NATIONAL LIBRARY
APR 19 1973
PERIODICAL DIVISION

B003/A/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE WEEKLY

Published weekly by the

Latvija Amerika Publishing Limited.

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago — Editor I. SIMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3822 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214

15. N-RS. SESTDIENA, 1973. G. 14. APRĪLIS 23. GADS SATURDAY APRIL 14. 1973

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centi

Konsula jautājums atrisināts

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ PADOMES SESIJA TORONTO 7. UN 8. APRĪLĪ

Viens no patīkamākajiem notikumiem, ko visi LNAK sesijas dalībnieki uzņēma ar sevišķu gandarījumu, bija brīdis, kad priekšsēdis T. Kronbergs savā ziņojumā varēja pieminēt, ka 5. aprīlī Kanadas ārlietu ministrija pa tālruni paziņojusi Latvijas goda konsula Toronto apstiprināšanu. Tagad zināms, ka 9. aprīlī LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs saņēmis Kanadas ārlietu ministra M. Šarpa parakstītu oficiālu paziņojumu par Dr. E. Upenieka apstiprināšanu par Acting Counsul of Latvia. Ārlietu ministra vēstulē norādīts, ka konsula apstiprināšana izdarīta sakarā ar LNAK 20. februāra iesniegumu, ko parakstījuši LNAK padomes prezidija priekšsēdis V. Upeslācis un LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Tālāk vēstulē teikts, ka Kanadas ārlietu ministrija par šo iecelšanu informējusi arī savu vēstniecību Vašingtonā ar norādījumu to paziņot Latvijas sūtniecības vadītājam Dr. A. Dinbergam.

Dr. E. Upenieks,
Latvijas goda konsuls Toronto. Šajā attēlā viņš redzams, atklājot Voldemāra Avena gleznu izstādi 31. martā Toronto.
A. Aldermaņa uzņēmums

Kā zināms, Latvijas konsula postenis Toronto bija vakants kopš 1964. gada oktobra, kad pasliktinātās veselības dēļ atteicās goda konsuls R. N. Braisons. Pēc gandrīz 9 gadiem latviešiem Toronto būs atkal savs konsuls. Pie tā zināmi nopelni ir arī politiskam darbiniekam J. Lejiņam, kas LNAK uzdevumā pēdējos mēnešus šo lietu kārtoja.

Grūti saprast, kādēļ igauņi pēc sava konsula nāves drīz vien dabūja jaunu konsulu, ko latvieši ar lielām grūtībām panākuši tikai pēc daudziem gadiem.

LNAK padomes sesiju 7. aprīlī Latviešu namā, Toronto, ar svētbrīdi ievadīja archibīskaps A. Lūsis, mudinot stiprināties ticībā Dievam, jo vēsture liecina, ka Dievs nepievil arī patiesus brīvības cīnītājus. Tas sevišķi jāievēro tagad, kad daudzi no mums zaudējuši dvēseles īgnumu pret ienaidnieku un samulsuši naīvitātē. Tādēļ ne brīdi nedrīkstam novērsties no sava galvenā uzdevuma, jo ienaidnieks gādā, lai mūsu tauta okupētajā dzimtenē kļūtu par lielāku trimdinieku nekā mēs šeit svešumā. To pašu domu mūsu sesijas atklāšanas vārdos turpināja padomes prezidija priekšsēdis V. Upeslācis, uzsvērdams, ka katrs individs, kas par kaut ko deg, ir daudz vērtīgāks par 10 vienaldzīgajiem, kas ne par ko nedeg. Bet individs atsevišķi nevar īstenot savas idejas, tādēļ arī LNAK padome pulcējās, lai demokratiskā domu izmaiņā vienotos par pareizāko ceļu uz brīvu un neatkarīgu Latviju.

Saprašanās garu un panākumus savā apsveikumā novēlēja Lavijas sūtniecības Vašingtonā padomnieks un konsuls Montrealā V. Tomsons, sveicot LNAK padomes sesiju arī no sūtniecības vadītāja Dr. A. Dinberga.

ASV latviešu centrālās organizācijas ALAs vārdā sveicienus nodeva ALAs valdes priekšsēdis I. Spilners, uzsverot ciešo sadarbību, kas vieno un saista abas centrālās organizācijas. „Ciema kukulim" I. Spilners līdzi bija atvedis arī ALAs filmu nozares jaunāko V. Lapenieka režijā gatavoto filmu „Latvieši brīvajā pasaulē 1972. gadā", ko vēlāk sesijas dalībnieki noskatījās, atzīstot to par labu un ieteicamu.

Par sadarbības nepieciešamī-

(Turpinājums 10. lp.)

LATVIJAS SŪTNIECĪBAS VAŠINGTONĀ OFICIĀLS PAZIŅOJUMS

Latvijas sūtniecība Vašingtonā Latvija Amerikā redakcijai ziņo, ka Kanadas valdība apstiprinājusi Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītāja Dr. A. Dinberga ieceltā Latvijas goda konsula Toronto pilsētā Dr. E. Upenieka oficiālas darbības uzsākšanu.

Niksons pērk laiku Indoķīnas pamiera saglābšanai

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ NO VAŠINGTONAS

Šāgada 29. martā pagāja tieši 11 gadi, 3 mēneši un 7 dienas, kopš Vietnamā krita pirmais Savienoto Valstu karavīrs. 1973. gada 29. martā Parīzes pamiera nolīguma ietvaros komūnisti atbrīvoja visus apzinātos 588 amerikāņu kara gūstekņus, un tajā pašā dienā Dievidvietnamu atstāja pēdējās amerikāņu bruņoto spēku vienības. Vietnamas konflikta kulminācijas periodā 1969. g. aprīlī šajā karalaukā bija iesaistīti 543.400 amerikāņu. Ilgais un asiņainais karš prasīja 45.935 amerikāņu upuru, un vēl tagad trūkst ziņu par vairāk nekā 1300 bez vēsts pazudušiem karavīriem. 1973. g. 29. martā prezidents Niksons vismaz formāli īstenoja tautai doto solījumu izbeigt Vietnamas konfliktu, prezidenta paša vārdiem runājot — „panākot goda pilnu miera nolīgumu". Amerikāņi savu vārdu ir turējuši. No vienas puses tie Dienvidvietnamu atstājuši, bet no otras puses nav pametuši Saigonu Hanojas žēlastībai. Ir pavisam cits jautājums, kā Vietnamas konfliktu atrisināt paredzējuši komūnisti. Parīzes pamiera konferencē radītā starptautiskā pamiera pārraudzības komisija, kurā pārstāvēta Kanada, Polija, Ungārija un Indonēzija, līdz šim savu nepateicīgo uzdevumu veica bez nepieciešamās autoritātes un dienu dienā bija spiesta konstatēt, ka pamiera līgumu lauž gan Hanoja, Saigona un vietkongi. Komisijas komūnistu locekļi — Polija un Ungārija visiem spēkiem centās apstrīdēt Kanadas un Indonēzijas konstatējumu, ka pamiera līguma sabotēšanā visvairāk vainojami komūnistu spēki.

Pagājušā nedēļā kāds drāmatisks notikums atdarīja pasaulei acis. Komūnisti bez brīdinājuma nogāza kādu starptautiskās pamiera pārraudzības komisijas transporta lidmašīnu. Šis starpgadījums prasīja deviņus upurus. Ļoti iespējams, ka Kanada vispirms un Indonēzija vēlāk atsauc savu līdzdalību neauglīgajā pamiera pārraudzībā. Pēdējās

(Turpinājums 20. lp.)

LNAK padomes sesija darbā. Priekšā pa kreisi ALAs valdes priekšsēdis I. Spilners, pa labi — LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Foto: J. Liģers

Daugavas Vanagu dienas aicina

Nameja gredzens

Amora vakars
Jaunatnes vokālo un instrumentālo ansambļu sacensības
Cabaret un deja
Toronto no 25. — 27. maijam

Lieluzvedums
Akts - vanadžu kopkoŗa koncerts
Jaunatnes latviskā sasaukšanās
Daiļamatniecības tirdziņš

Ieinteresētie daiļamatnieki aicināti pieteikties pie A. Šterna vakaros, tel. 787-6265

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1973. G. 14. APRĪLIS 15. N-RS.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk setdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vadītāja: I. Šīmane, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem paakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.50, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.

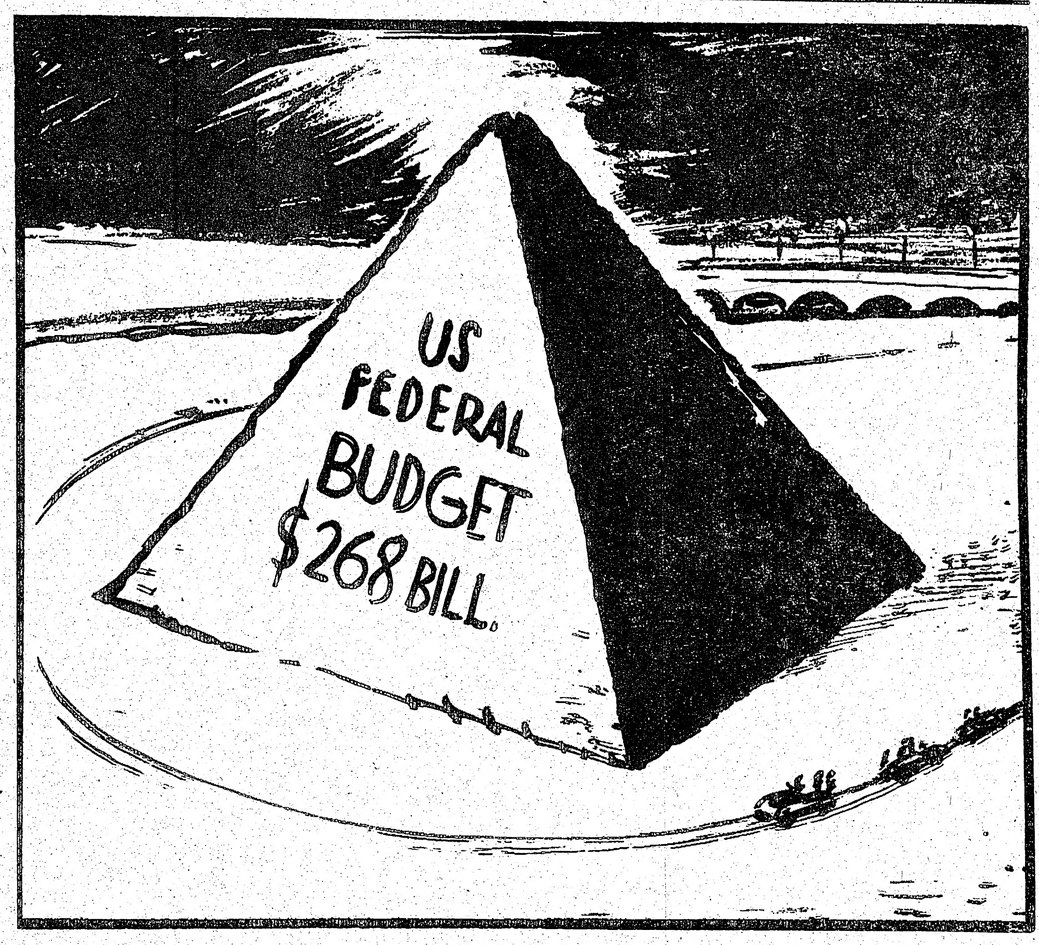

„Mums ir Londonas tilts pie Fēniksas un beidzot īsta Ēģiptes piramida"...
Ed. Keiša zīmējums

Māc. Arturs Voitkus

CIEŠANU LAIKS

Kristus ciešanu piemiņai veltītajās nedēļās kristīgā pasaule kādreiz mēdza atteikties no laicīgām izpriecām. Skaļi smiekli, dejas un vieglprātīgas dziesmas Ciešanu laikā neiederējās; cilvēku domas šajās nedēļās virzījās uz Kristus krustu.

Pēdējā gadu simtā stāvoklis krasi mainījies. Kristīgo svētku dziļākais saturs zudis. Ziemsvētkos Kristus dzimšanas stāstu aizēno rūpes par svētku apsveikumu kartīšu nosūtīšanu laikā un bažas, vai tikai izmeklēta pareizā dāvana; Lieldienas no Kristus augšāmcelšanās svētkiem pārvērtušās par dabas atmodas dienu — un Ciešanu laiks vispār aizmirsies. Nav retums, ka pat Klusajā nedēļā notiek deju vakari un skaļas viesības.

Bez šaubām: ticības dziļumam nav liela sakara ar ārēju formu sīkumainu ievērošanu, bet ja mūsu kristiānisms ir nopietna pārliecība, tad nevaram paviršī paiet garām tradicijām, kuŗu saknes sniedzas reliģiskā pārdzīvojuma dziļākās dzīlēs.

Ciešanu laiks, kas savu kulmināciju sasniedz Lielās Piektās notikumos, atgādina Kristus krustu un tā nozīmi. Nopietnais kristietis šo laiku izlietā, lai dziļā nopietnībā, klusumā un pārdomās meklētu saskari ar Dievu un lūgšanās tuvotos savam Pestītājam. Krusta pakājē nesvin skaļus svētkus. Krusta pakājē dvēseles meklē un atrod mieru.

Nekas nav mainījies

Kas atceras komūnistu, krievu un iesūtīto mongoļu varas darbus Latvijā, varēs viegli secināt, ka krievu imperiālisms nav mainījies, sākot kaut vai ar Jāņa Briesmīgā laikiem līdz šiem laikiem. Vai šis imperiālisms izpaustos kā cara patvaldība vai kā komūnisma diktatūra, kas īsteni nozīmē segt krievu imperiālismu ar vienu un to pašu pieeju. Cilvēku vērtība, humānitāte, slēgto līgumu ievērošana vai arī patiesas brīvības principi ir kaut kas tik nevērīgs, ka tos ar izsmieklu min mājām. Liberāļi un kreisā spārna politiķi tomēr sludina, ka komūnisms ir sācis pārveidoties, piemērojoties brīvās pasaules atzītajām vērtībām. Šī mazā, bet ļoti skaļā minoritāte, ieskaitot prāvu skaitu universitāšu mācības spēkus, meklē visas vainas ASV, sauc prezidentu par slepkavu, bet aizver acis pret patiesību, ka īstais brīvības ienaidnieks ir krievu imperiālisms un komūnistu filozofija, kuŗa tic, ka atļauts katrs līdzeklis, lai pakļautu cilvēci savai diktatūrai.

Tagad, kad atbrīvotie amerikāņu kaŗa gūstekņi sāk atklāt īstos gūsta apstākļus, ikvienam domāt spējīgam būtu jāsaskata cilvēces ienaidnieka īstā seja. Ir labi zināms, ka komūnistiskā Ziemeļvietnama ir parakstījusi Ženēvas konvenciju, kas nosaka, kā jāizturas pret kaŗa gūstekņiem. Īsto apstākļu atklāšana lieku reizi pierāda, ka komūnistu parakstam nav pat tās papīra vērtības, uz kā tas rakstīts. ASV kaŗa gūstekņi ne tikai nav turēti pēc Ženēvas konvencijas paredzētiem noteikumiem, bet tie nepārtraukti padoti spīdzināšanai, pazemojumiem un fiziskai varmācībai, kuŗu rezultātā daudzi miruši mocekļu nāvē. Amerikāņu lielais laikraksts „Chicago Tribune" konstatē, ka gūsta apstākļi bijuši daudz launāki nekā kāds varējis iepriekš iedomāties. Jautāts, kāda nozīme tagad runāt par gūstekņu pārciestām mokām, pulkvedis Džons A. Ramesi atbildēja ar rūgtumu un sašutumu: „Ir laiks saprast, ko īsti pārcietuši gūstekņi un kā tie jūtas, kad jādzird, ka Ziemeļvietnamas komūnisti ir humāni cilvēki, kas cīnās par brīvību!

Neticami, ka pretkaŗa kustības locekļi Amerikā stāsta, ka komūnisti vienmēr esot bijuši humāni un labi, bet Amerika gājusi nemorālā kaŗā pret mazu, brīvu valstiņu! Neko gan šie komūnistu līdzskrējēji un saindētie liberāļi nesaka, ka tieši Ziemeļvietnama, krievu un sarkano ķīniešu atbalstīta, ir jau kopš vairāk nekā desmit gadiem īstie agresori. Šī grupiņa, pie kuŗas pieder arī nedaudz neapzinīgu latviešu jauniešu, ne vārdu nemin par politiskām slepkavībām, terrora bumbošanu mierīgās pilsētās, un aizmirst vairāk nekā 3000 cilvēku aukstasinīgu noslepkavošanu pilsētā Hue 1968. gadā. Pat prezidenta amata kandidāts Makgoverns bija mierā kapitulēt, aizmirst kaŗa gūstekņus un akceptēt simtkārtīgu Hue slepkavību atkārtošanos. Visa šī pielaidība un komūnistu ietekmētā propaganda kalpoja vienīgi ASV, mūsu un visas brīvās pasaules ienaidniekiem. Varam jūsties gandarīti, ka vismaz prezidents Niksons vienmēr saskatījis komūnisma īsto seju un viņa vadībā, vismaz pagaidām, Vietnamā ir noslēgts goda pilns kaŗa darbības pārtraukšanas līgums. Cik ilgi tas būs vai cik efektīgs, grūti paredzēt, jo komūnisti nemēdz turēt solījumus, bet mums ir jāapzinās, ka ne krievu imperiālisms ne komūnisma mežonības nav mainījušās. Mums arī būtu jāapzinās, ka satiekoties ar komūnistu pārstāvjiem no Latvijas, mums ir jāzina, kas tie ir. Filozofija un vēlēšanās saskatīt lietas, kā mums patiktu, ir bīstama ilūzija. Mūsu īstais uzdevums ir skatīties, tā sakot, patiesībai acīs un nepārtraukti atgādināt, kas brīvo pasauli gaida, un ka Latvijai ir tikpat daudz tiesības būt brīvai kā jebkuŗai ciltij Afrikā.

Voldemārs Korsts
Mercer Island, Wa.

Lasītāju vēstules.

PAR INDI LATVIEŠU SKOLĀM

Pie J. Kronlina raksta „Inde latviešu skolām" šāgada Latvija Amerikā 10. marta n-rā jāpiebilst, ka visur un vienmēr krievu imperiālisti un viņiem paklausīgie „vēsturnieki" atsaucas uz Latvijas 1940. g. saeimas lēmumu lūgt Pad. savienību uzņemt Latviju „brālīgajā" padomju republiku saimē kā pierādījumu tam, ka pievienošanās notikusi brīvprātīgi un likumīgi.

Minētais okupācijas spaidos ievēlētais saeimas lēmums ignorēja Latvijas satversmes 1. un 2. pantu, kuŗi nosaka, ka Latvija ir neatkarīga demokratiska republika un Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai. Saskaņā ar satversmes 77. pantu saeima gan varēja pieņemt lēmumu, kas atceļ abus pirmos pantus, bet tas nav likumīgs bez apstiprināšanas tautas nobalsošanā.

Krievu imperiālisti neuzdrošinājās sarīkot tautas nobalsošanu, jo nebija droši par rezultātiem. Tāpēc minētais saeimas lēmums par pievienošanos Pad. savienībai ir pret Latvijas valsts satversmi un nelikumīgs. Padomju „vēsturnieki" šo svarīgo, bet viņiem nepatīkamo faktu noklusē, lai iegalvotu pasaulei, ka pievienošanās bijusi brīvprātīga.

V. Ikstrums
Mercer Island, Wa.

ES NEVARU PIEVIENOTIES

Lasīju Latvija Amerikā 6. n-rā, ka Kultūras dienu sarīkojumā referente Indra Gubiņa iepazīstinājusi tautiešus ar sakrālo mākslu, izskaidrojot tendences, kā cilvēki radījuši augstas mākslas vērtības pagātnē, ka vēlāk radusies tieksme pēc vienkāršības mākslā un ka arī mūsdienās vairs neesot no tās šķirami.

Es nevaru tam pievienoties, jo māksla visos laikmetos balstījusies uz ļoti augsta līmeņa. Ja mākslinieki tam nespēj vairs sekot, tas nozīmē atteikties mākslu saprast. Patīkami, ka referente rādīja diapozitīvos Botičelli, Leonardu da Vinči un Rafaeļa darbus, kas apstrīd šī laikmeta tendences, meklējot moderno pārdzīvojumu mākslā. Ar to jāsaprot, ka šāsdienas mākslinieks neko vērtīgu kultūrai vairs neradīs, velti tērējot materiālu un laiku.

Mākslinieki pašreiz atrodas grūtā laikmetā. Sekojot modernās mākslas ceļiem, mēs savās slimajās fantazijās beidzot atradīsimies uz sairušās mākslas drupām. Tā ir nevarētāju agonija, kuŗā nav saskatāmas mākslas sejas, kas atspoguļotu augstvērtīgas mākslas līmeni un saprātu.

Valdis Šteinmillers Toronto

RĀMU GARU

Latvija Amerikā iespiestais aprīļa joks, ka E. Krūka un B. Šmita - Kalēja brauks uz okupēto Latviju, bija radīts, lai izsauktu trimdas latviešu pienākumu, sakarā ar okupantu Kultūras komitejas organizētiem „tūristu" braucieniem rietumos. Lasītāju atsauksme šim aprīļa jokam norāda, ka trimdas saimes vairākums neattaisno trimdas organizācijas vadītāju un vispār ietekmīgo trimdinieku braucienus uz okupēto dzimteni, jo atgriežoties no brauciena, šādas personas klusē par krievu tieksmēm nostādīt latviešu tautu mazākuma lomā un par cilvēka tiesību apspiešanu.

Šai sakarā nav attaisnojama B. Rubesa Latvija Amerikā 24. martā iespiestā doma, pēc kuŗas tas nostāda L. A. redakciju, līdztekus Kultūras komitejas vadībai, par latviešu tautas briesmīgāko ienaidnieku. Komitejas vadība rīkojas pēc Kremļa norādījumiem, kurpretim L. A. redakcija atklāj šīs komitejas ļaunprātīgos nolūkus — apvārdot un šķelt trimdas saimi! Braucēju uz dzimteni un apmeklējamo patiesības balss neizskan aiz tā iemesla, ka lai nekaitētu dzimtenē esošiem, abas šīs puses kļuvušas par „Kremļa ķīlniekiem".

No otras puses, mēs neesam mūsu tautai „atlūzušais zars", bet gan tās „cerību zars", jo brīvībā esot, mēs varam paust to — un tas ir mūsu pienākums — kas nebrīvībā esošiem ir liegts. Tautas ticībai brīvības idejai, kopībai, ne vienaldzībai, kalpo arī piesardzīgas vēstules vai mērenas mīlestības paciņas „apciemojums" dzimtenē esošiem. Apciemošanas vai ziņkārības nolūku lielie braucienu izdevumi neattaisno guvumu; šos līdzekļus, pat piederīgo labā, var lietderīgāk izlietot citādos veidos.

Arī ne visi „dzimtenes viesi" ir mūsu tautas ienaidnieki. Daudzi no tiem ir daļa no mūsu tautas. Mums tiem ir jāatklāj maldu ideoloģijas sekotāju divkosība ne ar lamāšanos, bet ar nebrīvības faktiem par tautas un cilvēku tiesību apspiešanu ne tikai mūsu sanāksmēs, bet arī maldu mācītāju saietos. Šai ziņā nevietā ir O. Ieviņa neuzticības aizdomas (L. A. 31. marta n-rā), jo tādas aizdomas nav radījusi ne DV, ne L. A. redakcijas, ne LNAK vadības nacionālā stāja.

—ers Toronto

POZĒŠANA

Nule šķiet, ka par Latvijas apciemojumiem, par tikšanos ar Kultūras sakaru komiteju ir malts, pārmalts, izmalts, samalts, piemalts, nomalts, apmalts, uzmalts u. t. t. Vai no šī maluma var pat vienu tautišķo pīrādziņu izcept Latvijas mūžīgai dzīvošanai — neticu. Protams, pašiem malējiem nav tik svarīgi „milti" kā pati „malšana". Tu jūti, tavas dzirnavas rūc, un tu savu dadzīvošanu, savu cīnīšanos „dzīvo"... Vai tas tomēr nav godīgāk, ja esi īsts savā līdzjušanā savai dzīvajai tautai? Tu zini, cik īsi un maz mēs paši „kungi" esam sev bijuši. Varbūt šis arīdzan ir tāds laiks, ka nav jābaidās, nav „stājas pēc" jāgražojas satikties, valsirdīgi pastrīdēties arī ar Kultūras sakaru komitejas puišiem? Tie vēl Latvijā piedzimuši un latviski saprot arī nepatīkamo. Ja viņā pusē daudzi piespiesti komūnismu pozēt, tad kā dēļ mums bez spaidiem šis „labo gadu" nacionālisms tik akli un bez īstā pagātnes režisora būtu jāpozē?

Valentīns Pelēcis,
Mineapolē, ASV

Indra Gubiņa

VĒL JĀJ

Jāj! Vai dzirdat, vēl jāj!
Stikla kalnā jau gadiem
Antiņš jāj, un jāj, un jāj,
pat tiek līdz virsotnei,
pat aiztrenc kraukļu pāri,
tik nespēj atmosties likt princesei.
— Ar skūpstu, tik ar skūpstu vien,
vairs mūsu laikos nepietiek. —
Kam, Antiņ, nesauc pērkonu,
lai stikla kalnu drupās triec,
lai princese no izbīļa,
no strauja, smaga kritiena
reiz pamostas, un pieceļas,
un vairāk neaizmieg?
Bet Antiņš jāj, un klūp, un slīd,
uz tautu atskatās un atkal jāj,
kā sapnī princesei viņš skūpstu sniedz —
bet nepietiek! Ai Antiņ, dzirdi jel:
vairs nepietiek, sen nepietiek
ar mīlestību vien.
Tev pazemība jānomet
tāpat kā lupats aptītais ap pirkstu!
Sper, pērkon, sper,
Šķel savus zibeņus,
mēs, tauta, pacietīsim tos!
Ķel princesi, lai Antiņš izbeidz jāt
un tiešām dzīvot sāk!

Ance Rozīte (Irme), Rasma Birzgale (Jakobīne), Silvestrs Lambergs (Nariškins) un Ritvars Asbergs (Minhauzens) M. Zīverta lugā Minhauzena precības.

Foto: Vitolds Vītols

Minhauzens brauc uz Toronto

SARUNA AR AMERIKAS LATVIEŠU TEĀTRA BOSTONAS ANSAMBĻA REŽISORU BIRZGALI

Amerikas latviešu teātra Bostonas ansamblis 28. aprīlī viesosies Toronto ar Mārtiņa Zīverta komēdijas Minhauzena precības iestudējumu, kura pirmizrādi Bostonā šāgada janvārī savas 70 gadu dzimšanas dienas gadījumā noskatījās pats autors.

Vaicājumam par iemesliem, kas pamatojuši taisni šīs lugas izvēli, iestudējuma režisors un dekorātors atbild:

„Pievienojos tiem režisoriem un skatuves mākslas kritiķiem, kuri Minhauzena precības atzīst par labāko stila komēdiju latviešu teātra repertuārā. Kāpēc šis darbs ieguvis tik izcilu vērtējumu? Atbilde liekas ļoti skaidra: spraiga, meistariski risināta darbība, krāsaini raksturi, bagāta valoda ar atjautīgām replikām un aforismiem, dzirkstošs humors, maza smeldze un filozofisks iestrāvojums, — viss tas kopā veido brīnumskaistu lugu kā formā, tā saturā. Vēl jo sevišķu ievērību pelnī oriģināli tvertais Minhauzena tēls, kas ir ne tikai pilnīgi jauns mūsu pašu drāmatiskajā literātūrā, bet arī atšķirīgs no pazīstamā, vācu tautā radītā plikpauŗa vecpuiša, karšu spēlmaņa, pārspīlētu dēku klāstītāja, meļa un krāpnieka. Zīverts savu Minhauzenu iecerējis kā jaunu, draisku un romantisku mīlētāju, fantastu un dzejnieku, kas ar savu brīnišķo piedzīvojumu stāstiem nemeklē sev kādu materiālu labumu, bet gan mēģina pacelties pāri ikdienas rūpēm un pelēcībai, tai pašā laikā ļaujot arī citiem atklāt skaistumu savu iedomu vizijās. Tas ir pasaules cilvēks, kas tikpat brīvi jūtas manierīgo galminieku aprindās kā vienkāršo kaŗa kalpu sabiedrībā, kur, 'ja nagi niez, var sameklēt ķildu un izkauties'. Taču Minhauzena tēlā skan arī kāda stīga, kas atbalsojas vairākās Zīverta lugās, un liekas vispār raksturīga viņa pasaules izjūtai: proti, ilūziju spēks dara cilvēku laimīgu. Bez šaubām, Minhauzena precības neietilpst Zīverta nopietno, filozofiski sarežģīto darbu katēgorijā; tā ir viegla, tēātrāla spēle, kur 'dzīves gudrības' it kā nejauši pazib rotaļīgajos, ar smalku humoru piestrāvotajos dialogos."

Vai lugas situācija un personāža izveidojums balstās uz vēsturiskiem datiem?

„Zīverts stāsta, ka Rīgas rātsnama bibliotēkā atradis liecības par vēsturisko Minhauzenu. Tam piederējusi maza muižiņa Hanoveras apkārtnē, un kādu savu dzīves posmu viņš nokalpojis Rīgas garnizonā kā jauns leitnants. 1744.

(Turpinājums 18. lp.)

Laba atsauciba teātŗa dienām

3. LATVIEŠU TEĀTRA DIENĀM TORONTO PIETEIKUŠIES JAU TRĪS ANSAMBĻI

Latviešu teātŗu apvienība Ziemeļamerikā no 22. —, 24. novembrim rīko Toronto 3 teātŗa dienas, kuŗās paredzētas četras izrādes. Pieteikušies jau trīs teātŗi, pirmais no tiem DV teātris Kanadā (luga vēl nav izraudzīta); to iestudēs režisors Kārlis Veics. Toronto teātris pieteicies ar M. Zīverta lugu Tīreļpurvs, kuŗu iestudē rež. Dzintars Pūpēdis, bet Sanfrancisko Mazais teātris ar J. Hartoga komēdiju Debesgulta, Laimoņa Siliņa režijā, kas apņēmies vadīt dažus no Teātŗa dienu laikā paredzētajiem semināriem. Divus seminārus vadīs režisors Reinis Birzgalis, demonstrējot arī pareizu skatuves grima lietošanu. Paredzētas arī dažādas diskusijas.

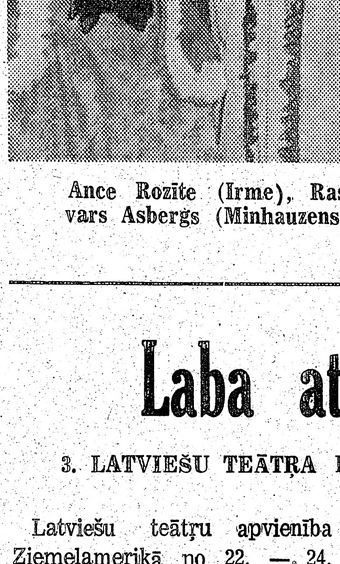

Skaidrīte Pūpēde ar ceļojošo balvu, ko 1. Teātŗa dienās saņēma Kanadas DV teātris par Dzintara Pūpēža iestudēto A. Brigaderes lugu Raudupiete, ar S. Pūpēdi titullomā.

Ceturtais teātris, kas vēlētos piedalīties Teātŗa dienu uzvedumu sacensībā, var vēl pieteikties līdz 30. aprīlim, pieteikumu iesūtot Teātŗa dienu rīcības komitejas priekšsēdei Intai Purvai (160 Woburn Ave, Toronto 12, Ont. Canada; tālr. 466-481-6973). Rīcības komitejā vēl darbojas Ilga Freija, kasieris Osvalds Liepa, locekļi Anna Briede, Stanislavs Butkevics, Arvīds Memenis, Roberts Miglāns, Hugo Miķelsons, Skaidrīte Pūpēde un Vija Vare.

Teātŗa dienu rīcības komitejas priekšsēde Inta Purva, kas ir arī Latviešu teātŗu apvienības Ziemeļamerikā valdes priekšsēde, Latvijai Amerikā izteicās:

— Kopš 1965. gada, kad nodibinājās latviešu teātŗu apvienība Ziemeļamerikā, aiztecējuši daudz ūdeņu teātŗu dzīvē, nesot gan uzplūdus, gan atplūdus. Tie, kas izturējuši, guvuši briedumu mākslinieciskā sniegumā un atbildībā publikas priekšā. Pirmajā Latviešu teātŗu apvienības apkārtrakstā lasām: „Ja latviešu teātris trimdā grib dzīvot, tad viņu darbinieku mērķis ir ne tikai pēc iespējas labi sagatavot lugas un labi notēlot savas lomas, bet to uzdevums daudz lielāks un atbildīgāks nekā tas bija dzimtenes apstākļos. Svešumā viņiem jābūt par savas tautas saucējiem un mūsu valodas sargiem, latviskā gara un tradiciju saglabātājiem. Tāpēc teāŗa darbiniekiem, kopā sanākot, izvērtējams padarītais darbs, lai to vēl labāk veiktu nākotnē."

Pirmās teātŗa dienas bija 1966. gada novembrī Toronto ar trīs latviešu teātŗu piedalīšanos — Čikagas latviešu teātris, Milvoku un Toronto Daugavas Vanagu teātŗi. Otras teātŗa dienas risinājās 1968. gada maijā Čikagā, kur piedalījās četri latviešu teātŗi: Sanfrancisko mazais teātris, Mineapoles DV teātris, Čikagas latviešu teātris un Toronto DV teātris.

Teātŗa dienu idejas populārizēšanai Kanadas un ASV Daugavas Vanagi dāvinājuši Adolfa Alunāna ceļojošo balvu, kas veidota bronzā pēc tēlnieka Augusta Kopmaņa meta. Pirmajās Teātŗa dienās to saņēma Kanadas DV teātris par Dzintara Pūpēža iestudēto A. Brigaderes lugu Raudupiete, ar Skaidrīti Pūpēdi titullomā. 2. Teātŗa dienās šo balvu saņēma Sanfrancisko Mazais teātris par M. Zīverta lugas Tvans iestudējumu, Laimona Siliņa režijā.

Godalgojamo izrādi izrauga īpaša 3 locekļu vērtēšanas komisija. Šogad šajā komisijā darbosies Reinis Birzgalis un Ingrida Vīksna, pieaicinot vēl trešo locekli. Izrādes notiks Sv. Lorensa centra telpās Toronto, turpat arī pārējie sarīkojumi šo dienu ietvaros. Teātŗa dienu laikā notiks arī Latviešu teātŗu apvienības Ziemeļamerikā sanāksme turpmākā darbības plāna nospraušanai, izvēloties arī 4. Teātŗa dienu vietu un laiku.

—rd—

Anitas Rundānes koncertā

Pavasaŗa gadskārtējo ērģeļu koncertu ciklā, kuŗus rīko Toronto universitāte, 26. martā mūzicēja apdāvinātā latviešu ērģelniece Anita Rundāne. Programmā pārstāvēti septiņi dažādu laikmetu komponisti, sākot ar 17. g. s. līdz pat mūsdienu pazīstamajiem franču meistariem. Tas gan deva iespēju pasekot ērģeļmūzikas stilu dažādībai, to attīstībai, tomēr nepalīdzēja pilnībā iezīmēt koncerta iespējamu monumentālo veidolu.

Atstājot sekundārā plāksnē tikko minēto, jāsaka, ka pati spēle Rundānei raisījās brīva un vijīga. Bukstehudes (17. g. s.) Prelūde un Fūga sol minorā jau sākumā atklāja ērģelnieces pirkstu veiklību un izcili veiksmīgu pedāļu spēli. Turpretī gaŗās, labi pārskatāmās līnijās veidota koŗāļa tema Du Mage sešu nelielu darbu ciklā. Atmiņā zīmīgi ieskanas otrās miniatūras liegi izsvērtie ornamenti, tāpat Duo ātrās pasāžas izteiksmīgā frazējumā. Nobeigumā lielo toņu pieaugumu Rundāne tiešām izveidoja krāšņu un pilnskanīgu.

J. G. Valtera Si minora Koncertā ļoti ritmisks, veikls Allegro; skaisti izcēlās temu imitācijas. Gan pieaugumā varēja vēlēties vairāk spožuma. Turpinājumā neliela Bacha koŗāļu prelūde Ikvienam mums jāmirst, kuŗā ieskanas mūzikāla rezignācija. Šeit Rundāne ļoti izjusti atskaņoja darba traģisko nojausmu.

Duprā (miris 1971. gadā) Prelūde un Fūga sol minorā ir liels meistardarbs. Ievadā nedaudz satraukti chromatiski gājieni ļoti raitā, viegla pieskārienā, zemākā balsī ievīts galvenais motīvs. Sekojošā fūgā grandiozs temu savienojums. Kompozicija rakstīta laikmetīgās harmonijās, mainīgos ritmos, kuŗā ērģelniecei pilnam izdevās parādīt savu spožo techniku un mūzikālo izpratni.

Koncerta nobeiguma daļā A. Rundāne atskaņoja C. Franka Prelūdi, Fūgu un Variācijas, kuŗās sevišķi skaisti iemirdzējās liegi pastorālie epizodi, un stipri modernā līnijās komponēto Langlē (Langlais, dz. 1907. g.) Te Deum. Darbā iestrādātas aprautas temas un spēcīgi akordi ar kontrastējošu, klusi zuzošu vidus posmu. Kompozicijā vēlreiz ieeskanējās Anitas Rundānes mākslinieciskais temperaments.

Ilze Štrāle - Didrichsone

Olģerta Liepiņa 50 darba gadi

VIŅU SUMINAJA ŅUJORKĀ

Latviešu preses biedrība 25. martā Igauņu namā Ņujorkā bija rīkojusi publicista un rakstnieka Olģerta Liepiņa 50 darba gadu atceri, ko atklāja LPB priekšnieks V. Irbe. Viņš norādīja, ka O. Liepiņš darbojies jau Latviešu preses biedrībā Latvijā un pēc tam piedalījies līdzīga nosaukuma biedrības dibināšanā Vācijā, bet ASV atjaunojis šīs biedrības darbību un tagad ir tās goda biedrs.

Olģertu Liepiņu allaž saistījusi politiskā dzīve, avīzes un literātūra, un jau 16 gadu vecumā viņš sācis iesūtīt laikrakstiem un žurnāliem feļetonus un satīriskus dzejoļus. Ar 1923. gadu sācis strādāt Arveda Berga pilsonības laikrakstā Latvis Rīgā un parakstījies ar vārdu Eols. Šo laiku Liepiņš uzskata par vienu no savas dzīves jaukākajiem laikiem, kaut arī grūtākajiem. Vajadzēja daudz mācīties un lasīt pa naktīm, lai varētu rakstīt kritikas. No Latvja viņš pāriet pie jaundibinātā laikraksta Pēdējā Brīdī par redaktoru un to vada līdz laikraksta slēgšanai 1936. gadā.

LPB priekšnieks sveicienam nodeva aploksni. Bostonas sabiedriskais darbinieks V. Antiņš arī bija sūtījis aploksni, ko jubilāram nodeva LPB valdes loceklis O. Akmentiņš no Bostonas. Rakstveida sveicienus bija sūtījuši E. Dzelzkalējs no Bostonas, R. Apenītis no Mineapoles un Sandra Tobis no Ņujorkas. Vēl LPB priekšnieks O. Liepiņam par nopelniem LPB darbā pasniedza lielu atslēgu, ar ko atslēgt LPB sarīkojumu un sanāksmju durvis. Tomēr tā derīga tikai Ņujorkā, un ja valde pārietu uz citu vietu, atslēga būtu piemērojama citiem apstākļiem. Egils Kalme sveicieniem bija ielogojis Liepiņa jubileju aprakstu, ko pasniedza jubilāram.

O. Akmentiņš savā referātā par O. Liepiņu norādīja, ka jubilārs savā darbā iepazinies ar daudz latviešu literātiem. Viņš Liepiņu nosauca par preses brīvības čempionu, kas sarakstījis ap 1000 recenziju. Kādreiz Latvijā vienā laikā viņam bijušas 5 vai 6 polemikas ar dažādiem rakstītājiem. Libekā Liepiņam bijis noliegts publicēties, jo britu komandantam neesot patikusi viņa nostāja izceļošanas jautājumā.

Viktors Neimanis izvērtēja Liepiņa literāros darbus. 1946. g. viņš saņēmis Kultūras fonda balvu par darbu Dzejnieki un valdnieki. Austra Šteinberga lasīja viņa agrāko darbu Dzejnieks un velns. Guna Ikona Liepiņam bija veltījusi dzejoli, bet Vilis Lesiņš dzejoli — Lai sveicam kauja elefantu. Abus darbus nolasīja V. Neimanis. Autors pats lasīja šim sarīkojumam rakstītu darbu Mūžības gailis, ko bija nosaucis par atraitņa stāstu. Brīžam saturs bija dziļi traģisks no viņa dzīvesbiedres pēdējā laikā dzīves, brīžam darbā bija viegls humors. Vecais darba biedrs Fricis Strazdiņš no Ņujorkas pie viņa bija ieradies ciemos Bostonā, un līdz ar to arī kļūstot par stāsta varoni. Vēl pieminēti vairāki citi Ņujorkas literāti.

Sarīkojumā bija ieradušies ap 70 apmeklētāju, un daļa no tiem pēc sarīkojuma pakavējās kopējās pusdienās.

Vk

Olģerts Liepiņš kollēgu vidū Ņujorkā, no kreisās: Osvalds Akmentiņš, Nikolajs Kalniņš, preses seniors O. Liepiņš, Elza Ķezbere un Henrijs Moors. Foto: Bruno Rozītis

Uz divām robežām

ELLA ANDERSONE 65 - GADNIECE

Savu tuvinieku un draugu vidū uz 65 mūža gadiem atskatījās rakstniece un sabiedriska darbiniece Ella Andersone, kas literātu saimē pazīstama kā Zane Zemdega. Gavilniece dzimusi robežpilsētas Valkas tuvumā, kur Igaunijas daļā tēvam piederējusi lauksaimniecība. Tā viņa jau kopš bērnības arī tēva latviskās izcelsmes iespaidā augusi it kā starp divām robežām un valodām, kas vēlākā mūžā lieti noderējis arī literārā darbā. Izglītība sākta Valkas Igaunijas daļā, bet pabeigta Latvijā, kur gavilniece pārnāk kāpējs. Bez stāstu krājuma Iznīcības ceļš sarakstīts arī romāns Mezgli, kam paredzēts turpinājums un arī jauns romāns Viss mainās. Savos literārajos darbos Ella Andersone pauž savu Latvijas un latviešu tautas mīlestību, cenšoties uz to iedvesmot arī mūsu jaunatni. Cilvēku dzīvē pārbaudījumu laikos tuvinieku zaudējumus ikviens izjūt skaudri un sāpīgi, tāpat arī tautas likteni. Ella Andersone to izsaka vārdiem:

„Uz kapiem es lieku ziedus, nevīstošus atmiņu ziedus, bet ap Mātes Latvijas atmiņu, kā visiem svētajiem, es viju ērkšķu vainagu."

Sabiedriskajā darbā gavilniece visbiežāk redzama preses biedrības darbā, veicot dažādus uzdevumus. Savā dzīvesvietā Milvokos viņa ir bijusi arī viena no vanadžu kopas dibinātājām un darbiniecēm, tomēr visvairāk pūļu veltījusi latviešu līdzdalībai Tautību svētkos (Folks Fair) Milvokos, ko vadījusi astoņus gadus, tā parādot arī labas organizātores spējas.

Daļu no sabiedriskajām aktivitātēm Ella Andersone turpina arī pēc pensijas gadu izkalpošanas, ko pavada uz laukiem, ārpus Milvokiem. Lauku dzīve viņai vienmēr bijusi tuva, jo tā saista ar dzimtenes atmiņām un rosina literārām iecerēm.

R. Norītis

Ella Andersone

Top liels kapitāldarbs

Latviešu techniskās terminoloģijas vārdnīcas 1. sējuma 2. daļas iespiešana turpinās, un to cer pabeigt maijā. Šai sējumā būs apvienoti 18.000 terminu un tās cena Amerikā 22,50, citur — 20,50 dol. Līdz šim pasūtinātas 426 vārdnīccas: ASV — 191 Kanadā 149, Austrālijā 45 un Eiropā 41. Līdz šim visvairāk pasūtinātāju bijuši Montrealā — 46, Toronto 41, Ņujorkā 22, Čikagā 18, Otavā 10. Pirmais sējums izmaksā 48.000 dol. Lai vārdnīcu nobeigtu, vēl nepieciešami jauni abonenti, to pasūtinot pie redaktora - izdevēja inž.A. Paleja, 96 Roxton Crescent, Montreal 264, Que.

Viss vārdnīcas izdevums aptvers 4 sējumus ar 18.000 terminiem katrā sējumā. Otra sējuma iespiešana paredzēta 1974. gada maijā un nākošie gadu vēlāk. Vārdnīcu iespiež E. Bārdiņa spiestuvē Montrealā. Pateicoties viņa atbalstam un brīvprātīgiem talciniekiem, iespiešana izmaksā tikai ap 1/3, kas maksātu, ja to iespiestu citur.

Daudz darba veic arī citi, pirms vārdnīca nonāk spiestuvē. Šajā ziņā pateicība pienākas Techniskā Apskata redaktoram inž. J. Spūrmanim un J. Kalācim. Pēc ievadītām sarunām gūts solījums, ka Science Library Otavā saviem līdzekļiem izgatavos alfabētisku indeku visās 3 valodās, jo vārdnīcu iespiež latviešu, angļu un vācu valodā.

Projekts, ko veic Latviešu inženieru apvienība ārzemēs, ir liels. Ja nebūtu brīvprātīgo darbinieku un terminu vācēju, izdevums izmaksātu ap pus miljonu dolaru.

Vārdnīca nav domāta tikai inženieriem un techniskiem darbiniekiem, bet tā noder arī visiem latviešiem. Šim kapitāldarbam jāatrodas ikvienā bibliotēkā, lasītavā, redakcijā un ikvienā organizācijā. Padomāsim par vārdnīcas dāvināšanu mūsu augstskolu studentiem un tiem skolniekiem vidusskolās, kas to būtu pelnījuši.

Pēteris Agrums

Montrealas koklētāji Ņujorkā

Montrealas dainotājas un koklētājas savā 25. marta koncertā Karnegī zālē Ņujorkā bija pulcinājušas ap 250 apmeklētāju. Tas bija Ņujorkas koncertapvienības šīs sezonas pēdējais koncerts, kas ilga apmēram divas stundas un bija pulcinājis daudz jaunatnes. Klausītāji prasīja vairākus atkārtojumus un piedevas.

Koncertā piedalījās astoņas dainotājas un koklētājas latviešu tautas tērpos. Dainotājas vienā laikā spēlēja kokles un dziedāja. Programmas lielākā daļā bija latviešu tautas dziesmas. Skanīgās balsis, kokļu mūzika un dabiskais priekšnesumu veids klausītājiem patika. Priekšnesumi bija labi sagatavoti. Programmā uzņemti Bruno Skultes, Mārtiņa Aldiņa un Andreja Jansona, kā arī citu komponistu darbi.

Meiteņu ansambli vada Jānis Dindzāns un tajā dzied Baiba Dindzāne, Renate Dindzāne, Ieva Lakata, Alda Plūme, Vita Plūme, Rita Strautiņa, Dace Štauere un Kristīne Vīkmane.

Vēlāk Salas baznīcā bija Vācijas viešņas Ludmilas Sepes - Ešes un Bruno Skultes garīgais koncerts. Baznīcā bija pabeigta ērģeļu pārbūve un koncertā dzirdēja visus stabuļu reģistrus.

—be

Pirmais nopietnais latviešu valodas pētnieks

PRIEKŠTEČI UN LAIKA BIEDRI

III

Kā jau Zinību komisijas rakstos aizrādīts, „kad 1868. gadā latvieši gribēja nodarboties ar gara gaismas izplatīšanu, tad vispapriekšu vēl nadzīgi vajadzēja piekopt pašu valodu, to kuplināt un izdailot."

Ja nonākam pie runām par modernās latviešu rakstu valodas izveidošanu, tad arvienu vispirms pieminam Juri Alunānu (1832 — 1864) un Ati Kronvaldu (1837 — 1875). Šie patiesi bija pirmie vagas dzinēji vāji iekoptajā tīrumā. Taču tīruma īstie izkopēji bija Kārlis Mīlenbachs (viņš, kā zināms, savu vārdu rakstīja ar „ü"), kas bija tikai ģimnazists, kad Kronvaldu Atis 1873. gadā pirmo latviešu „dziedamo svētku laikā teicja savu dedzīgo aizstāvības runu latviešu valodai, apliecinādams, ka tā ir veselas tautas, nevis zemnieku kārtas valoda, un Jānis Endzelīns, kas tai tālajā vasarā gulēja zīdaiņa šūpulī.

RLB Zinību komisija visu laiku, kopš iznākuši tās Rakstu krājumi, plašu vietu tanīs ierādījusi jautājumiem par latviešu valodu. Par valodas problēmām tur rakstījuši: Vebers, Andr. un Art. Dīriķis, Āronu Matīss, J. Ilsters, J. un G. Freibergs, K. Brīvkalns, P. Strautzels, E. Brencis, Indr. Cīrulis, Kažoku Dāvis, J. Velme, J. Lautenbachs, P. Dreimanis, P. Šmits, K. Kļaviņš, J. Peleks, J. Kauliņš un citi. Daļa šo darbinieku bija izglītoti valodnieki (Arī Jānis Kauliņš šogad ierindojams jubilāros, jo dzimis 1863. gadā.). Tā arī viņu ceļš jau pašā sākumā ievirzījies valodas pētīšanai vēlamā gultnē: tika vākti vietu vārdi, Ulmaņa vārdnīcā neminēti, tautā savākti latviešu vārdi, izlokšņu vārdi, tika diskutēti latviešu ortogrāfijas jautājumi.

Visi šie darbinieki tomēr ar latviešu valodas jautājumiem nodarbojās vairāk kā ar blakus priekšmetu. Mīlenbacham un Endzelīnam turpretī latviešu valodas pētīšana kļuva par mūža darbu.

Ko lai, pieminot šos divus lielos latviešus, varētu sacīt par viņiem, ko stāstīt? Viņu dzīves dati, viņu zinātnisko darbu saraksti „iegrāmatoti" vārdnīcās, enciklopēdijās, žurnālos, grāmatās. Vedas meklēt aiz šiem datiem dzīvo cilvēku. Kāpēc? Varbūt, lai sameklētu, kādas īpašības nepieciešamas cilvēkiem, kas mums visiem līdzīgā situācijā (vismaz par laiku pirms Ī pasaules kara tā var teikt) ir paveikuši tik ļoti daudz.

DAŽAS ZIŅAS PAR MĪLENBACHU

Kārļa Mīlenbacha tēls neskaidrāks, nenotveramāks, jo viņu no mums šķir daudz ilgāks laika posms. Maz vairs būs ļaužu, kas viņu atcerēsies no tiešas saskares. Ir gan zināms, ka ārpus Latvijas dzīvo viņa dzimtas pēcnācēji.

(Turpinājums 17. lp.)

Ar jaunu rosmi turpmākā darbā

KANADAS DAUGAVAS VANADŽU 21. SALIDOJUMS

Kanadas Daugavas Vanadžu 21. salidojumā 24. martā karalienes Aleksandras skolas telpās, Toronto, Kanadas vanadzes pirmo reizi sveica Britu Kolumbijas delegāti — bij. kopas priekšnieci un tagadējo nodaļas jaunatnes lietu referenti Viju Pelēnu un Manitobas delegāti, vanadžu kopas priekšnieci Ludvigu Smolinsku, kuras ar lielu interesi sekoja salidojuma norisei, piedaloties dzīvā domu izmaiņā.

Pēc piedalīšanās 23. Kanadas DV delegātu sapulces atklāšanā DV namā Toronto, vanadzes pulcējās savā 21. salidojumā. Toronto nodaļas vanadžu kopas priekšniece Ausma Magone mudināja strādāt Latvijas nākotnes labā. Salidojumu atklāja bij. ilggadējais DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis I. Zamlovskis. Salidojumā piedalījās 54 vanadzes, no kuŗām 35 bija delegātes, reprezentējot 14 kopas. ASV vanadzes pārstāvēja priekšniece Anna Tīdemane ar Bafalo kopas priekšnieci Annu Štrausi un Ročestras kopas priekšnieceş vietnieci A. Timrotu un A. Īzaku. Pirmoreiz DV jaunatnes salidojumā bija ieradusies ASV DV jaunatnes lietu referente Anita Utināne no Čikagas.

Kanadas vanadžu priekšniece Monika Jonāne sirsnīgiem vārdiem apsveica 21. salidojuma dalībnieceş un kaimiņzemes viešņas, it sevišķi pateikdamās delegātēm, kas mērojušas vistālāko ceļu. Vanadžu priekšniece aicināja vanadzes šogad vairāk kā jebkad apzināties savu pienākumu pret Latvijas brīvības cīnītājiem, viņus atceroties un godinot, jo šāgada februārī apritēja 30 gadi kopš Leģiona dibināšanas.

Vanadžu saime ar klusuma brīdi pieminēja kritušos varoņus un mūžībā aizsauktās trīs Kanadaş vanadzes: Irēnu Dobeli (Edmontona), Zelmu Grekeri (Toronto) un Mariju Vērpeli (Hamiltona). Sveicienus nodeva ASV vanadžu priekšniece A. Tīdemane, Bafalo vanadžu kopas priekšniece A. Štrausa, Ročestraş vanadžu pārstāve A. Timrota, Britu Kolumbijas delegāte V. Pelēna, Manitobas vanadžu priekšniece L. Smolinska un Montrealas vanadžu priekšniece E. Spura. Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši DV priekšnieks J. Frišvalds un DV CV sekretārs N. Bisenieks, vanadžu priekšniece Marija Ķeņģe, Austrālijas vanadžu priekšniece Elga Rodze - Ķīsele, Vācijas — Tamara Gūtmane, Zviedrijas vanadžu lietu referente Anita Pāvulāne, bij. ASV vanadžu priekšniece Verena Freija un Minesotas vanadžu priekšniece Zelma Bulāte. Darba sēdi vadīja Aina Janitena no Sadberijas, protokolējot Tamarai Gailītei no Hamiltonas.

Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne ziņoja par Kanadas vanadžu valdes darbību. Valdes sekretāre N. Pulciņa izsūtījusi apkārtrakstus vanadžu kopām, iznācis Kanadas vanadžu biļetena 16. numurs (475 eks), Tamāras Gailītes redakcijā. Vanadžu kopu apspriede notikusi šāgada 7. janvārī. Kanadas vanadžu priekšniece piedalījusies DV KV darba sēdēs, kārtojusi DV lielo loteriju, darbojas DV dienu Kanadā rīcības komitejā, kā arī vanadžu korī Zīle un LNAK padomē. Piedalījusies 18. ASV vanadžu salidojumā Ņudžersijā, draudzības stundā DV dienu ietvaros Milvokos, Britu Kolumbijas nodaļas 20 gadu pastāvēšanas svinībās un vanadžu draudzības sanāksmē Vankuverā, kā arī 8 kopu un nodaļu sarīkojumos. DV organizācijā darbojas 427 vanadzes, no kuŗām 43 ir jaunietes.

Kanadas DV jaunatnes nozares vadītāja **Baiba Šmita** - Kalēja informēja par jaunatnes darbu DV organizācijā, norādot, ka aizvien vairāk jauniešu tajā ieinteresēti. Organizācija aug, jo iestājies jau 100. jaunietis. Jaunieši rosīgi darbojas Britu Kolumbijā, Toronto, Hamiltonā, Londonā, Montrealā un Sadberijā. No 25. — 27. maijam Toronto notiek Kanadas DV dienas, kuŗu rīcības komitejā darbojas jaunieši.

ASV vanadžu priekšniece A. Tīdemane pieminēja raksturīgāko turienes vanadžu darbā: 22 kopās darbojas 912 vanadzes, lielākais vanadžu skaits Minesotaş kopā — 82, Milvoku 76 un Ņujorkas — 74, bet mazākā Minotas kopā — 4 vanadzes. Nosūtīti 22 saiņi latviešu karavīriem amerikāņu bruņotos spēkos, arī skaņu lentes neredzīgajiem Vācijā, atbalstīts jaunatnes darbs Divreiz divi nometnēs un Gaŗezera vidusskolā. 14 kopām ir atsevišķs līdzekļu konts, tajā ap 13.000 dol.

Turpinājumā salidojuma dalībnieces iepazinās ar kopu priekšnieču apspriedē pieņemtajām darbības rezolūcijām: pārvērst valdes sēdes par visu kopaş vanadžu sanāksmēm, rīkot vairāk patstāvīgus sarīkojumus, ar apciemojumiem atbalstīt mazāko kopu un nodaļu sarīkojumus, iedzīvināma laikr. Latvija Amerikā abonentu vākšanas akcija, lielākās kopās vēlami interešu puduŗi un joprojām rūpēties par jaunatnes ieinteresēšanu DV darbā.

Pārrunās salidojuma dalībnieces vienprātīgi atzina laikraksta Latvija Amerikā lielo nozīmi nacionāli politiskā ziņā. Kāda no delegātēm minēja konferenci latviskās kultūras un jaunatnes nacionālo centienu atbalstīšanai. Samērā reālās iecerēs iezīmējās arī citi pasākumi, kā piem. okupētās Latvijas lauku saimniecību un dievnamu bojā ejas foto uzņēmumu publikācija (apm. 800 uzņēmumu), jauna okupētās Latvijas filma (pašreiz tā fragmentos), prof. B. Nērmaņa atstātā manuskripta „Baltijas valstis" publicēšana kopīgi ar Baltijas komiteju, prof. R. Ekmaņa ASV manuskripta „Literature and Politics in Soviet-Latvia" un komponista L. Apkalna manuskripta par latvju mūziku izdošanas atbalstīšana. „Ar Fonda līdzekļu rezervēm un atbalstītāju atsaucību vajadzības gadījumā varam reālizēt arī minētās u.c. ieceres," norādīja NF ģenerālsekretārs Andrejs Eglītis.

1974. g. janvārī jānotiek Fonda padomes vēlēšanām. Padome par Vēlēšanu komisijas priekšsēdi ievēlēja V. Kaulēnu un par komisijas locekļiem R. Šmitmani, A. Rozenbachu un St. Borisu. Nolēma vēlēšanaş visā Skandinavijā izdarīt kā vienā vēlēšanu apgabalā. **O. F.**

Pie prezidija galda Kanadas vanadžu 21. salidojumā Toronto, no kreisās: N. Pulciņa, A. Utināne, A. Tīdemane, A. Janitena, M. Jonāne un T. Gailīte. Foto: J. Liģers

LNF Padome spriež par padarito un darāmo

LATVIEŠU NACIONĀLĀ FONDA APGROZIJUMS PAG. GADĀ PĀRSNIEDZIS 250.000 ZV. KRONU (55.000 DOL.)

Latv. nac. fonda kārtējo padomes kopsapulci Stokholmā vadīja pad. priekšsēdis agr. A. Ūdris ar vicepriekšsēdi R. Šmitmani. Valdes ziņojumu par pag. gada darbību sniedza Fonda valdes priekšsēdis Dr. V. Ginters, norādot, ka šis ir bijis LNF 25. darbības gads (skat. atsevišķā rakstā). To papildināja valdes locekļi A. Landsmanis, A. Freivalds un P. Liepiņš.

A. Landsmanis informēja padomi par Eiropas drošības konferences priekšdarbiem Helsinkos un baltiešu aktīvitātēm sakarā ar to.

O. Freivalds informēja padomi par LAK Eiropas centru, par Eiropas zinātnieku memorandu Baltijas valstu labā, ko sastādīt un kā pirmie parakstīt uzņēmušies šveices zinātnieki, un par komūnistu 1940. g. mocekļa, bij. Latvijas satversmes sapulces locekļa un Tirdzniecības un rūpniecības kameras priekšsēža Andreja Bērziņa novēlējumu Upsalas universitātei latviešu tautas vēstures pētniecības atbalstīšanai.

Valdes kasieris P. Liepiņš iepazīstināja padomi ar Fonda kases pārskatu. 100.000 zv. kronu liels budžets izpildījies ar 10% uzviju un apgrozījums pārsniedzis ¼ milj. kronu. Bilance uz šī g. 1. janvāri sasniedz 101.300 zv. kronu.

Pēc revīzijas komisijas atsauksmes, ko sniedza R. Jansons, padome vienprātīgi apstiprināja sniegtos pārskatus un izteica valdei u.c. darbiniekiem pateicību par aktīvo un sekmīgo darbību.

1973. gada budžetu padome pieņēma 85.000 zv. kronu lielu. Budžetā paredzēti līdzekļi četrām lielākām publikācijām, dažādām aktīvitātēm sakarā ar paredzamo Eiropas drošības konferenci latviskās kultūras un jaunatnes nacionālo centienu atbalstīšanai. Samērā reālās iecerēs iezīmējās arī citi pasākumi, kā piem. okupētās Latvijas lauku saimniecību un dievnamu bojā ejas foto uzņēmumu publikācija (apm. 800 uzņēmumu), jauna okupētās Latvijas filma (pašreiz tā fragmentos), prof. B. Nērmaņa atstātā manuskripta „Baltijas valstis" publicēšana kopīgi ar Baltijas komiteju, prof. R. Ekmaņa ASV manuskripta „Literature and Politics in Soviet-Latvia" un komponista L. Apkalna manuskripta par latvju mūziku izdošanas atbalstīšana. „Ar Fonda līdzekļu rezervēm un atbalstītāju atsaucību vajadzības gadījumā varam reālizēt arī minētās u.c. ieceres," norādīja NF ģenerālsekretārs Andrejs Eglītis.

1974. g. janvārī jānotiek Fonda padomes vēlēšanām. Padome par Vēlēšanu komisijas priekšsēdi ievēlēja V. Kaulēnu un par komisijas locekļiem R. Šmitmani, A. Rozenbachu un St. Borisu. Nolēma vēlēšanaş visā Skandinavijā izdarīt kā vienā vēlēšanu apgabalā. **O. F.**

Bērnu zīmējumu sacensība

Latviešu mākslas veicinātāja valde Zviedrijā gandrīz no visiem kontinentiem saņēmusi lielu daudzumu bērnu zīmējumu paredzētajai sacensībai. Žūrijas komisijā ietelp LMV valdes locekļi un tā uzsāka savu darbu marta vidū, izziņojot lēmumu tuvākajā laikā.

Zīmējumu izstādi paredzēts rīkot sakarā ar LMV gada sanāksmi Stokholmā.

ASV viesi Kanadas DV salidojumā Toronto. Pa kreisi Dr. Valdis Muižnieks informēja par Latviešu fondu un Mičigenas universitātes latviešu valodas kursiem; pa labi — ASV vanadžu priekšniece Anna Tīdemane. Foto: J. Liģers

Toronto latviešu kreditsabiedrība meklē
bankas pārvaldnieka palīgu un mašīnrakstītāju.
Vēlami jauni cilvēki ar attiecīgām zināšanām.
Pastāv apmācīšanas iespējas darbā.
Zvanīt: 924-2551 no plkst. 12 — 8 vak.

DV Kanadas valdes priekšsēdis E. Krūka pasniedz DV KV Atzinības rakstu Daugavas vanadžu koŗa Zīle diriģentei Austrai Andersonei-Plampei koŗa koncertā 7. aprīlī Toronto.
Foto: V. Cinis

Zīles sajūsmina klausītājus

DV Toronto vanadžu koŗa Zīle otrs patstāvīgais koncerts 7. aprīļa vakarā Igauņu nama zālē bija pulcinājis ap 350 klausītāju. 27 koristes diriģentes Austras Andersones-Plampes vadībā iejūsmināja klausītājus ar savu moto dziesmu Cekulaina zīle dzied, pēc tam sekoja 16 koncertā paredzētās dziesmas, beigās dodot vēl piedevas

Pirmajā daļā klausītājiem patika Maza biju, neredzēju (J. Graubiņa), kas bija jāatkārto, bet otrā daļā zīmīgi izskanēja mūžībā aizsauktā komponista Valdemāra Ozoliņa Krēslā. Iejūsmināja Mirjamas Bērziņas (alts) solo dziesma Mana dzimtene (Lūcija Garuta).

Pianiste bija Anita Rundāne, bet soprāna solistes Dzidra Egle un Tonija Krūka. Īpašus aplausus saņēma komponists Arvīds Purvs par koŗa atskaņoto Labā zvaigzne (V. Strēlertes teksts). Bija aplausi un ziedi, un klausītāji vēlējās dzirdēt vēl un vēl ...

Koncerta beigās pateicības vārdus korim veltīja DV Kanadas valdes priekšsēdis E. Krūka, pasniedzot diriģentei Austrai Andersonei-Plampei DV Kanadas valdes atzinības rakstu.. E. Krūka koncerta klausītājus iepazīstināja ar tālu viesi ALAs valdes priekšsēdi Dr. I. Spilneru, kas piedalījās LN AK padomes sesijā un kopā ar LNAK valdes priekšsēdi T. Kronbergu bija ieradušies koncertā. DV Toronto nodaļas kultūras daļas vadītājs O. Klavenieks sveica kori, pateicās diriģentei un dziedātājām, apveltījot katru ar baltu neļķes ziedu.

Saviesīgajā vakarā spēlēja T. Bones vadītā deju kapella. Darbojās arī loterija. Galvenos laimestus guva: A. Liepkalns (J. Umbŗa glezniņu), V. Liepiņš (E. Damberga akvareli), L. Ģēģere (V. Plūdoņa dāvāto svečturi) u.c. Sarīkojuma norisi vadīja koŗa priekšniece Ausma Magone. **O. K.**

Piedalīsies arī ceturtais teātris

Trešo teātŗa dienu rīcības komitejas sēdē 2. aprīlī, piedaloties I. Purvai, O. Liepam, S. Butkēvicam un A. Briedei (2 TTDRK locekļi nebija varējuši ierasties slimības dēļ, 2 citi — tajā pašā laikā paredzēto izrāžu mēģinājumu dēļ) un caurskatot ienākušās ansambļu atsauksmes uz 2 iepriekšējo sēžu atzinumiem (rīcības komiteja protokolus izsūta visām Ziemeļamerikas teātŗu kopām), noskaidrojās, ka uz brīvo ceturtā teātŗa vietu pieteikties gatavojas vairāki ansambļi Visiem tiem tomēr vēl jāveic daži organizātoriska vai administrātīva rakstura priekšdarbi. Tā kā šī 4. teātŗa pieteikšanās termiņš izbeidzas 30. aprīlī, jautājuma izšķiršanu atstāja uz nākamo sēdi 7. maijā.

Atzina, ka pēc 2. teātŗa dienu parauga Čikagā 1968. g., blakus ceļojošajai, būtu nodibināma vēl cita atzinības balva. Tāpat atzina, ka teātŗa dienu laikā būtu organizējama Ziemeļamerikas teātŗu vēstures materiālu izstāde. Arī šo un vēl citu jautājumu izšķiršanu atstāja uz nākamo sēdi. Starplaikā I. Purva apņēmās noskaidrot telpu īpašnieku viedokli attiecībā uz izstādi un aizrunāt telpas beigu sarīkojumam, ja iespējams, Latviešu namā.

O. L.

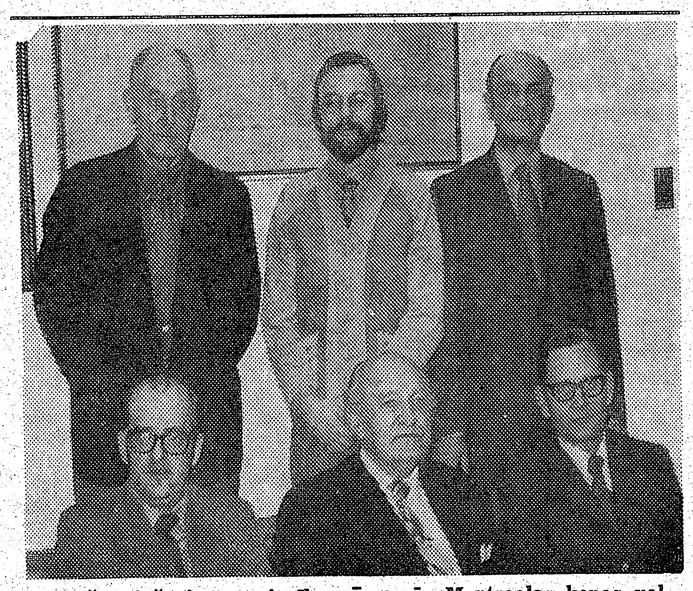

Latviešu inženieŗu apvienības ārzemēs Montrealas kopas valde, 1. rindā no kreisās A. Palejs, A. Jekste un B. Godiņš; 2. rindā P. Agrums, I. Freibergs un B. Godiņš.
Foto: P. Agrums

Izmeklēs baltiešu informācijas materiālu konfiscēšanu

BALTIEŠU ŽURNĀLISTU INFORMĀCIJAS SANĀKSME ŅUJORKĀ

Igauņiem trūkst labu lugu, norādīja igauņu preses pārstāvis H. Raudseps baltiešu žurnālistu ikmēneša apspriedē Ņujorkā. Uz Igaunijas valsts svētkiem bija iizsludināta lugu sacensība, kur bija iesūtītas tikai 4 lugas. Divas bija iesūtījuši autori no Kanadas, bet pa vienam no ASV un Anglijas. Godalgošanas komisija bija piešķīrusi divas otrās un tikpat trešās godalgas.

No 23.—25. martam Leikvudā, Ņudžersijā, turienes igauņu īpašumā sanāca igauņu organizāciju pārstāvju kongress. Šāds kongress igauņiem sanāk pa trim gadiem reizi.

Eiropas drošības priekškonferences laikā pagājušā gada beigās Helsinkos igauņi izplatīja literātūru par Baltijas valstīm. Šos materiālus varēja izdalīt dažādu delegāciju pārstāvjiem viesnīcās, bet Somijas parlamenta ēkā tos konfiscēja un neļāva izplatīt. Igauņi pret to bija protestējuši. Tagad paredzēta somu parlamenta izmeklēšana.

Igauņu namam Ņujorkā jāmaksā pāri par 6000 dolaru nodokļu gadā. Igauņu namu izmanto arī latvieši saviem sarīkojumiem un sanāksmēm, tā sagādājot namam papildienākumus. Paši igauņi pēdējā laikā telpas izmanto mazāk.

Slavenā 200. igauņu pulka komandieris Einars Kūsela miris 24. februārī Helsinkos. Šo pulku igauņi saformēja Otra pasaules kaŗa laikā. Pulks piedalījies daudz cīņās, bet kaŗa beigās iesaistīts atkāpšanās cīņās Igaunijā. Pie Tērbatas pulka 1500 vīri iznīcināja veselu krievu divīziju. Pirms dažiem gadiem ASV un Kanadā dzīvojošie pulka kaŗavīri samaksāja savam bijušajam komandierim ceļa izdevumus, kad viņš ciemojies šinīs zemēs Cīnītāji apvienoti organizācijā „Somu puiši". Kūsela no 1952. — 1956. gadam bijis Somijas militārais atašejs Maskavā (200. pulka gaitas un kaujas aprakstītas DVM pag. gada 6. numurā).

Pagājušā gada rudenī laikraksti ziņoja, ka Baltijas jūŗā dāņu zvejnieki izglābuši kādu baltiešu jūrnieku, bet neviens nezināja viņa tautību un vārdu. Pēc tam krievi bēgli noņēma no dāņu zvejas kuģa un jūrnieka liktenis bija nezināms. Dāņu laikraksti tagad ziņojuši, ka jūrnieks bijis igaunis Lapmanis, 50 vai 55 gadu vecs. Jau no 16 gadu vecuma viņš bijis jūrnieks. Pēc Igaunijas okupācijas viņš kļuvis padomju virsnieks uz igauņu kuģa.

Igauņu laikraksts sniedz arī ziņas par sava tautieša Jurmana gaitām Dienvidslavijā. Jurmans ir 26 gadus vecs, dzimis Vīnē, bet divu gadu vecumā ar vecākiem iecelojis Dienvidslavijā. Viņš 20 g. vecumā no Dievidslavijas izbēdzis un iecelojis Austrālijā, kur pieņēmis šīs zemes pavalstniecību. Vēlēdamies redzēt zemi, kur uzaudzis, kā tūrists devies uz Dienvidslaviju, kur apcietināts un izcietis cietumsodu. Pēc tam Dienvidslavijas valdība paziņojusi, ka viņam jādien dienvidslavu armijā. Austrālijas valdība iesniegusi Dienvidslavijas valdībai protestu un pieprasa Jurmanu atpakaļ.

Dzīve Ņujorkā kļuvusi arvien bīstamāka. To piedzīvojusi arī igauņu redaktora H. Raudsepa dzīvesbiedre. Kāds melnais viņai uzbrucis mājas kāpņu telpā un atņēmis naudu un vērtslietas. Cietušā vairākas dienas pavadījusi slimnīcā, bet tagad baidās iziet no sava dzīvokļa.

Lietuvieši februāŗa sākumā Ņujorkā rīkoja labdarības vakariņas, lai iegūtu līdzekļus lietuvju kultūras centra celšanai. Šī centra izbūve aprēķināta par 850.000 dol. Sarīkojumam bijušas labas sekmes. Visas iespējamās vietas par 50 dol. no personas pie galdiem izpārdotas, bet daudziem vēl vietu pietrūcis. Vakariņu laikā saņemti ziedojumi, pie tam lielākais bijis 10.000 dolaru. Vakars devis 85.000 dol. atlikumu, bet kultūras centram jau savākti ap 600.000 dolaru. To ceļ Bušvika rajonā Bruklinā. Vk

Okupētās Latvijas presē lasām ...

LAUKSAIMNIECĪBĀ TIKAI DAŽĀS NOZARĒS PĀRSNIEGTAS NEATKARĪGĀS LATVIJAS PĒDĒJO GADU RAŽAS

Rīgas laikraksts **Cīņa** 1. februāŗa numurā sniedz skaitļus par okupētās Latvijas sasniegumiem 1972. gadā. Izvēršot rūpniecību, tur, tāpat kā visā padomju imperijā, lauksaimniecības ražu celšanai uzmanību pievērš tikai pēdējos gados. Latvijā dažās lauksaimniecības nozarēs nav sasniegta neatkarības laika pēdējo gadu raža, kaut gan iedzīvotāju skaits palielinājies par pus miljonu.

Tā liellopu skaits gan jau sasniedzis neatkarīgās Latvijas 1939. g. līmeni, bet slaucamo govju skaits krietni mazāks. Tagad — 595.000 govju, neatkarības laika pēdējos gados bija 890.200. Arī izslaukums no vienas govs mazāks. Pēdējos gados gan palielinājies cūku skaits un pārsniedzis pat 1939. gada skaitu. Tagad 1.136.000, neakarības pēdējos gados bija 889.800. Aitu skaits gan sasniedzis tikai trešdaļu no neatkarības gadu skaita, kad bija 1.468.700 aitu. Tagad tikai 330.000. Tas pats ar putniem, tagad ir 4.302.000, neatkarības laikā bija 4.740.000. Tas tāpēc, ka putnus un aitas Latvijas laikā turēja katra saimniecība, tagad tos audzē tikai atsevišķās saimniecībās. Olu skaits gan tagad lielāks. Graudaugu un kartupeļu ražošanā komūnisti vēl nav sasnieguši neatkarības laika pēdējo gadu ražas. Kartupeļu raža, ko tagad Latvijā dēvē par otru maizi, gan pagājušā gadā bija 1,5 miljoni tonnu, bet ir mazāka nekā 1939. gadā, kad novāca 1.570.000 tonnas.

Pagājušā gadā gan raža Latvijā bija mazāka nekā iepriekšējā gadā.

Cīņas 8. februāŗa numurā ievietots visas padomju impērijas augstākās padomes dekrēts par darba sarkanā karoga ordeņa piešķiršanu rakstniekam Evaldam Vilkam, īstā vārdā Evaldam Lācim, sakarā ar viņa 50 mūža gadiem, Evalds Vilks ir okupētās Latvijas izcilākais stāstnieks, kuŗš palicis uzticīgs šai literātūras īsajai formai un nav publicējis nevienu romānu.

MIRIS AKTIERIS LUDIS BĀRS

Laikraksts Cīņa 8. februāŗa numurā ziņo, ka 62 gadu vecumā miris aktieris Ludvigs Bārs. Skatuves gaitas viņš sācis Rīgā 1931. g. Strādnieku teātrī, 1938. g. iesaistīts Nacionālajā teātrī, kuŗā tēloja līdz šim laikam.

Latvijas neatkarības pēdējos gados viņš sevišķi neizcēlās, toties pie komūnistiem saņēmis 1951. g. visas impērijas valsts prēmiju par tēlojumu A. Upīša romāna Zaļā zeme dāmatizējumā. Viņš apbalvots ar ordeni Goda zīmi, un viņam piešķirts arī nopelniem bagātā skatuves mākslinieka tituls.

NEGADĪJUMOS KOLCHOZOS UN VALSTS SAIMNIECĪBĀS 1972. G. NONĀVĒTI 63 CILVĒKI

Mechanizējot lauksaimniecību Latvijā, pieaug arī negadījumu skaits. Par to Padomju jaunatnes 6. februāŗa numurā ziņo I. Rašreiers rakstā — Līdz nelaimei viens solis. Tā 1972. g. lauksaimniecības ministrijai pakļautā transporta vadītāji izraisījuši 343 nopietnus satiksmes negadījumus, kur bojā gājuši 63 cilvēki. Gandrīz visos negadījumos satiksmes līdzekļus vadījuši cilvēki iereibušā stāvoklī.

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 23 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgajiem Latvijā.

Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos par apm. ¼ no mantu vērtības parastajos rubļos. Priekšmeti, kas parastajos veikalos maksātu 10 rubļu, iegūstami par 2½, vai pat lētāk.

Certifikātus var izdevīgi apmainīt arī parastajos rubļos.

Speciālo rubļu cena ir $2.60.

Jūs varat sūtīt, cik vēlaties, un tie tiek piegādāti jūsu piederīgiem 3 — 4 ned. laikā.

Pieprasiet jaunāko cenrādi un pārliecinieties, cik vērtīgi ir speciālie rubļu certifikāti.

Tukākai inform. rakstiet: INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., tālr. 932-1539.

Pasūtiniet tagad labāko dāvanu uz LATVIJU

SPECIĀLOS rubļu CERTIFIKĀTUS

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, tas ir apm. tā, kad jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 rubļu vērtībā, vai pat vairāk.

Speciālo rubļu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.

PILNĪGA GARANTIJA UN APDROŠINĀŠANA

Certifikātu piegāde mājās apm. 3 nedēļu laikā.

Speciālā rubļa vērtība ir $2.60

ŠĪ CENA IR VISS, KAS JUMS JAMAKSĀ. NEKĀDU CITU IZDEVUMU.

PIEPRASIET MŪSU ILUSTRĒTOS KATALOGUS.

PASŪTINIET TAGAD TIKAI

caur

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

125 East 23rd. Street,

Fifth floor

NEW YORK, N.Y. 10010,

tālr. 982-1520

Ļoti svarīgi — Automobiļi

Ātra piegāde.

Cenas US$

STATION WAGON „FURGON"	US $3881.25
Moskvitch 412 IE Export Model	$3570.-
Moskvitch 408 IE	$3285.-
Zhiguli VAZ 2101	$3520.-
Zaporozhets ZAZ 968	$2250.-

Pieprasiet mūsu speciālo ilustrēto apkārtrakstu ar automašīnu attēliem. Pieņemam pasūtinājumus arī DZĪVOKĻIEM.

PĀRSŪTĀM LIETOTAS DRĒBES.

Mums ir 23 gadu pieredze šinīs darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

Tonija Kuika

(40. turpinājums)

„Manas lielākās bažas nav par brokastīm, bet vai viņai patiks skolā".

„Viņa būs jaunpienācēja un zēni gribēs ar to iepazīties," Grīvas tēvs smējās.

„Es neciešu zēnus!" Merilīna izsaucās, dzirdot kapteiņa piezīmi. Grīvas tēvs negribīgi ieklepojās.

„Viņi gan tevi ievēros. Labāk uzmanies."

Grīvas māte ar labpatiku skatījās sēdošajā meitenē kamīna priekšā. Pirmo reizi kopš ierašanās Plasidā Merilīna bija glīti apģērbusies: īsos zilzaļi rūtotos bruncīšos un baltā vamzī. Viņa bija skaista meitene.

„Neko labu es neparedzu," tā noteica, bet, iesākot spēlēt un dziedāt, Merilīna aizmirsās. Balss viņai bija maza, bet ļoti patīkama. Klausītājiem likās, ka meitene dziesmās ielika savu sirdi, it īpaši pie populārās

„How many roads must a man walk down,
Before they can call him a man?...

Piedziedājumam,

The answer my friend is blowin' in the wind,
The answer is blowin' in the wind"...

pievienojās arī abi Grīvas.

„Tā ir skaista dziesma," Grīvas māte sacīja.

„Es necerēju, ka jums tā patiks," Merilīna kautrīgi piebilda. „Dažas domas, kas tur izteiktas, nesaskan ar jūsu pārliecību. Harijs man daudz stāstījis par Larisas vecāku likteni un jūsējo. Bet jūs abi esat citādi cilvēki. Pavisam citādi kā mani vecāki. Viņi smejas par manām dziesmām."

Kapteinis sirsnīgi iesmējās. „Tu tam neticēsi, bet tavā vecumā arī mēs ar māti domājām gluži tāpat. Man jāsaka, ka ir daudz jaukāk būt vectēvam nekā tēvam.

NO GRĪVAS TĒVA DIENAS GRĀMATAS

1. aprīlis.

Pēc pirmās dienas skolā Merilīna ieradās mājās priecīga un pacilātā garastāvoklī. Tai patika angļu valodas skolotāja. Ar divām meitenēm viņa jau bija iedraudzējusies, un zēni lika viņu mierā. Mūsu saprašanās ir bez vārdiem. Merilīna ieskrien istabā, apskauj mani un noskūpsta. Kā redzams, meitenei te ļoti patīk."

*
**

Svētdien, 1. janvārī.

„Mans mīļais, labais draugs!

Ir pavisam agrs rīts, jaunais gads tikko sācies. Šeit viss vēl ir pavisam klusu, pat vaida vai nopūtas nedzird. Tik klusa ir arī sirds, tik nedroša cerība.

Šorīt domāju par Tevi. Kā varētu Tev pateikt to, kas sakrājies sirdī pa visu šo ilgo laiku? Kā pateikt paldies par Tavām labajām domām un darbiem, par visu, ko esi darījusi un mēģinājusi darīt, lai palīdzētu, lai atdotu dzīvi vai kaut daļu no tās...? Kā lai pateicos par Taviem pašiem pēdējiem labajiem darbiem vēl svētku pievakarē, par braucienu uz Ņujorku, par ziediem Strautam, par dāvanām maniem vecākiem, par Elīzas pieņemšanu pie sevis, par sāpēm sirdī? Cik maza nozīme ir vārdiem tādā brīdī, kad sirds ir pilna!...

Šorīt domāju, kā tad būs, ja kādreiz varēšu Tevi atkal satikt: vai varēšu ko pateikt jeb vai arī tad Tev būs pašai jāuzmin, kas ir sirdī? Šai tāda satikšanās vispār būs? Kopš apmēram dienām desmit zinu, ka mēs visi esam bijuši par daudz ticīgi optimisti. Arī Strauts. To tagad zinu pats no savām telefona sarunām ar Gaišo, kas nu izbeigušās. Nākotnes var arī nebūt: viss atkarīgs no tā, vai vietējie „varenie", Pīlars un Gaišais, izbeigs laikus nelaimīgo „otru lietu". Līguma laušana notikusi jau sen, jo to vajadzēja izbeigt 15. sept., tad 17. sept., tad 2. okt., jau pirms diviem gadiem — un kopš tā laika sākusies „slīdēšana" un nezina, līdz beidzot nu nelaimīgā lieta pat kavē paroli, kuru ap šo laiku, vēlākais pirms februāra beigām, vajadzēja pieprasīt (formālitātes ilgst 2 — 10 mēneši!). Manas telefona sarunas ar Gaišo beigušās tā, ka viņš „nevar skaidri pateikt", kad „otru lietu" formāli izbeigs. Vai Strauts atkal ļaus sevi piemānīt ar atsaukšanos uz vēlēšanām? Tās nevar būt ātrāk kā šī gada rudenī! Ja tikai pēc tām „varēs kaut ko darīt", tad es vēl šogad mājās netikšu... Šodien viss izliekas daudz drūmāk, salīdzinot ar šo pašu dienu pirms gada, kad vēl nelikās, ka krāpšana varētu būt tik nelietīga!

Pirmo vēstuli, ko Tev uzrakstīju šorīt, saplēsu. Pārlasot atzinu, ka tā pārāk bezcerīga. Rakstīju otru — šo, pavisam citādu, un tomēr arī šī ir pavisam neizdevusies. Ko lai daru? Man liekas, ka mēs arī paši neticam „pavasarim" — tiesnesis Britnels taču minēja „rudeni"? — bet kaut kā mēs turpinām sevi mānīt. Vai tā ir vieglāk? Varbūt uz brīdi, bet tā beidzot sajūk viss, un uznāk vistumšākā nakts...

Vienu gan norunāsim Jaunajā gadā, mana mīļā Aija: teiksim viens otram visu slikto, visas neveiksmes, tāpat kā labo, jo citādi nekādi nevaram viens otru pat domās atbalstīt. Vai varam to no sirds norunāt? Un vēlreiz bezgala liels paldies Tev par visu, visu, visu...

Vienmēr Tavs Ritvars."

Aijas acis pildījās asarām. Nē, viņa negribēja raudāt, bet sirdī bija radies bezskanīgs tukšums.

Instruktora Brauna roka aizkāra Vizuma kundzes elkoni. Slimnieka bālā seja bija pagriezta pret apmeklētāju.

„Aija, zem pastāvīga, liela spiediena arī visstiprākā klints sabrūk. Negribot man jābaiļojas par tevi."

„Džim, mana vienīgā vēlēšanās, mana vienīgā lūgšana esi tu un tava veselība. Vakar saņēmu Britnela vēstuli. Viņš lūdza Ritvaram par to vēl nestāstīt. Parole noteikta uz maija beigām, arī Elīza to zina un labas ar Cildu pārkārto māju. Savu pienākumu esmu mēģinājusi veikt pēc labākās sirdsapziņas, žēl tikai pārpratums ar Velsu, bet, kā viņš pats teica, mēs neesam bērni, lai gan dažreiz uzvedamies sliktāk par viņiem. Tev vajadzīgs miers, un tiklīdz tu iznāksi no slimnīcas, brauksim uz Meža māju. Laura tur iekārtojusi tikpat kā savu gleznu galeriju," Aija pasmaidīja. „Arī Raitis krietni vien piestrādājis. Ivete bija lieliska palīdze Laurai. Jāatzīstas, ka es daudz labprātāk dzīvotu tur visu gadu. Pagājušo nedēļu jaunie nopirka klavieres Meža mājai."

Asaras iedrebējās slimnieka plakstos. Viņa pirksti apskāva apmeklētājas roku.

„Tādu laimi, grūti ticēt tādai laimei..."

„Vai gribat pieņemt vēl vienu apmeklētāju?" Žēlsirdīgā māsa, pavērusi durvis, jautāja. Vizuma kundze piecēlās no krēsla un piegāja pie runātājas.

„Bālais Miķelis", māsa čukstēja.

„Bālais Miķelis," Aija atkārtoja slimniekam dzirdot.

„Lai nāk iekšā," instruktors Brauns smaidīja.

Neticami, kā brīvība pārvērš cilvēku! Klusais un kautrīgais cietumnieks brīvi piegāja pie slimnieka un sniedza roku.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Sv. Jāņa draudzes palīdzības fonda gada sapulcē 1. aprīlī Sv. Jāņa baznīcas telpās pēc dievkalpojuma piedalījās 17 dalībnieki. Valdes priekšsēža K. Ozoliņa un A. Vanaga ziņojumu no revīzijas komisijas pieņēma vienprātīgi. Sapulce izteica pateicību fonda valdei un revīzijas komisijai par labi veikto darbu un ar aklamāciju ievēlēja revīzijas komisiju līdzšinējā sastāvā — Jāni Skrastiņu, Jāni Celmu un Alfredu Vanagu, kandidātos paliekot R. Bērziņam un M. Beņķītim. J. Rolavs ierosināja palielināt apbedīšanas pabalsta izmaksu no 600 resp. 700 dol. uz 800 dol. par tiem biedriem, kas fondā piedalījušies 20 un vairāk gadu, jo atrod, ka fonda financiālais stāvoklis labs un apbedīšanas izdevumi palielinājušies. Fonda kapitāls pašreiz ir 80.000 dolaru. Valde tomēr ieskatīja, ka fonda līdzekļi nav tik lieli, lai nodrošinātos nākotnei, tādēļ atstāja līdzšinējās izmaksas. Tāpat noraidīja priekšlikumu par īpašas komisijas dibināšanu šā jautājuma pētīšanai. Fonda tagadējā valdē darbojas priekšsēdis K. Ozoliņš, vietnieks M. Bružis, sekretārs J. Ābele, kasieris P. Kamaruts un valdes loceklis J. Asaris. Sapulci vadīja Ž. Rutenbachs, protokolējot J. Ābelem.

● Latviešu pensionāru apvienības kārtējā sarīkojumā 5. aprīlī Latviešu namā bija pulcējušies pāri par 100 pensionāru. Izrādīja divas kultūrfilmas par Afriku un Austrāliju. Pēc tam bija grupu nodarbības. E. Āpšes iniciātīvā pensionāri varēja iegādāties pases „Internacionālai karavānai" ar atlaidi par 2,25 dol., kas pēc 15. jūnija maksās 3 dol. un kas dod tiesības apmeklēt visus karavānas paviljonus no 23. jūnija līdz 1. jūlijam. Pases dabūjamas DV grāmatnīcā un Latviešu kreditsabiedrībā, kā arī pie rīcības komitejas locekļiem. Nākošais pensionāru kārtējais sarīkojums 18. aprīlī no plkst. 4 — 8. vakarā ar māc. Ā. Čopa referātu Klusās nedēļas ieskaņai, plkst. 6.

● Latviešu mežkopju un mežu darbinieku Kanadas kopa savā gada sapulcē Toronto pārrunāja saņemtos ierosinājumus. Kopas pārstāvis pērngad piedalījies 3. Latviešu tehnisko zinātņu kongresa organizēšanā Toronto. Kopa atbalstījusi trūkumā nonākušos agrākos meža darbiniekus, kā arī abonē žurnālu Meža Vēstis, kas ir Latviešu mežkopju un mežu darbinieku izdevums un Dr. R. Marka redakcijā iznāk 4 reizes gadā. Kopas valdē darbojas N. Austriņš, H. Zichmanis un H. Jeckalējs, revīzijas komisijā — C. Leja un Ž. Lapuķis.

● Kanadas nacionālās izstādes parka Kolisejā no 6. — 14. aprīlim notiek gadskārtējā Kanadas ģimeņu māju skate, ko rīko Toronto ģimeņu māju būvētāju apvienība (Toronto Home Builder's Association). Skatē ik gadus piedalās arī dārzu architekts A. Budrēvics, kas ir ar „National Home Show" padomes loceklis un projektējis skatei peldbaseinu, dārzu, apstādījumu un stādu dekorējumus. Paraugdārzu ierīkošanu veicis M. Bērtulsons. Sestdien skate būs atvērta no plkst. 10 rītā līdz 10.30 vakarā.

● Laikraksta The Toronto Star 5. aprīļa izdevumā bēru ziņās bija lasāms, ka 2. aprīlī Toronto „Western" slimnīcā miris Jānis (John) Goba. Viņš ieceļojis Kanadā jau 1925. gadā. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri Īdu, meitas Betiju un Sandru un māsu Indijā. Nelaikis apbedīts 5. aprīlī Mount Pleasant kapsētā Toronto. Ģimene ziedu vietā novēlējusi dāvinājumus Kanadas vēža slimības apkarošanas biedrībai.

● Pēc ievietošanas Velesleja slimnīcā no iekšējas noasiņošanas 2. aprīlī 61 g. vecumā miris Visvaldis Kociņš. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri Margu, dēlu Miervaldi, meitu Valdu ar znotu un 7 mazbērnus. Aizgājēju no Rosara bēru mājas uz Sv. Džēma kremātoriju 4. aprīlī izvadīja māc. Ā. Čops.

● Kvīnsveja slimnīcā 3. aprīlī 78 g. vecumā mirusi Emma Imertreja. Nelaikle bija dzimusi 1894. gadā Dignājas pagastā. Viņu pēdējā gaitā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. A. Briedis. Aizgājēja atstāj meitu Vilmu Suchotku un znotu.

● DV Toronto novusa sekcijas gadskārtējā balle 31. martā DV namā bija pulcinājusi 130 apmeklētāju. Sarīkojumu vadīja novusa sekcijas vad. H. Jakabsons. Latv. sporta apvienības Kanadā pārstāvis V. Kļaviņš pasniedza uzvarētājiem globālās novusa sacīkstēs iegūtos diplomus un balvas. V. Teteris jau otru gadu pēc kārtas saņēma izcīnīto A. Eglīša dāvāto balvu. Apbalvojumus vēl saņēma P. Kalniņš, K. Kārkliņš, A. Grīnbergs, E. Lukovskis un M. Baumeistars. Kanadas mērogā globālo sacīkšu uzvarētājus apbalvoja DV Toronto nodaļas valdes priekšsēdis V. Plūdons ar sporta daļas vadības pārstāvi O. Zvirgzdgraudu. Apbalvojumus saņēma M. Baumeistars, K. Kārkliņš un V. Teteris, pēdējais arī iekšējā turnīrā, tāpat V. Lukovskis un M. Baumeistars, bet zibenturnīrā H. Jakabsons. Izlozē V. Tetera dāvāto gleznu laimēja Ausma Tauriņa.

● Toronto Austrumu draudzes lauku īpašumā Tālava 29. aprīlī pavasara talka plkst. 10 rītā. Bez pašiem tālaviešiem talkā aicināti arī pārējie draudzes locekļi.

● Jāņa Lejiņa grāmatas Mana dzimtene 1. izdevumam iespiests kļūdu labojums ar dažiem jauniem papildinājumiem. Grāmatas īpašnieki pēc vēlēšanās to bez atlīdzības var saņemt grāmatas pārdošanas vietās un pievienot savam eksemplāram.

● Dainas koŗa pavasaŗa sarīkojums Latviešu namā 12. maijā.

● Latviešu mednieku un makšķernieku triju klubu — Toronto, Hamiltonas un Sv. Katrīnu gadskārtējo pārstāvju sanāksmi organizēja Hamiltonas klubs priekšsēža R. Mierkalna juniora vadībā 31. martā Hamiltonas kluba sekretāra D. Kalvas mājā, no katra kluba piedaloties 4 pārstāvjiem. Galvenie pārrunu jautājumi bija aizvadītā gada darbības notikumi un šāgada ieceres. Vienojās, ka visu triju klubu makšķerēšanas sacensības rīkos 19. maijā (plkst. 1 p.p.) Honey Harbor līcī, sapulcējoties A. Gaibišeļa vasarnīcu vietā.. Tradicionālās šaušanas sacīkstes notiks 28. jūlijā Bērzainē Toronto kluba izkārtojumā, bet 18. augustā Lielupē Hamiltonas kluba izkārtojumā. 8. septembrī Sv. Katrīnu klubs organizē sacīkstes Gann kluba šautuvē. Pieņēma atzinumu, ka turpmāk makšķerēšanas sacensību dalības maksa līdzšinējā 2 dol. vietā būs 3 dol. Dubultbaložu šaušanas sacensībās neskaitīs vairs pāŗus, bet „saplēstos" baložus. Tāpat arī mainīja vienību pāršaušanas noteikumus.

● Pēdējā TLMMK mēneša sanāksme šajā sezonā bija 5. aprīlī DV namā un pulcināja 24 kluba biedrus. Kluba priekšnieks Dr. P. Bārdiņš rādīja Floridā uzņemto krāsu filmu, kur redzama Atlantijas okeana zivju makšķerēšana no zvejas kuģa, kuŗā piedalījies arī Dr. P. Bārdiņš ar dzīvesbiedri. Viņš rādīja arī Floridas skatus. Sanāksmes dalībnieki ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsaukto kluba bij. goda tiesas priekšsēdi Pēteri Rudzīti. Kluba valdes sēdē galvenokārt apsprieda kluba 20 gadu jubilejas sarīkojumu 7. jūlijā, kluba īpašumā Bērzainē (nevis 14. jūlijā, kā agrāk minēts). Tradicionālās pavasaŗa tītaru šaušanas sacīkstes Bērzainē 29. aprīlī pl. 12 dienā, bet Bērzaines žogu uzlabojumu darbu un Bērzaines uzpošanas talkas 6. un 13. maijā.

● Šāgada Ontario technoloģijas un vēstures izstādē Maikela Pauera ģimnazijā Islingtonā 6. un 7. aprīlī ar 200 eksponātiem piedalījās 25 skolas no Toronto un citām Ontario provinces pilsētām. Arī latviešiem bija sava novietne, kuŗu pārzināja šīs skolas trīs skolnieki — Jānis Niedra, Mārtiņš Pērkons un Pēteris Zariņš, savācot arī vajadzīgos eksponātus par latvisko kultūru. Mārtiņš Pērkons bija izgatavojis stikla vitrīnu, kuŗā ievietot sudraba un dzintara rotas lietas. Uz novietnes galda atradās Latvijas karodziņš; bija arī Latvijas karte un skatu kartītes ar Rīgas un citiem attēliem. Novietnē redzēja tautiskās lelles, svečturus, vāzes, prievītes, jostas un citus tautiskus rokdarbus. Latviskais klāsts ieguva pirmo vietu kultūras sekcijā, bet izstādes mērogā ierindojās trešā vietā.

● Gaujas 14. gaidu vienības Lieldienu sarīkojums 8. aprīlī Sv. Jāņa baznīcas telpās bija pulcinājis ap 100 dalībnieku. Vadītājas M. Vilka un V. Zobena bija sagatavojušas uzvedumu „Pavasaris nāk", kuŗā piedalījās guntiņas, gaidas un lielgaidas. Darbojās zaķu pasts un dažādas novietnes ar olu krāsošanu, rotu gatavošanu u.c. Risinājās arī dažādas sacensības. Izlozē šūpoles laimēja Inta Gugāne.

● Mākslinieka Eduarda Dzeņa darbu skate Sv. Jāņa baznīcas telpās no 27. līdz 29. aprīlim. Skati atklās piektdien, 27. apr., kad tā būs atvērta no pl. 7.30 — 10 vak., sestdien no pl. 2 — 6, bet svētdien no pl. 11 rītā līdz 10 vakarā. Izstādē būs redzamas 30 gleznas.

● Toronto tautas mākslas padome rīko Pūpolu svētdienā, 15. aprīlī, etnisko grupu Lieldienu skati, kas notiks pilsētas valdes namā no pl. 12 — 7 vak., kur 22 etnisko grupu piederīgie demonstrēs Lieldienu tradicijas un ēdienus.

● Laikraksta The Toronto Sun 2. aprīļa numurā kā „Sunshine girl" bija ievietots Sandras Indzeres foto attēls — Aleksandra Kalniņa uzņēmums. Sandra beigusi latviešu ģimnaziju un tagad studē politiskās zinātnes Toronto universitātē. Viņai interesē teātŗa māksla un tā tēlos lomu Toronto teātŗa pirmizrādē — T. Stoparda komēdijā „Kad istabā līst".

● Gaidu un skautu filmas Pasaules tālēs pirmizrāde 14. aprīlī, pl. 3 p.p. Sv. Lorensa centrā. Lai visiem dotu iespēju noskatīties šo filmu par lielās gaidu un skautu jubilejas nometnes norisi pērnvasar Saulainē, 7. Kanadas latviešu meistarsacīkstes peldēšanā pārceltas uz sestdienu, 5. maiju. Sacensības notiks University Settlement peldētavā pl. 3 p.p.

● Toronto DV nodaļas bibliotēka būs slēgta Lielajā piektdienā, 20. aprīlī, un Lieldienu svētdienā, 22. aprīlī.

Minsteres ģimnazijas mičotājas pie tautiskās pūŗa lādes seno latviešu kāzu tradiciju uzvedumā Toronto. Foto: J. Liģers

Mičotāji Toronto

Minsteres latviešu ģimnazijas tagadējo un bijušo audzēkņu sagatavotā seno latviešu kāzu tradiciju uzvedumā „Mičošana" mērķis bija iepazīstināt Ziemeļamerikas latviešu sabiedrību ar skolu, iegūt jaunu skolēnu pieaugumu, kā arī sagādāt līdzekļus skolai, uzaicinot iestāties par biedriem nodibinātajā Minsteres latviešu ģimnazijas bij. skolēnu un draugu biedrībā, kuŗas uzdevums ar rēgulārām biedru nodevām atbalstīt skolu.

Ģimnazija cenšas svešumā uzaugušiem jauniešiem ieaudzināt latvisku apziņu un iemācīt latviešu valodu, lai varētu saglabāt latviskās kultūras tradicijas un piederības sajūtu savai tautai. „Mēs latviešu ģimnazijā dzīvojam latviešu kultūrā," teica Austris Grasis, bijušo audzēkņu un draugu biedrības priekšnieka vietnieks, atklājot „Mičošanas" uzvedumu.

Uzveduma ansambļa dalībnieki, 34 tagadējie un bijušie audzēkņi, viesojās ar izrādi 15 latviešu centros Ziemeļamerikā no 30. marta līdz 23. aprīlim. Uzveduma turnejas viesizrādi Toronto 8. aprīlī Lorensa parka kolledžiātā noskatījās ap 500 apmeklētāju, kas izrādi uzņēma atsaucīgi ar ilgiem aplausiem. „Mičošanā" raibā virknē mijās tautasdziesmu dziedājumi un apdziedāšanās ar tautas dejām, kokļu ansambļa mūzikas pavadījumā.

No uzveduma divām daļām „Pūŗa lāde" un „Mičošana" spraigāka bija otra daļa, kuŗā patika Jostu deja" četru zēnu un vienas meitenes izpildījumā. Uzveduma režiju veicis Vilnis Zaļkalns, kas tēloja arī vedējtēvu, dejas iestudējis Austris Grasis, bet mūzikālā vadība ir Pēteŗa Aldiņa. Uzvedumā galveno lomu tēlotāji: Edīte Rantiņa (līgava), Jānis Štāls (līgavainis), Maija Olute (līgavas māte)), Kārlis Kangeris (līgavas tēvs), Laila Saliņa (vedējmāte), Gunārs Abakuks (vakargailis) un Baiba Lapiņa (soliste). Koklētāji: Pēteris Aldiņš, Visvaldis Freimanis, Māra Krēsliņa, Ingrīda Preisa un Lilita Puķīte.

„Mičošanas" pirmuzvedums notika 1971. gada februārī skolas 25 gadu jubilejas svinībās. Gadu vēlāk Minsteres ģimnazijas audzēkņu ansamblis viesojās Anglijā un Zviedrijā, kur uzstājās arī zviedru televīzijā.

V. S.

Skautu un gaidu jubilejas nometnes RĪGA DIMD lielfilmas

PASAULES TĀLĒS

PIRMIZRĀDE 14. APRĪLĪ PL. 3 PĒCP. LORENSA CENTRĀ, TORONTO

Ieeja 2,50 dol., jauniešiem 1 dol., bet skautu un gaidu organiz. dalībniekiem 50 c.

Piešķirts atbalsts DV dienām Kanadā

Dv Kanadas valdes priekšsēdis E. Krūka ziņoja, ka Kanadas federālā valdība, bez jau iepriekš piešķirtajiem 2000 dol piešķīrusi vēl 5000 dol, bet Toronto pilsētas valde 1500 dol. šo dienu rīkošanai. Kā zināms, Kanadas DV dienas risināsies no 25.—27. maijam Toronto.

Pirmā DV Kanadas valdes sēde pēc aizvadītās delegātu sapulces notika 6. aprīlī DV namā, kur arī tika paziņots augšminētais devums. Sēdes galvenais uzdevums bija sadalīt amatus valdē. Tās priekšsēdis ir līdzšinējais E. Krūka (arī DV CV loceklis.), priekšsēža vietnieks J. Gailītis (Kultūras daļas vad.), sekretārs un iekšējās informācijas daļas vadītājs E. Treilons, protokolu sekretārs T. Zandersons, kasieris R. Britals, jaunatnes daļas vadītāja Baiba Šmita-Kalēja, aprūpes daļas vadītājs E. Pulciņš. Ārējās informācijas daļu tagad vadīs G. Brikmanis, sporta daļas vadītājs Dz. Melnbārdis, biedrzinis K. Siliņš, saimniecības daļas vadītājs A. šterns. Par ārējās informācijas daļas vad. vietnieku darbosies V. Cinis, jaunatnes lietu referenti Tonija Krūka, saimniecības jautājumu referents E. Bauers un DV teātŗa vadītājs V. Martinsons.

Revīzijas komisijas priekšsēdiš arī turpmāk būs A. Kalviņš, sekretārs A. Putniņš, locekle Alma Reinberga. Goda tiesa darbosies līdzšinējā sastāvā: K. Bencons (priekšsēdis), V. Grāvelis (sekretārs) un E. Robežgruntnieks (loceklis).

DV Kanadas zemes valdes adrese: E. Trelons, 32 Barbara Cr.., Toronto M4C 3B2 (tel. 422-3117).

DV CV loceklis E. Krūka informēja par pārmaiņām citu zemju DV vadībā. DV Vācijas zemes valdes priekšsēdis ir J. Leitītis,, bet Anglijā Dr. L. Rumba. No jauna Anglijā par DV CV locekli izraudzīts Z. Lintiņš. Sakarā ar notiekošo DV CV sēdi no 19. — 20. maijam, Londonā, DV KV ieskatīja, ka tajā jāpiedalās arī DV Kanadas zemes valdes pārstāvim un vienbalsīgi nolēma deleģēt DV KV priekšsēdi E. Krūku. Sēdes darba kārtā galvenokārt paredzēta Eiropas drošības konferences jautājumu apspriešana, DV globālo dienu rīkošana Anglijā, DV publikācijas un citi jautājumi.

Līdzīgi iepriekšējiem gadiem, izdarīs 14. jūnija līdzekļu vākšanas akciju, kas iepriekšējā gadā devusi labus panākumus. Ziemsvētku kartīšu jautājumā valde bija ieskatos, ka kartīšu izvēlē panākami uzlabojumi. Kasieris R. Britāls ziņoja, ka sakarā ar LKOK kpt. E. Kuršinska nāves gadījumu DV Toronto nodaļai no bēru fonda līdzekļiem izmaksāti 300 dol. E. Pulciņš informēja, ka Broka universitātes bibliotēkai Sv. Katrīnās dāvāta bij. Latvijas sūtņa ASV, nelaiķa prof. Dr. A. Spekkes Latvijas vēsture.

Baiba Šmita-Kalēja informēja, ka DV Kanadas jauniešu saimes simtais dalībnieks ir Imants Purvs, kas pazīstams kā aktīvs jaunatnes pasākumu darbinieks. Viņa arī bija iepriecināta par notikušo 2. Kanadas DV jaunatnes salidojumu, kas notika DV delegātu sanāksmes laikā Toronto, kuŗā piedalījušies arī jauniešu pārstāvji no DV apvienībām ASV. DV Kanadas jauniešu pārstāvji savukārt aicināti piedalīties DV ASV jauniešu salidojumā turienes DV delegātu sapulces laikā no 28. — 29. aprīlim Mineapolē.

Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne informēja par lielās DV loterijas veikumu. Sīkāku pārskatu sniegs vēlāk. Par to valdes priekšsēdis E. Krūka viņai veltīja pateicību.

Sporta daļas vadītājs Dz. Melnbārdis informēja, ka sakarā ar notiekošajām DV dienām maija beigās Toronto, DV nav iespējams organizēt tradicionālos Jaunatnes un sporta svētkus Sv. Andreja draudzes lauku īpašumā Sidrabenē, tādēļ to organizēšanu šogad galvenokārt veiks Latviešu sporta apvienība Kanadā ar DV atbalstu. Svētki iecerēti jūnija mēneša otrās nedēļas nogalē.

Sēdē arī apsprieda piešķiramos apbalvojumus organizācijas darbiniekiem un ierosināja DV CV nākamā sēdē piešķirt četras DV zelta nozīmes Druvas, Londonas, Sv. Katrīnu un Toronto nod. izraudzītiem kandidātiem un DV centrālās valdes 8 atzinības rakstus. Kanadas DV valdes atzinības rakstus piešķīra Annai Martinsonei (Sadberija) un Austrai Andersonei-Plampei (Toronto).

Sēdes ievadījumā ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsaukto DV Toronto nodaļas biedrueicinātāju agr. Vili Uisku un tikai dienu iepriekš mirušo DV Toronto nodaļas biedru, bij. DV Kanadas valdes goda tiesas priekšsēdi Pēteri Rudzīti un Britu Kolumbijas nodaļas biedru Andreju Sprūli. O. K.

Kalamazū Daugavas vanadžu ansamblis ar diriģentu Jāni Zuiku. Ansamblis piedalīsies vanadžu kopkoŗa koncertā Kanadas DV dienās no 25. — 27. maijam Toronto.

Vai māc. I. Gaide pārnāks uz Toronto?

No Klīvlandes ziņo, ka turienes Apvienotās ev. lut. draudzes padomes sēdē draudzes mācītājs Ivars Gaide paziņojis, ka nodomājis kandidēt uz vakanto Toronto Sv. Jāņa ev. lut. draudzes mācītāja vietu. Šo draudzi, kā zināms, līdz šim aprūpēja archibīskaps A. Lūsis, kas turpmāk pievērsīsies tikai archibīskapa tiešajiem pienākumiem.

Ja māc. I. Gaide no savas draudzes Klīvlandē aizietu, pēdējai rastos problēmas ar jauna mācītāja atrašanu. Māc. I. Gaide bija ļoti iecienīts ne vien viņa aprūpētajā draudzē ar apm. 1000 locekļiem, bet visā Klīvlandes sabiedrībā. Viņa neilgajā kalpošanas laikā tapa jaunā draudzes māja, kas kļuvusi par visu vietējo latviešu sabiedrisko centru.

Māc. I. Gaide spredikoja Toronto Sv. Jāņa draudzē 8. aprīļa dievkalpojumā, kuŗā bija pulcējušies ap 500 dievlūdzēju. Draudzes koris šajā dievkalpojumā atzīmēja savu 15 gadu pastāvēšanu ar kantātes „No Eļļas kalna līdz Golgātai" pirmās daļas dziedājumu sava diriģenta Jāņa Baruša vadībā, piedaloties solistiem Albertam Vītolam un Imantam Barušam, ērģeļu pavadījumus spēlējot Maijai Barušai. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komiteja bija klājusi kafijas galdu. Kori apsveica archibīskaps A. Lūsis un draudzes priekšnieks J. Koncis, kā arī Sv. Andreja draudzes koris un vīru koŗa Viesturs Toronto vienība.

Sv. Andreja draudzes 8. aprīļa dievkalpojumā spredikoja Toronto Austrumu draudzes mācītājs A. Briedis. —ls—

★ ASV prezidents Niksons paziņojis, ka 1. maijā atvērs sakaru biroju Pekingā, ko vadīs vecākais diplomāts Dēvids Brjūss (Bruce), lai uzlabotu attieksmes starp ASV un Ķīnu. Sagaida, ka līdzīgu biroju Ķīna atvērs Vašingtonā. Brjūss ir demokrats un kalpojis diplomātiskā korpusā pie četriem ASV prezidentiem. Viņš bijis sūtnis Vācijā, Francijā un vadījis amerikāņu delegāciju Vietnamas miera sarunās 1970. un 71. gadā Parīzē. Viņš ir 75 g. vecs un atsaukts no atpūtas, lai pārņemtu Pekingas posteni.

DRAUDZES DARBINIEKA JUBILEJA

Sešdesmitgadnieku saimei 31. martā pievienojies Toronto Austrumu draudzes padomes loceklis un Tālavas pārvaldes priekšnieks Arturs Amoliņš. Jubilāru viņa mājā Toronto bija ieradušies sveikt draudzes mācītājs A. Briedis, draudzes priekšnieks E. Ziplāns, no Tālavas pārvaldes J. Vandelis, draudzes dāmu komitejas pārstāve O. Vandele un Fr. Mercuria seniors J. Cers, pavisam piedaloties ap 30 suminātājiem.

Arturs Amoliņš dzimis 1913. gada 31. martā Vidzemes Šveicē Krimuldā kā mežsarga

Arturs Amoliņš

dēls. Pirmie dzīves un darba gadi pavadīti Siguldā. 1933. g. beidzis Rīgas apriņķa ģimnaziju Siguldā, bet 1939. g. absolvējis Komerczinātņu institūtu Rīgā, pēc tam sācis strādāt centrālā savienībā Konsums un Turība Rīgā, tad akc. sabiedrībā Laima, kur bijis tirdzniecības nod. darbvedis. Kara gados bijis Bīriņu patērētāju biedrības vadītājs, bet 1944. gadā ar dzīvesbiedri Idu, dzim. Brūveli un dēlu Uldi devies no Ventspils mazā zvejnieku laivā bēgļu gaitās uz Zviedriju, kur pavadījis 10 gadus, 1954. gadā ar ģimeni pārceloties uz Kanadu — Toronto, kur ir alumīnija logu un durvju pārdošanas un iebūves uzņēmuma īpašnieks.

Toronto Arturs Amoliņš daudz laika veltī arī sabiedriskam darbam. Līdztekus sabiedriskiem amatiem Austrumu draudzē un Tālavas pārvaldē darbojies arī latviešu skolas un skautu un gaidu vecāku padomē, latviešu saimniecisko darbinieku apvienībā un citās organizācijās. Ir Frat. Mercuria filistrs, pašreiz veicot sekretāra amatu. —b—

Loterijā ieņemts 118.000 dol.

Lielās naudas loterijas „333" komiteja paredzējusi darbību izbeigt aprīlī, kad būs iegūti visi skaitļi par ienākumiem un izdevumiem un sadalīts atlikums. Par pārdotām lozēm ienācis pavisam 118.000 dolaru. Šo loteriju, kā zināms, rīkoja Hamiltonas latviešu biedrība sadarbībā ar Latviešu nacionālo apvienību Kanadā. Pēdējā izlozē 21. martā piedalījās arī LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Galvenā 33.333.33 laimesta ieguvēja Anna Vītoliņa Jumā, Arizonā, ASV laimēto naudu nodomājusi izlietāt labdarīgiem mērķiem, tikai daļu paturot sev, ziņo loterijas vadība.

Anna Vītoliņa, kas ieguva lielo laimestu — 33.333,33 dol. lielajā „333" naudas loterijā Hamiltonā.

KANADAS ZIŅAS

VINIPEGA

● DV Manitobas nod. valdes priekšsēdis T. Puisāns 30. martā sasauca savā dzīvoklī paplašinātu valdes sēdi, kuŗā beveldes locekļiem piedalījās revīzijas komisijas locekļi, vanadžu priekšniece un iekšējās un ārējās informācijas vadītāji. Valdes priekšsēdis ziņoja par notikušo DV delegātu sapulci Toronto. Līdz ar cenu, darba algu un pasta izdevumu celšanos visi etniskie laikraksti agrāk vai vēlāk nonāk financiālās grūtībās, bet bez sava laikraksta samazinātos visu organizāciju nozīme, jo tas ir organizāciju darbības spogulis. Tika pārrunāts jautājums par nodaļas brīvā kapitāla nodošanu DV Kanadas valdes rīcībā. Nekādu lēmumu nevarēja pieņemt, jo šis jautājums izlemjams pilnai biedru sapulcei. Valdes priekšsēdis vēl ziņoja, ka nodaļai būtu jādabū vismaz septiņi DV Mēnešraksta abonenti. Revīzijas komisijas priekšsēdis ziņoja, ka izdarīta revīzija par kopējo organizāciju darbību, un tanī piedalījušies locekļi no DV Manitobas nodaļas, Vinipegas latviešu biedrības, Sv. Krusta draudzes un no Vinipegas akadēmiskās saimes. Pēc ziņojuma kopējā kase ir 1675 dol. Organizāciju komitejas pārstāvis ziņoja, ka „Folkorama 73" notiks no 12. līdz 18. augustam Clifton Community kluba telpās. Rīcības komisijas priekšsēdis A. Vītiņš, vietnieks J. Zariņš, sekretārs O. Radovskis un kasieris E. Dīriķis. Nodaļas priekšnieks pasniedza St. Stepulim DV Kanadas valdes rīkotās lielās loterijas laimestu — 200 dolaru.

J. Z.

MONTREALA

● Montrealas latviešu kreditsabiedrības (dibināta 1962. g.) gada sapulcē 11. martā piedalījās 37 biedri. Bilance pieaugusi par apm. 6%. Par rēgulāriem noguldījumiem 1972. gadā izmaksāja 5%, bet termiņa noguldījumiem un jauniešiem — 6½. Ilggadējie darbinieki A. Spūrmanis, J. Lavs un L. Ulmanis, kas darbojas sabiedrībā kopš tās dibināšanas, saņēma dāvanas. Pēc pilnvaru laika izbeigšanās ar aklamāciju valdē ievēlēja līdzšinējo J. Agrumu, revīzijas komisijā V. Bērziņu, bet no jauna kooptētos: valdē E. Lāsumu, revīzijas komisijā E. Ribanovu un aizdevumu komisijā J. Vilni.

P. A.

LNAK PADOMES SESIJAS DALĪBNIEKI LATVIEŠU NAMĀ TORONTO.

Pirmā rindā no kreisās: J. Mežaks, B. Senkēviča, ALAs priekšsēdis I. Spilners, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, archibīskaps A. Lūsis, Latvijas sūtniecības padomnieks Vašingtonā V. Tomsons, K. Tannis, M. Jonāne, V. Upeslācis un I. Šmite. 2. rindā: Z. Miezītis, T. Zandersons, J, Grodnis, DV KV priekšsēdis E. Krūka, A. Rāviņš, A. Retiga, I. Alksnis, Latvijas goda konsuls Toronto Dr. E. Upenieks, V. Miklašēvics un H. Vilks. 3. rindā: A. Šteins, R. Norītis, A. Budrēvics, G. Liepiņš, P. Treiers, V. Kaļiņš, A. Sproģis, K. Znotiņš, A. Dreimanis un E. Bite. Aizmugurē: A. Joma, V. Gulēns, A. Pērkons, I. Zamlovskis, G. Sukse, L. Lukss, J. Skrastiņš, V. Bernāns, K. Priedītis, G. Brikmanis, Ž. Šmits, O. Zvirgzdgrauds, A. Zaķis, O. Ieviņš un V. Liepiņš. Foto: J. Ligers

Konsula jautājums . . .

(Pārnesums no 1. lp.)

bu un iespējām savā apsveikumā minēja arī LNJAK valdes priekšsēde B. Rubesa, kas sesijā uz laiku piedalījās kopā ar Minsteres latviešu ģimnazijas ansambļa grupu. Tālajiem ciemiņiem sirsnīgus apsveikuma vārdus teica prezidija priekšsēdis V. Upeslācis, aicinot visu jaunatni kļūt par mūsu tautas karoga tālākņesējiem. Minsteres ģimnazijas saimes vārdā savukārt pateicās un sesiju sveica skolotājs Pēteris Purmals.

Rakstveida sveicienus bija sūtījuši PBLA valdes priekšsēdis U. Grava, Kanadas latviešu gaidu jendas priekšniece G. Upīte un Kanadas latviešu jendas priekšsēdis E. Dāvidsons.

Stājoties pie sesijas tiešā darba, mandātu komisijas priekšsēdis J. Grodnis ziņoja, ka LNAK padomē no jauna savu pārstāvi sūtījusi pēdējā laikā nodibinātā Latviešu pensionāru apvienība, ko padome pieņēma bez iebildumiem. Tā no jauna par pilntiesīgu padomes locekli tika uzņemts A. Retigs. No 19 organizāciju deleģētajiem padomes locekļiem sesijā piedalījās 15, bet no vispārējās vēlēšanās ievēlētajiem 30 piedalījās 25 padomes locekļi. Apstākļu kavēts, sesijā nepiedalījās māc. A. Čops, tā izpaliekot arī viņa referātam „Nacionālā stāja un paaudžu sadarbība."

Saskaņā ar LNAK statūtiem padomes sesiju vadīja prezidija priekšsēdis V. Upeslācis ar vietniekiem E. Krūku un A. Rāviņu, bet protokolēja sekretāre Ilze Šmite. Rezolūciju komisijā ievēlēja I. Alksni, A. Rāviņu un J. Mežaku, bet par balsu skaitītājiem V. Kaļiņu, K. Znotiņu un Ž. Šmitu.

Apspriežot LNAK valdes un nozaru darbību, padomes locekļu vairākums to izvērtēja atzinīgi, it sevišķi nocionāli politisko darbu, bet dažos gadījumos izskanēja arī kritiskas piezīmes. Dr. V. Gulēns iebilda, ka valde nav iedzīvinājusi 1971. gada padomes rezolūciju par statistisku datu vākšanu Kanadas latviešu apjomā, kas būtu svarīgi kā informācijas nolūkos, tā arī turpmākās darbības plānošanā. Šis jautājums izraisīja plašas diskusijas, ieskaitot pat balsošanu par šīs rezolūcijas atcelšanu, ko gan padomes vairākums noraidīja. Rezolūcijai spēkā paliekot, A. Retigs ierosināja, ka tehnisko darbu varētu veikt Latviešu pensionāru apvienība, ja LNAK segtu tiešos izdevumus un uzņemtos vadību, ko padome atzina par lietderīgu atrisinājumu. Prof. A. Dreimanis izteicās, ka LNAK valde ir daudz darījusi un panākusi, bet dažkārt atsevišķus darbus varētu uzdot arī padomes locekļu grupām un lokālām organizācijām. G. Liepiņš savukārt ieteica apsvērt iespējas, kā izveidot vēl plašāku sadarbību ar politiskām partijām.

Revīzijas komisijas ziņojumā priekšsēdis J. Grodnis konstatēja, ka LNAK valdes un nozaru darbība bijusi aktīva un sekmīga, grāmatvedība vesta rūpīgi un saskan ar attaisnojošiem dokumentiem, tādēļ ierosina visiem darbiniekiem izteikt pateicību. Tāpat revīzijas komisija ieteica palīdzības fondā uzkrātos līdzekļus izmantot plašākiem mērķiem, ieskaitot arī mazāk turīgo jauniešu sūtīšanu uz Divreiz divi nometnēm, Rietummičigenas universitātes latviešu kursiem un līdzīgiem mērķiem.

Visus darbības pārskatus un ziņojumus padomes locekļi pieņēma bez iebildumiem un visām amatpersonām izteica pateicību.

Bez iebildumiem pieņēma arī valdes ieteikto budžeta projektu, kas operātīvajā daļā paredz 7900 dol. apgrozījumu, bet kopā ar dažādajiem fondiem 18.000 dol. ienākumos un izdevumos.

Amatpersonu vēlēšanās aizklāti balsojot, par valdes priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo T. Kronbergu ar 33 par balsīm, 2 pret un 2 atturoties. Viena balsošanas zīmīte atzīta par nederīgu. Valdē ievēlēja visus līdzšinējos: V. Liepiņu ar 33 balsīm, J. Mežaku — 31, G. Suksi — 30, I. Alksni — 30, E. Upenieku — 30, K. Tanni — 24 un A. Šteinu ar 22 balsīm. I. Skrastiņam un A. Zaķim balsu skaits bija vienāds arī pēc otrreizējas pārbalsošanas, tādēļ padome izšķīrās par pirmo nominēto kandidātu J. Skrastiņu, kas arī darbojās līdzšinējā valdē. Tā kandidātos palika A. Zaķis ar 20 un G. Liepiņš ar 15 balsīm.

Revīzijas komisijā ievēlēja līdzšinējos J. Grodni ar 36 un Birutu Senkēviču ar 20 balsīm, bet no jauna A. Jomu ar 24 balsīm, kandidātos paliekot O. Grebžem ar 19 balsīm.

Par LNAK padomes locekļu vēlēšanu komisijas priekšsēdi ievēlēja J. Grodni. Kā zināms, pārējā vēlēšanu komisija sastādīsies no lielāko organizāciju deleģētiem locekļiem.

Pārrunās par LNAK turpmāko darbību, ko apskatīsim atsevišķā atreferējumā, ievadīja konspektīvi referāti, kam sekoja diskusijas un rezolūcijas vai ieteikumi valdei.

Padomes sesijas laikā ar zināmu gandarījumu varēja konstatēt, ka LNAK mūža dalībnieku skaits turpina augt un sasniedzis jau 157. Pēdējā laikā 100 dol. iemaksas izdarījuši Guntārs Brikmanis, Marta Brikmane, Jānis Brikmanis, Alma Brikmane, Vilnis Kajaks, Olga Bīskapa un Ādolfs Čops. Latviešu nama dāmu komiteja S. Zaķes vadībā sesijas laikā bija gādājusi par maltītēm un kafiju.

R. N.

Jauno mākslinieku darbu parāde

Ņujorkas jauno mākslinieku gleznu, fotouzņēmumu un daiļamatniecības darbu skate Ņujorkas baznīcas sarīkojumu zālē bija vērojama no 18. — 25. martam. Atklāšanas dienā Dzidra Liepiņa pastāstīja par sarīkojuma izveidošanos, bet Georgs Apelis informēja par daiļamatniecības darbu tapšanu Jura Kļaviņa vadībā. Dzidra Lejiņa paskaidroja par izstādītiem darbiem. Interesanti darbi bija G. Lucāna pārzinātā foto izstādē. Mākslinieka Gvido Augusta daudzkrāsainu grafikas izstrādājumu izsoli vadīja Aija Spirģe un Jānis Krēsliņš, jr. Tās laimēja Andrejs Jansons un Sigurds Grava. Apmeklētāju vidū bija PBLA priekšsēdis U. Grava, vairāki latviešu gleznotāji un visā izstādes laikā ap 200 reģistrētu apmeklētāju. Ar izstādi iepazinās arī ALAs valdes locekļi, kam baznīcas telpās 24. martā bija valdes sēde.

Ņujorkas 90. dižskautu pulciņa žūrija par labāko gleznu bija atzinusi A. Glāsgova Jāņu nakti, kur galvenā tema bija iztukšota alus skārdene. Tālākās vietās šīs žūrija bija ierindojusi Dzintras Lejiņas Joks un G. Ģeduļa Fantazija — mutes. Fotogrāfijā par labāko darbu bija atzīts U. Skrodeļa uzņēmums, kā arī G. Lucana un M. Gaujenieka uzņēmumi. Par labākiem rotkaļiem tika atzīti I. Vērmelis un G. Lucāns.

Gleznu izstādē pārstāvēti dažādi mākslas virzieni, sākot ar abstrakto mākslu un beidzot ar portretiem. Izstādē varēja arī skatīt Dz. Lejiņas veidoto sava tēva ALAs priekšsēdnieka vietnieka A. Lejiņa portretu, ko viņa bija gleznojusi tēvam nezinot no laikrakstā iespiesta uzņēmuma. Tēvs pirmo reizi šo darbu redzēja Jonkeru izstādē un par to likās pārsteigts.

Ivars Baļķītis reprezentēja kādu neparastu mākslas virzienu — batiku, izstādot vecā zābakā ievilktas ģitaras stīgas. Foto izstādē bija pārstāvēta kā krāsu, tā melnbaltie uzņēmumi.

Gleznas bija izstādījuši jaunie mākslinieki Jānis Baļķītis, Ivars Baļķītis, Andris Glāsgovs, Iveta Krūmiņa, Ilze Krūmiņa, Dzintra Lejiņa, Juris Cimbulis, Pauls Purkalns, Guntars Ģedulis. Fotogrāfijas autori bija Ilze Krūmiņa, Mārtiņš Gaujenieks, Zenta Matsone, Jānis Krastiņš, Ainārs Rodiņš, Uldis Skrodelis, Ilgvars Vērmelis, Valdis Kļaviņš, Gunārs Lucāns un Edīte Niedrāja. Daiļamatniecības darbus rādīja Georgs Apelis, Juris Cimbulis, Gunārs Lucāns un Ilgvars Vērmelis.

V. I.

Toronto Sv. Jāņa draudzes dievkalpojumā 8. aprīlī sprediķoja Klīvlandes apvienotās draudzes mācītājs Ivars Gaide. Draudzes korim tā reizē bija arī 15 gadu darbības atcere. Augšējā attēlā kora priekšniece E. Baruša pasniedz jubilejas kliņģeri archibīskapam A. Lūsim un mācītājam I. Gaidem (uzņēmumā pa kreisi), kas iecerējis kandidēt uz vakanto Sv. Jāņa draudzes mācītāja vietu Toronto. Pa labi — Sv. Jāņa draudzes priekšnieks J. Koncis.

Foto: JAK

Astrīde Ivaska un Voldemārs Avens viņu dzeju vakarā, ko Sv. Jāņa baznīcas telpās Toronto rīkoja LPB Kanadas kopa.
Foto: A. Aldermanis

Simfonija dziesmu svētku simtgadei

5. ASV vispārējo dziesmu svētku rīcības komiteja sanāca 22. martā Apvienotās draudzes namā. Priekšsēdis E. Auzenbergs pastāstīja, ka viņš nākamā dienā savas darba vietas uzdevumā izbrauc uz Vāciju un satiksies ar Eiropas dziesmu svētku rīkotājiem, lai visi kopā pārrunātu dažas problēmas svētku rīkošanas norisē. Atceļā viņš apmeklēs arī Angliju, kur nodomājis satikties ar organizāciju vadītājiem un tautiešiem, un ieaicinās apmeklēt mūsu simtgades atceres dziesmu svētkus Klīvlandē.

Visrosīgākā rīcības komitejā ir mūzikas nozare. Tās vadītājs J. Ūdris zina pastāstīt, ka simfonisko koncertu vadīs komponists — diriģents J. Kalniņš, par koncertmeistariem aicinot prof. V. Rušēvicu (vijole) un A. Ozoliņu (klavieres). „Simfoniskais koncerts tiek rūpīgi sagatavots un tanī piedalās mūsu labākie mākslinieki," izteicās J. Ūdris. Simfoniskā koncerta programmā paredzēts atskaņot četru lielāko latviešu simfonisko mūzikas skaņražu darbus: J. Kalniņa — Latviešu dziesmu svētku uvertīra un Simfonija Nr. 3, kas īpaši komponēta dziesmu svētku simtgadei un būs pirmatskaņojums.

Intensīvi tiek sagatavots L. Gleškes tautiskais uzvedums Jāņu vakars, kas notiks svētku pēdējā dienā 3. septembrī Masoņu templa lielajā zālē (Euclid Ave.) pie 36. ielas, pilsētas centra tuvumā. Vēl sēdē pārrunāja dažādus jautājumus par informāciju, sarīkojumiem un tautas dejām.

5. ASV vispārējo dziesmu svētku rīcības komitejas finanču nozares vadītājs Uldis Kronītis preses pārstāvjiem paskaidro, ka dziesmu svētku sarīkojumu ieejas kartes tiek jau izsūtītas pasūtinātājiem pieprasījumu kārtībā. Pirmo pasūtinājumu viņš naņēmis no A. Baidiņa Vilmingtonā, Delaverā un viņam arī tika izsūtīta pirmā vēstule ar ieejas kartēm dziesmu svētku sarīkojumos.

Lielākais pasūtinājums saņemts no Ģirta un Marijas Zeidenbergiem Pokipsijā par 595 dol. Līdz šim ieejas karšu pasūtinājumi saņemti par 25.000 dol. Visvairāk biļetes pieprasa uz svētku kopkoņu koncertu un tautas deju lieluzvedumu, tad simfonisko koncertu, tautisko uzvedumu Jāņu nakts, teātŗu izrādēm un garīgo koncertu.

Kopkoņu koncertam, simfoniskam koncertam, tautiskam uzvedumam un teātŗa izrādēm vietas būs numurētas, bet ne pārējos sarīkojumos. Tautieši pasūtinājumus pieprasa vienlīdz daudz kā no ASV, tā no Kanadas. Paredzams, ka abas balles būs vislabāk apmeklētie sarīkojumi, un tās notiks pilsētas centra lielākajos hoteļos. Finanču nozare aicina tautiešus sarīkojumu ieejas kartes pasūtināt laikus un neatlikt uz pēdējo brīdi.

J. E.

DVF darbs Anglijā

DVF Ārējās informācijas darbs aizgājušā gadā iezīmējās ar intensīvu pieeju ne vien mūsu politisko un neatkarības centienu paušanā vietējā angļu sabiedrībā, bet arī mūsu ciņas līnijas un uzskatu saskaņošanā ar citu Austrumeiropas apspiesto tautu pārstāvībām. Ir spilgti pierādījies, ka visi kopā mēs spējam ne tikai racionālāk un ietekmīgāk reaģēt uz britu sabiedrības un politiķu tiešām aktīvitātēm, bet arī, ka mūsu kopējā balss jau ir pietiekami stipra, lai zināmā mērā ietekmētu britu politisko domāšanu.

Pagājušā gadā Anglijā paplašinājusies mūsu ārējās informcijas darbinieku iekļaušanās visu apspiesto tautu politiskā darbā. Tā Līdsas, Kārlailas, Hudersfīldas un Boltonas nodaļu informācijas darbinieki un nodaļu valdes atradušas par iespējamu kopīgi ar citām tautām sadarboties Apspiesto tautu nedēļas atzīmēšanā, kā arī izkārtot citus kopīgus pasākumus.

No pagājušā gada ievērojamākiem notikumiem atzīmējami: 4. martā notika Britu līgas Eiropas brīvībai prezidija sēde ar gadskārtējām vēlēšanām. Valdē ievēlēja T. Zariņu (kasieris) un V. Sniķeri (sekretāre), bet prezidijā no latviešiem vēl Z. Daškevicu un G. Tamsonu. 29./30. aprīlī Notinghamā bija DVF Informācijas darbinieku sanāksme, kuŗā bija 30 dalībnieku. Sanāksmi vadīja Iekšējās informācijas daļas vadītāja Austra Liepiņa un Ārējās informācijas daļas vadītājs Gunārs Tamsons, bet kā referenti piedalījās Pauls Reinhards, LAK EC priekšsēdis Jānis Pētersons, LNA biļetēna redaktors un Pēteris Priedītis, Londonas Azīves redaktors. Piedalījās arī ELJAs Anglijas nodaļas pārstāvji.

Laikā no 25. jūnija līdz 2. jūlijam, dažās vietās arī vēlāk, vairākos Anglijas centros notika Apspiesto tautu nedēļas atzīmēšana. DVF nodaļu informācijas darbinieki piedalījās Londonā, Notinghamā, Bradfordā, Boltonā, Karlailē, Hudersfildā un Līdsā. 27. jūnijā Britu līgas Eiropas brīvībai izkārtojumā notika apspiesto tautu pārstāvju pieņemšana ārlietu ministrijā. Latviešus pieņemšanā pārstāvēja Augusts Abakuks (LNPL prezidija priekšsēdis), Tālivaldis Zariņš, Velta Sniķere un Gunārs Tamsons. Austrumeiropas daļas vadītājs apstiprināja, ka Britu valdība vēl joprojām neatzīst Latvijas un pārējo Baltijas valstu inkorporāciju Pad. savienībā.

No 24. septembŗa līdz 12. oktobrim Anglijā viesojās DV Ārējās informācijas referente Elga Rodze - Ķisele. Daļas vadītājs, sadarbībā ar vanadžu priekšnieces palīdzēm Austru Liepiņu (Dienvidanglijā) un Veru Rulliņu (Ziemeļanglijā) izkārtojis viņas referātus astoņās vietās. Bez tam izkārtotas pieņemšanas un viesošanās pie britu un citu tautību politiskiem darbiniekiem. No 7. oktobŗa līdz 4. novembrim Boltonā Apspiesto tautu komitejas izkārtojumā, notika tautiskās mākslas skate, kuŗā piedalījās arī latvieši 4. novembrī Londonā bija plaša demonstrācija un sanāksme Britu līgas Eiropas brīvībai izkārtojumā. Tās nolūks bija dot mūsu viedokļa apgaismojumu, sakarā ar Pad. savienības 50. gadskārtu un vērst britu politiķu uzmanību uz Pad. savienības nolūkiem legālizēt savas pašreizējās robežas Eiropas drošības konferencē. Sarīkojumā piedalījās vairāki Eiropas brīvības padomes locekļi. No latviešiem organizēti piedalījās Londonas un Bradfordas grupas, kā arī latvieši no citām pilsētām.

Līdzīgs sarīkojums 19. novembrī notika Bradfordā, kas guva ļoti plašu vietējās preses, radio un televīzijas atsauksmi. Šinī sarīkojumā pieņemtā rezolūcija tika piemineta arī parlamenta debatēs par Eiropas drošības konferenci. Tajā pašā dienā demonstrācija notika arī Hudersfīldā, šoreiz pret Pad. savienības koŗa uzstāšanos pilsētas valdes namā. Demonstrācijas organizēja Apspiesto tautu komiteja Hudersfīldā, kuŗā latviešus pārstāv DV Hudersfīldas nodaļas valdes priekšsēdis K. Paeglis. Demonstrācijās piedalījās arī latvieši no Bradfordas un Līdsas.

Sekmīgi darbojušies arī pie DVF Ārējās informācijas piesaistītie speciālie pasākumi. Viens no tiem ir pie LNPL pastāvošā ziņu aģentūra (LNA), kuŗas regulārā biletēna angļu valodā izdošanā ar līdzekļiem piedalās arī DVF. Biļetena galvenais redaktors ir Jānis Pētersons, kas ar atzīstamām sekmēm ir uztvēris mūsu spilgtākos politiskos notikumus. Tajā publicēts arī 17 latviešu komūnistu vēstules teksts un apskats par 2. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresu Londonā.

Ar lielu centību savus pienākumus pildījis Tālivaldis Zariņš, kā LNPL un DVF pārstāvis Britu līgā Eiropas brīvībai. Labus panākumus lasītāju vēstuļu publikācijā, vietējā un lielajā angļu presē, turpinājis uzrādīt DVF Ārējās informācijas referents Jānis Rolavs. Presē ar rakstiem publicējušās arī vairākas DVF nodaļas, kā Bedfordas, Bradfordas, Boltonas, Koventrijas, Kārlailes, Līdsas u. c.

DVF Ārējās informācijas daļas vadītājs aizvadītajā gadā bijis enerģiskais mūsu jaunās paaudzes pārstāvis Gunārs Tamsons. Viņa daudzo pienākumu sarakstā ietilpst arī Bradfordas Apspiesto tautu komitejas priekšēža amats. DV saime Anglijā cer, ka nākamā DVF valdē, kuŗu vēlēs 24. un 25. marta delegātu sapulcē Londonā, Gunāram Tamsonam tiks atkal uzticēti līdzšinējie pienākumi, kuŗu veikšanā viņš uzrādījis tiešām atzīstamas sekmes.

N. Bisenieks, DV CV sekretārs

MIRIS IGAUŅU LAIKRAKSTA IZDEVĒJS A. LAURS

Savā mājā Toronto ar sirdstrieku 3. aprīlī miris Estonian Publishing Co. 64 g. vecais prezidents Andress Laurs. Viņš bija dzimis un izglītojies Igaunijā, bet padomju karaspēkam 2. pasaules kara laikā otrreiz okupējot Igauniju, pēc partizānu gaitām izbēdzis uz Zviedriju, kur uzsācis izdevēja darbu un nodibinājis pirmo igauņu grāmatu klubu. 1950. gadā Laurs emigrējis uz Kanadu un nodibinājis savu izdevniecības firmu Etobiko. Viņš bija igauņu mākslas kollekcionārs un novēlējis savu vēsturisko grāmatu un dokumentu krājumu Igauņu namam Toronto. Darbojies Lieltoronto tirdzniecības pārvaldē un vairākās etniskās organizācijās. Laurs bija igauņu laikraksta Vaba Eestlane izdevējs. Toronto iznāk vēl otrs igauņu laikraksts Meie Elu. Nelaikis atstāj precētu meitu Kanadā, māsu Zviedrijā un trīs brāļus Igaunijā. Igauņu izdevēja nāvi plašā rakstā, ievietojot viņa ģīmetni, bija atzīmējis arī dienas laikraksts The Toronto Daily Star.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

14. aprīlī pl. 3 pēc. gaidu un skautu jubilejas nometnes Rīga dimd filmas Pasaules tālēs izrāde Lorensa centrā.

14. aprīlī pl. 4 Anitas Grigales-Rundānes ērģeļu koncerts St. Paul anglikāņu baznīcā— 227 Bloor Str. E.

14. aprīlī pl. 8 vak. Sv. Andreja baznīcā — Sv. Andreja draudzes koŗa 21. Gadskārtējais koncerts.

15. apr. pl. 6 pēcp. Latviešu namā TLB sestdienas skola rīko Birutas Senkēvičas uzvedumu „Vakarēšana."

15. apr. pl. 3 pēcp. Brockton High School, Toronto Teātris, V. Pukata režijā luga: „Kad istabā līst".

18. aprīlī Latviešu namā no pl. 4 — 8 vak. pensionāru kārtējais sarīkojums. Interešu grupu nodarbības un pl. 6 vakarā māc. Ā. Čopa referāts Klusās nedēļas ieskaņai.

20. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pl. 8 vak. Latviešu namā Pārdomu vakars par tematu „Tukšais krusts un tukšais kaps", māc. R. Ekšteins. Dziedās koris.

No 27. — 29 aprīlim Ed. Dzeņa gleznu skate Sv. Jāņa baznīcas telpās, 200 Balmoral Avenue, Toronto.

28. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu namā Toronto DV sporta kluba 20. futbola sezonas atklāšanas balle ar skaistumkaralienes vēlēšanām. Spēlēs Runči trimdā.

28. apr. pl. 8 vak. ALT Bostonas ansambļa viesizrāde M. Zīverta „Minhauzena precības" Centrālā Technikuma auditorijā.

29. aprīlī, plkst. 12 dienā TLMM klubs rīko Bērzainē pavasaŗa tītaru šaušanas sacensības.

5. maijā pl. 7.30 vak. Toronto Latviešu Koncertapvienības pēdējais koncerts, Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis, St. Lawrence Centre — Town Hall.

5. maijā 7. Kanadas latv. meistarsacīkstes peldēšanā, University Settlement peldētavā, 23 Grange Rd., plkst. 3.00.

12. maijā pl. 7 vak. Sv. Jāņa baznīcas zālē Baltijas sieviešu padomes referātu vakars, referents — baltiešu traģēdijas „Posts ar milžiem" autors Lens Petersons. Kafijas galds.

12. maijā pl. 8 vak. Dainas koŗa pavasaŗa sarīkojums Latviešu namā.

25., 26. un 27. maijā DV dienas Toronto.

14. un 15. jūlijā — Sidrabenē 20 g. jub. sarīkojums ar sporta spēlēm, deju vakaru un raibu pēcpusdienu.

HAMILTONĀ

14. apr. pl. 7.30 vak. 16. Queen St. N. HLB Dāmu kom. rīko Dr. P. Vasariņa vakaru „Šīsdienas Rīga skatoš un dzejā". Dzejaš darbus lasīs Indra Ancāne un Skaidrīte Darkēvica.

15. apr. pl. 4.00 Reinbow zālē Hamiltonas Daugavas vanadžu pavasaŗa sarīkojums — bazārs — „Tautiešam apsolīju . . ."

KIČENERA

5. maijā pl. 7 vak. DV Kičeneras - Vaterlū nodaļas Ceriņu balle Croatia klubā (bij. Shantz Station), 2 jūdzes ziemeļos no Breslavas. Programmā: tautas deju kopa Daugaviņa. Edelveiss deju orķestris E. Zakuļa vadībā.

DRUVA — ŠELBURNA

28. aprīlī pl. 7.30 vak.: Pavasaŗa trakumi.

draudzes
ējā attēlā
ītājam I.
mācītāja

to: JAK

Mūsu mīļā māmiņa

Emma Imertrejs

dzimusi 1894. gada 29. septembrī Dignājas pagastā,
mirusi 1973. gadā 3. aprīlī Toronto.

Dieva mierā pavadīta 7. aprīlī Latviešu kapos, Toronto.

Pie Tevis, Dievs, es palikšu vienmēr.
Tu man esi rādījis dzīvības ceļu.

MEITA UN ZNOTS

Mūžībā aizgājis mūsu nodaļas biedrs un
bijušais DV Kanadas valdes goda tiesas priekšsēdis

Pēteris Rudzītis

dzimis 1891. gada 13. jūnijā Dzelzavas pagastā,
miris 1973. gada 5. aprīlī Toronto, Kanadā.

Sēro
DV Toronto nodaļas valde

Gleznotājs Ivars Hiršs savas izstādes laikā Naplē Floridā un Jelgavā dzimušais Jozefs H. Hiršhorns (attēlā pa labi), kas divas Hiršа gleznas ieguvis savai mākslas darbu kolekcijai, kuŗas vērtība sniedzas miljonos.

Miljonārs pērk latviešа gleznas

IVARA HIRŠA DARBU IZSTĀDE FLORIDĀ

Nesen nelielajā Floridas turīgo pilsoņu kūrvietā Neplē latviešu mākslinieks Ivars Hiršs no Sanfrancisko bija izstādījies ar 21 darbu. Ivara Hiršа serigrafijas, kas būtībā ir veca māksla, šodien ir moderna, un no latviešiem šai virzienā lielākās sekmes guvis tieši viņš.

Lai iepazīstinātu publiku ar serigrafijas veidošanu, ko Amerikā pazīst ar nosaukumu „silkscreen", turienes televīzijas raidītājs bija aicinājis mākslinieku pastāstīt, kā viņš savu darbu veic. Izstādi apmeklēja samērā liels interesentu skaits. Modernai mākslas galerijai izbūvēts divstāvu izkārtojumu un apgaismojumu.

Ivars Hiršs koncentrējas uz lielu ģeometrisku formu vizmojumu, krāsu pulsēšanu un dažādām toņu un formas variācijām. Visiespaidīgākie ir tie serigrafijas paraugi, kur māksliniekam kontrole par visiem elementiem krāsās un audumos, sasniedzot veidu, kur gleznojums ir kā nospiedums uz zīda materiāla.

Diemžēl, Naplē nedzīvo neviens mākslas kritiķis, tāpēc vietējā laikrakstā The Naples Star vērtējuma nebija, bet 42 g. v. latviešu māksliniekam ir panākumi rietumu krastā, un piekrastē, kur nelaikis J. Porietis savā laikā Bostonā viņam sarīkoja pirmo izstādi viņš pazīstams arī austrumu latviešu sabiedrībai.

Tanī laikā Naplē uzturējās divi mūsu tautsaimnieki, prof. A. Aizsilnieks no Zviedrijas ar savu dzīvesbiedri un prof. K. Balabkins no Pensilvēnijas, kas arī apmeklēja izstādi kopā ar mākslinieka māti Almu Hiršu, kas tagad pastāvīgi dzīvo Naplē. Vēl lielāku pārsteigumu sagādāja agrākā kurzemnieka Džozefa H. Hiršhorna un viņa dzīvesbiedres ierašanās; viņi nopirka divus darbus savai kolekcijai. Kā zināms, Džozefs Hiršhorns 1966. g. ziedoja savu vairāk miljonu dolaru vērtīgo mākslas darbu kollekciju amerikāņu tautai, ko pieņēma toreizējais ASV prezidents L. Džonsons.

Hiršhorns dzimis Jelgavā, dzīvojis arī Džūkstē. Sarunājoties ar jauno mākslinieku, viņš teicis arī dažus vārdus latviski: „Cik maksā...," kaut savu dzimteni atstājis 8 g. vecumā, Latvijā pēdējo reizi viņš bijis 1938. g., kad no Jelgavas izvedis uz ASV savu radinieci. Viņš apsveicinājies arī ar Ivara māti un teicis: „Jūs variet būt lepna ar savu apdāvināto dēlu. Roberts Hiršs, Rīgas auduma dibinātājs, kas nomira pagājušā vasarā, ilgu laiku neatzinis sava dēla mākslas, tad īsi pirms nāves teicis: „Ivar, tu esi uz pareizā ceļa, turpini to." Šie vārdi Ivaram palikuši par ceļa spieķi turpmākām mākslinieka gaitām.

Osvalds Akmentiņš

Filmu režisors V. Lapenieks sasaista vārdus un mūziku ALAs filmai „Latvieši brīvajā pasaulē."

„Skaties - Kanada!"

FILMU REŽISORS V. LAPENIEKS STĀSTA...

Jāni Kalniņu visi pazīst kā talantīgu komponistu un lielisku diriģentu. Bet vai kāds zina, ka Kalniņu Janka, kā draugi to mēdz saukt, var rakstīt arī asprātīgus dzejoļus? Es zinu.

Pirms daudziem gadiem latvieši bariem vien devās projām no Vācijas. To vidū bija arī komponists Jānis Kalniņš, kas ar IRO lidmašīnu lidoja uz savu jaunizvēlēto patvēruma zemi — Kanadu. Par šo notikumu maestro toreiz bija uzrakstījis asprātīgas vārsmas, kas vismaz apmēra ziņā tuvojās jau Plūdoņa Atraitnes dēlam. Tur bija viens pants, kur Kalniņa blakus sēdētājs, kāds ukrainis, pēc okeāna pārlidošanas pamodina iesnaudušos komponistu. „Cto Kanada?"—jautā maestro. Un ukrainis, priecīgi smaidīdams, rāda pa logu: „Smotri — Kanada!"

Šīs rindas ienāca prātā, kad pēc ilgiem gadiem atkal satikos ar komponistu Rietumkrasta dziesmu svētkos Vankuverā. Man tā bija pirmā reize, kad spēru kāju uz Kanadas zemes. Tikai iepazīšanās ar Kanadu un kanadiešiem man iznāca drusku citādāka nekā maestro Kalniņam.

Tas bija pagājušā vasarā, tūlīt pēc Vankuveras dziesmu svētkiem. Agrā rīta stundā lidmašīna ar kļavas lapu uz astes izsēdināja mani Toronto lidlaukā. Ko gan vien „amerikānis" tādā karstā vasaras laikā var darīt Kanadas latviešu metropolē? Jāatzīstas, biju ieradies pavisam ļaunprātīgos nolūkos — radīt konkurenci vietējiem filmu producentiem. Gleznainās Notavasagas upes krastos atrodas Sv. Jāņa draudzes lauku īpašums Saulaine. Tur no malu malām bija sabraukuši skauti un gaidas uz lielo jubilejas nometni „Rīga dimd". Un to es gribēju uzfilmēt jaunajai Amerikas latviešu apvienības filmai „Latvieši brīvajā pasaulē".

Uzfilmēt? Paga, paga — man taču nebija filmu kameras, kas palika Vankuverā. Tagad pastāstīšu, kā tas notika.

Pēc Rietumkrasta dziesmu svētku filmēšanas skaistajā kalnu un ūdeņu pilsētā Vankuverā ar skubu vien posos uz Toronto. Par izpalīgu Vankuverā man bija piekomandēts simpatisks un izdarīgs jauneklis — Aivars Teteris. Viņš ar savu mašīnu mani aizrāva arī uz patālo Vankuveras lidlauku.

Man bija „round - trip" biļete, kas visam ceļa posmam jau iepriekš samaksāta Losandželosā. Nodevām bagāžu un gaidījām, kamēr ierēdne izkārto papīrus. Liels bija pārsteigums, kad meitene ar kļavas lapu uz krūts, pasniedzot dokumentus, pieprasīja arī 66 dolarus. Kā tā? Viss taču samaksāts jau iepriekš? "Tas gan," piekrita meitene, „bet jūsu bagāža ir 3 mārciņas pāri par svaru." Ūjā! Un par tām trim virssvara mārciņām jūs prasāt no manis 66 dolarus!?"

Meitene paskaidroja, ka šeit esot tāda kārtība — ja ir kaut vai tikai viena mārciņa pāri par atļauto brīvās bagažas svaru, tad jāmaksā nevis vairs tikai par virssvaru, bet par visu bagāžu. Biju izbraukājis gandrīz pus pasaules, bet tādu kārtību nebiju nekur piedzīvojis: jāmaksā tikai par to, kas ir pāri par svaru:

Aivars man latviešu valodā aicināja: „Iesim pie priekšnieka. Tur man pateica, ka bagāža jau ieskaitīta lidmašīnas kravā. Aizlidoju bez bagāžas... Air Canada galvenā birojā Toronto man atvainojās un paziņoja: „Ar nākošo lidmašīnu jūsu bagāžu atvedīs uz Toronto. Nebija jāmaksā arī 66 dolari.

Sākās ļoti ražīgas darba dienas gan Saulainē, gan Torontо, kur safilmēju labu tiesu interesantu materiālu jaunajai ALAs filmai „Latvieši brīvajā pasaulē". Cita vidū, visā pilnībā tika iemūžināts arī darbs Latvijas Amerikā redakcijā un spiestuvē. Visi savas „lomas" notēloja ne sliktāk kā Holivudas aktieŗi. Montējot filmu, radās doma papildināt šo ainu vēl ar īpašu epilogu. To uzfilmēju tepat Holivudā ar populāro dzejnieku Olafu Stumbru kā „zvaigzni".

Šķiroties redaktoram apsolīju, ka tikko jaunā filma būs pabeigta, uzrakstīšu plašāku rakstu kā par filmas tapšanu, tā arī par neparasto ALAs produkciju, proti, gatavot filmas no latviešu dzīves visā pasaulē — talkas veidā! Kas no šīs „filmu talkas" iznācis, to visā drīzumā varēs redzēt arī tautieši Kanadā, jo filma jau laista tautās.

Drīz sekos raksts par apsolīto tematu.

Vilis Lapenieks

RELIĢISKĀ DZĪVE

Klusums

Es esmu cilvēks. Es atminos savus vecākus, varbūt vecvecākus. Bet vēl tālāk pagātnē — kas bija mani senči? Klusums

Pēc kāda laika manis vairs nebūs. Mani bērni mani atminēsies, ceru. Bet pēc tam? Klusums.

Vai tas ir viss, ko sauc par dzīvi? Nē. Manī ir „viens", kas apzina šo klusumu, kas domā par šo klusumu, kas šim klusumam piedod saturu, krāsu, nozīmi. Šis „viens" ir mans īstais „es". Tas paliks, kad es vairs nebūšu un kad mani neviens vairs neatminēsies, jo šis „es" ir nemirstīgs, tā saka bībele, kuŗai es ticu. Tādēļ dzīvei, vienalga, kāda tā būtu, ir sava nozīme. Dzīve nav pašmērķis, bet līdzeklis mērķa sasniegšanai.

Lieli darbi dzimst klusumā. Kad Dievs iemet izplatījumā jaunu zvaigzni, universā valda klusums. Cilvēka dvēsele pārdzimst klusumā. Cilvēks atrod Dievu klusumā. Mīlestība nerīko parādes, tā dara savu darbu klusumā.

Debesu valstības durvis veŗas klusi.

Dieva valstība nenāk ar bungu rībināšanu, bet parādās klusumā. Tā nāk cilvēka dvēseles visdziļākā klusumā. Pat loga aizkars nepakust istabā, kur cilvēks lasa bībeli un pielūdz Dievu.

„Tas Kungs ir savā templī: klusu, visa pasaule, paliec klusu Viņa priekšā! Habakuka gr. 2:20. — „Kad tu Dievu lūdz, ieej savā istabā un aizslēdz durvis, un pielūdz savu Tēvu slepenībā (klusumā)," sacīja Jēzus, kas pats mīlēja klusuma brīžus pēc saulrieta vai pirms saules lēkta, lai piepildītu savu dvēseli ar jaunu spēku. Klusums un dievlūgsme iet kopā, klusums un bībeles lasīšana, — klusums un meditācija...

Ieradumi

Ir labi un slikti ieradumi. Tie sāk veidoties jau agrā bērnībā. Ieradums nav vienas dienas stāds, bet tas prasa ilgāku laiku, lai izaugtu un nostiprinātos. Neviens nepaliek par ļaunu cilvēku vienā dienā, tāpat par labu cilvēku. Ir kāds pazīstams izteiciens: Sēj domas, un tu pļausi darbus, sēj darbus, un tu pļausi ieradumus, sēj ieradumus, un tu pļausi raksturu. Tātad mūsu raksturs atkarīgs no mūsu ieradumiem, mūsu ieradumi no mūsu darbiem, mūsu darbi no mūsu domām.

Ir smalki diegi un resnas tauvas. Smalkos diegus var viegli saraut, ar resnām tauvām piesien okeana tvaikoņus ostmalā. Ja smalkos diegus saliek kārtu kārtām un savij auklā, tad tādu auklu nevar pārraut.

Tāpat tas ir ar ieradumiem. Kamēr tie vēl nav savijušies „resnā auklā", tos vēl var mainīt. Zāli laukā var izraut ar biviem pirkstiem, lai izrautu krūmu ar visām saknēm, vajadzīgs lielāks spēks, bet koku nevar vairs pakustināt. Tāpat tas ir ar ieradumiem.

Jēzum bija labi ieradumi. „Pēc sava ieraduma Jēzus iegāja sabatā dievnamā", Lūkas ev. 6:16. Tas nozīmē, ka viņš nevarēja iztikt bez dievnama. Jēzum bija ieradums agri celties un iet vientuļā vietā vai kalnā Dievu pielūgt, Mat. ev. -4:23, Marka ev. 6:46.

Tie ir labākie ieradumi: lūgt Dievu un iet dievnamā. Kas lūdz Dievu un mīl dievnamu, ir savas tautas loceklis. Dievs dod savu Garu, apgalvo bībele, bet tikai tiem, kas viņu lūdz. Dieva gars palīdz veidoties tikai tādiem ieradumiem, kas patīk Viņam un nes svētību tam, kas grib audzināt labus ieradumus. Lai visi šo rindu lasītāji augtu debess virzienā!

„Kaut kas" un „nekas"

Kad Dievs skatās pēc strādnieka, kuŗu Viņš varētu lietot savas valstības darbā, tad Viņš tādu nemeklē „Es esmu kaut kas" rindās, bet gan „Es neesmu nekas... rindās. Cilvēki, kādus Dievs aicināja savā laikā, nebija cilvēki ar dzelzs gribu un perfektu raksturu. Mozus Dievam jautāja: „Kas es esmu, ka man būs iet pie faraona un prasīt, lai laiž izraēliešiem atstāt Ēģiptes zemi?"

Jesaja, ieraudzījis Dievu parādībā, izbijās un sacīja: „Es esmu cilvēks nešķīstām lūpām." Jeremija, saņēmis Dieva aicinājumu, atbildēja: „Es esmu vēl bērns." Pēteris, Jēzus brīnumdarbu ietekmē, sauca: „Aizej no manis, Kungs, jo es esmu grēcīgs cilvēks." Pāvils sevi nosauca par „mazāko starp visiem apustuļiem."

Visā bībelē no vāka līdz vākam ir piemēri, kas apstiprina patiesību, ka Dievs izredz tos, kas ir „nekas" un tos padara par „kaut kas". Ne mēs esam Dieva valstības darba darītāji, bet Dievs caur mums padara savus darbus. Tādēļ — kas tu esi — „kaut kas" vai „nekas"? Atkārā no tā Dievs tevi izraudzīs par savu strādnieku.

Nepaliec pusceļā

Kāpnēs es paliku pusceļā. Kāpieni vēl bija augšā un apakšā. Palika vēl daudz kāpienu — uz augšu, vai leju. Kāds iesākts un nepabeigts darbs nav ne padarīts, ne nedarīts. Tādēļ nepaliec pusceļā, kāp vai nu uz augšu, vai ej uz leju. Es ieteiktu kāpt uz augšu, kaut gan tas dažreiz ir grūti.

Merlīne Bella, 17 gadus veca meitene, atgriezās no sava Anglijas ceļojuma. Pilsētā viņai sarīkoja lielas ovācijas. Ap 200.000 cilvēku bija sadrūzmējušies ielās, lai uzgavilētu Merlinei kā varonei. Un varone viņa bija: 1954. gadā pārpeldēja Ontario ezeru, bet 1955. gadā kanāli starp Franciju un Angliju.

Merline bija meitene, kas iesākto veica līdz galam. Merline nepalika pusceļā. Par tiem, kas mīl apstāties pusceļā, kad darbs nav pabeigts, neviens nejūsmo.

Puslasīta grāmata nav ne izlasīta, ne nelasīta. Pusrakstīta vēstule nav ne uzrakstīta, ne arī neuzrakstīta. Pusceļā uz dievnamu nav ne dievnamā, ne mājās. Vienalga, lai ko tu arī pasāktu, noved to līdz galam.

Ja esi kristietis, esi tāds visur un vienmēr — dievnamā, mājās, uz ielas, darba vietā, skolā.

Kas būs uzticīgs līdz galam, tas saņems vainagu, apsolīja Jēzus.

Janīna Babre

GAVĒNIS

Es uzvelku zilo tērpu
un jūtos kā marta debess.
— Šis ir Tavu ciešanu
un Kalvarijas laiks —

....Bet sirds kā ziemeļos
atgriezies strazds
pilna svilpienu jaunu.

— Uz galvas vēl vakar
kaisītie pelni —

Bet Tu stāvi tik tuvu,
Tava elpa tik silta,
ka prieks mani vīsta un nes.

— Zeme mazgājas
ciešanās tavās —

Bet tik viegli ir ielikt
savu nastu Tev rokās
un tik viegli ir steigties
uz priekšu.

LŪDZU KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 17. gadagājumā
BRĪDIS AR DIEVU
katru svētd. no pl. 9—9.30
Niagaras WHLD raidījums (vilnis 1270)
Informācija — tālr. Toronto 261-4218.
Adrese: 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont. A. Lakšmanis

Kristīgs latviešu
katru svētdienu pl. 2.45 p.p. no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis: 749-0832

Dievkalpojumi Kanadas baznīcās

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Svētdienās dievkalpojumi pl. 11.00; Svētdienas skola pl. 10,30; jauniešu grupa pl. 10 un iesvētes mācība pēc dievkalpojuma.

15. aprīlī, Pūpolu svētdienā, dievkalpojums ar dievgaldu pl. 11 rīta. Pēc dievkalpojuma svētdienas skolas Lieldienu uzvedums.

19. apr., Zaļā ceturtdienā, dievkalpojums ar dievgaldu pl. 7 vakarā.

20. aprīlī, Lielā piektdienā, dievkalp. ar dievgaldu pl. 11 rītā.

22. aprīlī, Kristus Augšāmcelšanās svētkos dievkalpojums pl. 6 rīta un pl. 11. Dziedās Dainas koris. Pēc agrā dievkalpojuma kopējas brokastis.

Māc. A. Čops, 38 Balaby Cr., Don Mills, tālr. 449-4087; Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 9.

14. aprīlī draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

15. aprīlī plkst. 3 dievkalpojums ar dievgaldu.

20. apr., Lielā Piektdienā, pl. 11 dievkalp. ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

22. apr., Lieldienās, pl. 10 dievkalp.

29. apr. pl. 11 dievkalp. Iesvētes māc., Jauniešu grupa.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

20. aprīlī — Lielā Piektdienā, plkst. 5 pēc p. dievk. ar dievgaldu.

22. aprīlī plkst. 7 rītā Lieldienu dievk. Dievkalpojumam sekos kopējas Lieldienu brokastis baznīcas apakšējā zālē.

BRAMPTONĀ

15. aprīlī — Pūpolu svētdienā, plkst. 1.30 pēc p. dievkalp. ar dievgaldu Grace United baznīcā.

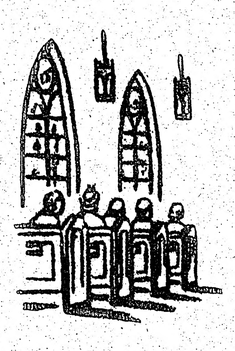

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

15. aprīlī, pl. 1.30 p.p. Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

20. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pl. 1.30 dievkalpojums ar dievgaldu.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

15. aprīlī dievkalp. Soo draudzē.

20. aprīlī, Lielā Piektdienā, dievkalp. ar dievgaldu pl. 2. Dziedās koris.

22. aprīlī, Lieldienās, dievkalpojums pl. 2. Pēc dievkalp. stunda iesvētāmiem.

29. aprīlī dievkalp. plkst. 2. Pēc dievkalp. pensionāru sanāksme.

6. maijā dievkalpojums Otavā nebūs. Mācītājs notur Ģimenes dienas dievkalpojumu Soo.

13. maijā Ģimenes dienas dievkalpojums plkst. 2 p.p. Dievkalpojumu kuplina skolēni un jaunieši ar dziesmām un koklēšanu.

20. maijā dievkalpojums ar iesvētīšanu un dievgaldu plkst. 2 p.p.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

15. aprīlī, Pūpolu svētdiena, pl. 10.30 no rīta dievkalpojums bērniem ar sekojošu svētdienas skolu; plkst. 11 dievkalpojums ar dievgaldu; pl. 10.15 stunda abām Bībeles klasēm.

19. aprīlī, Zaļā Ceturtdienā, pl. 7.00 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu.

20. aprīlī, Lielajā Piektdienā, pl. 11 no rīta dievkalpojums ar dievgaldu.

22. aprīlī, 1. Lieldienās, pl. 8.00 no rīta svētku dievkalpojums, piedalās draudzes koris dir. A. Kārkliņas vadībā; pēc dievkalpojuma baznīcas lejas telpās draudzes dāmu komitejas rīkotās Lieldienu rīta brokastis.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. Walmer ielas baptistu dievnamā (ieeja no 188 Lowther Ave.). Māc. R. Ekšteins.

15. aprīlī: Vienas dienas majestāte.

22. aprīlī: Kuŗā pusē Lieldienām tu dzīvo? Kristības. Sākums plkst. 3.

29. aprīlī: Naglu zīmes runā skaļāk par vārdiem.

Liesma

Lielā Piektdienā

Slēpj saule savu mīļo vaigu
kā sendienās,
sauc atmiņā man dienu baigu
uz Golgatas.

Man liekas, dzirdu vēl
tur čukstu:
Man slāpst, ak Tēvs!
Pat nāvē visu tuvā doma
Tam bijām mēs.

Tam slāpa mūsu pestīšanas
un mūsu miers,
un šodien vēl no mums
Viņš nava
aizgriezies.

Vēl šodien lūdz Viņš
savu Tēvu —
Tēvs, piedod tiem...
Tie visi mani brāļi, māsas,
Tēvs, piedod tiem...

Cilvēks lido 179 metrus

PASAULES MEISTARSACĪKSTES LIDOŠANĀ AR SLĒPĒM

Laikā no 9. — 11. martam pazīstamajā Alpu kūrvietā Oberstdorfā, Rietumvācijā, notika 2. pasaules meistarsacīkstes lidošanā ar slēpēm. Latviešiem, varbūt, Oberstdorfa nav sevišķi pazīstama, bet vairāk Garmiša - Partenkirchena, kas kļuva slavena ar 1936. gada olimpiskajām ziemas spēlēm un kuŗu daudzi apmeklēja pirmajos trimdas gados. Tagad Oberstdorfa praktiski pārspējusi Garmišu. Pēdējā ir izteikta ziemas kūrvieta, turpretim Oberstdorfa kā sporta cienītājiem, tā vispār tūristiem spēj sniegt „atrakcijas" kā ziemu, tā vasaru ar trīs lēktuvēm slēpošanas draugiem, visu gadu atvērtu mākslīgā ledus stadionu, viļņu peldhalli, labiem nobraucieniem slēpotājiem un citiem iekārtojumem.

Arī lidošana ar slēpēm latviešiem, liekas, ir mazāk pazīstams sporta veids, tādēļ būs visai interesanti pie šīm meistarsacīkstēm pakavēties mazliet tuvāk. Tā ir viena no jaunākajām sporta disciplīnām, jo attīstījusies galvenokārt pēc Otra pasaules kaŗa, kad Oberstdorfa kā pirmā izbūvēja koka konstrukcijas milzu lēktuvi, kuŗā oberstdorfietis Zeps Veilers reālizēja rekordlidojumu ar 127 m tālumu. Par pirmrekordu gan uzskata norvēģa Birgara Rūda veikumu Planicā (Jugoslavijā) vēl pirms kaŗa, kad tolaik pazīstamākais un slavenākais pasaules lēcējs ar slēpēm iespēja 92 m. Tad arī sāka runāt par lidošanu ar slēpēm. Pēc kaŗa un pēc milzu lēktuves izbūves Oberstdorfā Planicas lēktuvi ievērojami palielināja, un tā kļuva iespējami vēl tālāki lidojumi nekā Oberstdorfā. Pagājušā gadā Planicā arī notika pirmās pasaules meistarsacīkstes lidošanā ar slēpēm, titulu iegūstot šveicietim Valteram Šteineram. Tai pašā laikā, gatavojoties otrām meistarsacīkstēm, Oberstdorfā nojauca līdzšinējo koka milzu lēktuvi un izbūvēja jaunu, cementa konstrukcijas, kas tagad ir lielākā un modernākā pasaulē ar 189 m augstumu un 145 m gaŗu ieskrējiena ceļu, kuŗā lēcējs resp. lidotājs sasniedz ap 108 — 110 km stundas ātrumu, kas vēl vairāk palielinās lidojuma laikā, nosēšanās brīdi uzrādot pat ap 130 km ātrumu. Protams, attiecīgi liela bija arī būves izmaksa — vairāk nekā 2 milj. vācu marku.

Kā jau bija gaidīts, jaunbūvētajā Oberstdorfas lēktuvē tad arī īstenojās jauns pasaules rokords, gan neoficiāls, jo Starptautiskā slēpošanas savienība (FIS) rekordus neatzīst, tieši otrādi — cenšas pret rekordu medībām vērsties, liekot samazināt ieskrējiena ceļu, tikko kāds lidotājs ar slēpēm sasniedz 95% no t. s. kritiskā punkta. Oberstdorfā šis kritiskais punkts bija tieši līdzšinējā pasaules rekorda atzīme — 165 m, bet 95% no tā 157 m. Tas nozīmē, ka ieskrējiena ceļš, ja tā izšķiras tiesn ešu kolleģija, samazināms, tikko kāds lidotājs pārsniedz šo tālumu. Oberstdorfā ceļu samazināja vairākkārt, kamēr beidzot dalībnieki varēja startēt tikai no pašas zemākās vietas, kas tomēr pietiekami augstu, lai reālizētu tālos lidojumus, pat jaunus rekordus. Oberstdorfā oficiālajā treniņa dienā to arī iespēja Heincs Vosipivo (A-Vācija) ar 169 m, kas ir jaunais rekorda tālums, pārspējot līdzšinējos 165 m, ko pirms 4 gadiem Planicā bija reālizējis viņa tautietis Manfreds Volfs. Interesanti piebilst, ka līdzšinējais rekordists Volfs gan bija arī Oberstdorfā, bet tikai kā priekšlēcējs, ieskrējiena ceļa sagatavotājs, jo pašreiz nav sevišķi labā sniegumā, tādēļ viņu neiedalīja A.-Vācijas četrniekā, kas startēja. Šveicietis Valters Šteiners gan nolidoja 179 m un japānis Takao Ito 176 m, bet abus šos tālumus par rekordiem nevarēja atzīt, jo lēcēji pie nosēšanās krita.

Ievērojot lielo lēktuves augstumu un lidošanas ātrumu, tāpat milzīgo sparu, ar kādu lēcējs nosēžas, šī sporta disciplīna ir arī visai bīstama, jo viegli iespējami savainojumi kritienos. Tā visai smagi krita Rēpers (Kanada), bet jo sevišķi viens no uzvaras favorītiem — Ito (Japāna), kas lauza pleca kaulu un guva iekšējus savainojumus. Ir tomēr kuriozi, ka vēl bīstamāka šī sporta disciplīna skatītājiem, krītot apsnigušajās un bieži arī apledojušās kalnu nogāzēs: ja no aktīvajiem dalībniekiem, vienīgi Ito guva kaulu lūzumu, tad slimnīcā ar lauztiem kauliem nācās nogādāt ap 80 skatītāju...

Otrās pasaules meistarsacīkstēs Oberstdorfā, kas, kā jau vāciešiem parasts, izcēlās ar perfektu organizāciju, 3 dienās noskatījās 120.000 skatītāju, to vidū ap 400 žurnālistu no visas pasaules. Piedalījās gan tikai 15 nāciju (katra varēja maksimāli pieteikt tikai 4 dalībniekus) — Rietuvmācija, Austrumvācija, Čechoslovakija, Pad. savienība, Jugoslavija, Japāna, ASV, Kanada, Norvēģija, Zviedrija, Somija, Itālija, Austrija, Šveice un Francija. Pieteikto startu atsauca Ungārija, kuŗas lēcēji milzu lēktuvēs vēl maz piedzīvojuši, un — pavisam negaidīti — arī Polija, kuŗai ir teicami lidotāji. Bez līdzšinējā rekordista austrumvāciešа Volfa no pazīstamākajiem lēcējlidotājiem nepiedalījās arī olimpiskais uzvarētājs lēkšanā 1972. gada ziemas spēlēs Saporo — japānis Kazaja, kas tāpat pašreiz nav pietiekami labā sniegumā.

Putinot sniegam, tam kūstot un pūšot it stipram vējam (kaut lēktuve izbūvēta pavējā mea izcirtumā), meistarsacīkstes notika visai nelabvēlīgos apstākļos. Tuvojoties vakaram, pakusušais sniegs ieskrējiena ceļā vējā un pieaugošā salā kļuva par ledu, nedabiski pavairojot ieskrējiena ātrumu un palielinot bīstamību. Šī iemesla dēļ meistarsacīkšu pēdējā dienā sacensības pat pārtrauca, tā ka meistaru noskaidroja tikai divi no paredzētajiem četriem lidojumiem. Katrs nolidotais metrs deva 1 punktu, klāt nākot tiesnešu stila vērtējumam punktos. Tā pēc 2 lidojumiem jaunais pasaules meistars kļuva Hanss Georgs Ašenbachs (A-Vācija) ar 157 un 152 m tāliem lēcieniem un kopsummā 418,5 punktiem; 2. līdzšinējais pasaules meistars Valters Šteiners (Šveice) ar 156 un 163 m ((418,0 p.), 3. Karels Kodejska (Čechoslovakija) ar 154 un 154 (410,0), 4. Dītrichs Kampfs (A-Vācija) ar 151 un 155 (406,5), 5. Rudolfs Hēnle (Čechoslovakija) ar 144 un 150 (394,0) un 6. Jūrijs Kaļiņins (Pad. savienība) ar 146 un 139 (393,0).

No sportiskā viedokļa šis iznākums ir apšaubāms un kritizējams, jo par īsto uzvarētāju uzskatāms meistartitula aizstāvis šveicietis Šteiners, kas, ja būtu notikuši visi 4 paredzētie lidojumi, noteikti (ja nekristu) būtu apsteidzis Ašenbachu, par kuŗu lēca veselus 10 m tālāk un guva tikai puspunktu mazāk. Ašenbacha uzvaru izšķīra labākais lidojuma stila vērtējums. Būtu taisnīgāk, ja turpmāk lidošanā šo stila vērtējumu atmestu un skaitītu tikai nolidotos metrus, jo tieši tālums ir šīs sporta disciplīnas pamats un būtība.

Alfrēds Vinčels

Jaunā latviešu gaidu priekšniece Zigrīda Gaujeniece pārņem amatu no līdzšinējās priekšnieces Morelas Vilkas.
Foto: J. Gailītis

Vasaras formas tērpi gaidām

ASV un Kanadas gaidu un skautu vadītāju konferencē Hamiltonā par nometni Rīga dimd ziņoja M. Vilka. Ienākušas labas atsauksmes un panākumi bijuši lieli. Ziņotāja atzina, ka vadītājām jācenšas sevi veidot un būt par priekšzīmi saviem vadāmiem un latviešu sabiedrībai, jo „ārējās attieksmes ir tās, pēc kuŗām mūs vērtē." Gundega Upīte, kas pārzināja gaidu nometni, ziņoja, ka nometnē bijušas 322 dalībnieces, un pateicās vadītājām.

Pārrunās M. Vilka ierosināja izstrādāt darbības pakāpju rokas grāmatu, rīkot citāda veida vadītāju sagatavošanas kursus, latviešu gaidām veicināt attieksmes ar etnisko grupu gaidām, jo līdz šim šajā ziņā maz darīts. Kanadas gaidu jendas priekšniece G. Upīte informēja, ka notikuši gaidu un skautu kopnieku kursi. Nesen nodibinājusies gaidu un skautu draugu komiteja, lai sniegtu gaidām un skautiem materiālu atbalstu. Latviešu gaidas sadarbojas ar igauņu, lietuviešu, ukraiņu, poļu un ungāru gaidām.

Jaunā latviešu gaidu priekšniece Zigrida Gaujeniece pateicās vadītājām par dāvāto uzticību un ziņoja, , ka centra nodarbību nozari vadīs Milda Pētersone, guntiņu nozares vecākā būs Ilze Šmidchene, gaidu nozares — Maija Laiviņa, Lielgaidu — Morella Vilka. Vadītāju sagatavošanas kursus pārzinās Lilija Klētniece, bet vadītāju kursus Morella Vilka. 1974. gadā paredzēta roveru - lielgaidu nometne, bet 1977. gadā lielā nometne. M. Vilka pasniedza sekmīgas darbības apliecības vienību pārstāvēm. Viņas dāvināto ceļojošo balvu — sveču turi, kas bija dāvināta gaidu pakāpes sacensībām par herbarija kollekciju, saņēma Tālavas 15. gaidu vienība. Šis gads būs dziesmu gads; balva sacenībām būs vadītāja Tērauda dāvinātā kokle. Dziesmu svētku laikā Klīvlandē satikšanās paredzēta 1. septembrī.

Apspriedē pārrunāja iespējas izveidot vasaras formas tērpu gaidām un gaidu vadītājām. M. Vilka atgādināja Rīga dimd nometnē pieņemto lēmumu, ka gaidu vadītājas var nometnē valkāt formu kleitas veidā. Nolēma aicināt visas vienības iesūtīt latviešu gaidu priekšniecei attiecīgus ierosinājumus. Atzina, ka formas tērps un gada zvaigznes valkājamas no brīža, kad iestājas organizācijā, bet nevis no solījuma dienas. Vienojās, ka gaidu draudzības zīmes cittautu gaidām, guntiņām un vadītājām var dot ikviena gaidu kustības locekle, bet nevis tikai vadītājas; gaidu privāttērpa zīmi turpretim drīkst valkāt vienīgi gaidu vadītājas.

—X—

Kad sporta draugi satiekas

Toronto latviešu YMCA kluba biedru vakars Latviešu namā 31. martā bija pulcinājis ap 100 apmeklētāju, to starpā daudz biedru dibinātāju un pirmās valdes locekļu. Viesu vidū bija Latviešu sporta apvienības Kanadā valdes jaunais priekšsēdis Arnolds Dzilna un profesore Elfrida Bērziņa, kas sveicināja sporta saimi Austrālijas latviešu sportistu uzdevumā. E. Bērziņa nesen viesojās Austrālijā un klātesošie varēja apskatīt tradicionālo ķengurādu, uz kuŗas redzami tādu slavenu sportistu paraksti kā pasaules rekordista Jāņa Dāliņa, Arnolda Šmita un daudz citu parakstu.

Valdes priekšsēdis Ž. Zentiņš iepazīstināja klātesošos ar pirmās valdes locekļiem, kas sāka darboties 1950. gada sākumā. Pirmā valdē bija Elizabete Arnolda, Vilis Zvanītājs, Erika Ozoliņa - Lupmane, Alfreds Zieds, Imants Kleinops, Jānis Treijs, Pēteris Plaudis un Žanis Zentiņš. E. Arnoldi, kas guldīta kapu kalnā, pieminēja ar klusuma brīdi. Nebija ieradušies tikai I. Kleinops un P. Plaudis. Pirmā revizijas komisijā bija Verners Plampe, Līvija Dzene un Adolfs Kerāns. A. Kerāns sarīkojuma laikā atradās Meksikā, bet bija nodevis sveicienus. No palīdzības nozares bija ieradies Harijs Mieriņš. Pašreizējā valde, atskaitot E. Pilskalnieti , bija ieradusies pilnā sastāvā: V. Galviņš, Z. Zamuels, V. Pālens, E. Neimanis, I. Kārkliņš, J. Jansons. Klāt bija arī ilggadējais revidents Aleksandrs Stašans.

Kad latviešu YMCA dibinājās, tās darbības aploks skāra dažādas sabiedriskās dzīves nozares, bet vēlāk, daudzām organizācijām vienai ar otru sacenšoties, YMCA palika tikai pie tā darba, kam pārējie neveltīja daudz uzmanības — galvenokārt sporta jaunatnei. YMCA paspārnē izauga organizētā latviešu sporta dzīve Kanadā, un organizācijas devums šajā virzienā ir bijis visai nozīmīgs. Pašreiz YMCA pieder pie tām organizācijām, kas var lepoties ar kuplāko sporta jaunatnes skaitu. Šogad kluba jaunatnes basketbola vienība ieguva pirmo vietu Džinas Meinarikas basketbola līgā, nezaudējot nevienu spēli. Vienības spēlētāji saņēma personiskas balvas un klātesošo sumināju mus, vēl jo vairāk tāpēc, ka latviešu jaunatne gadiem gan iekļuvusi finālā, bet līdz šim nav varējusi gūt kāroto uzvaru.

Interesanti atzīmēt, ka daudzus klātesošos — bijušās Latvijas valsts izlases sportistus visdažādākās sporta nozarēs, ar kuŗiem lepojāmies sākumā, vēl papildināja izcili vārdi, kas guvuši sekmes šejienes sporta sacensībās, kā bijušais vairākkārtējās Kanadas meistares galda tenisā — Ženija Kāpostiņa - Marenko, Velta Ādmine, daudzkārtējais Toronto, Ontario un Kanadas meistars svaru celšanā Alfreds Kārkliņš, kas savā laikā sportoja jaundibinātā YMCA kluba organizētos treniņos.

Vakara programmā piedalījās aktieŗi A. Bencone un F. Vilmanis ar humoristiskām latviešu tautasdziesmām.

Ž. Z.

KANADAS GAIDU JENDU ARĪ TURPMĀK VADĪS GUNDEGA UPĪTE

Līdzšinējās Kanadas gaidu jendas pr-ces un Kanadas gaidu jendas goda tiesas un revīzijas komisijas pilnvaras izbeidzās 31. martā, tāpēc bija izkārtotas jaunas vēlēšanas. Vēlēšanu komisijā darbojās vadītājas Nora Pulciņa (prsēde), Tamara Gailīte , Baiba Šmita - Kalēja un goda tiesas loc. Regina Pavasara. Kanadas gaidu jendas priekšnieces amatam nominēja līdzšinējo Gundegu Upīti un Intu Kalniņu no Gaujas (14) gaidu vienības Toronto, bet pēdējā atteicās kandidēt. No 26 pilntiesīgām vadītājām vēlēšanās piedalījās 21, ievēlot no jauna uz 4 gadiem līdzšinējā amatā Gundegu Upīti ar 20 balsīm. Viņa vadījusi Kanadas gaidu jendu jau kopš 1969. gada maija un gaidu kustības jubilejas nometnē Rīga dimd veikusi nometnes komandantes pienākumus. Kanadas gaidu jendas goda tiesā ievēlēja 5 vadītājas: Ilzi Kalniņu ar 19 balsīm (Tor.), Morellu Vilku — 18 (Tor.), Veru Slaviešu — 18 (Tor.), Elgu Milici — 17 (Lond.) un Intu Kalniņu — 15 (Tor.). Kanadas gaidu jendas revīzijas komisijā ievēlēja 3 vadītājas: Tamaru Gailīti ar 20 balsīm (Ham.), Marutu Maitis — 20 (Sv. Katrīnas) un Dzidru Majoriņu — 15 (Ham.).

J. G.

The Old Country
Gift Shop
BAGĀTĪGA DĀVANU IZVĒLE LIELDIENĀM UN KATRAM CITAM GADĪJUMAM.
Atvērts katru dienu no pl. 10 rītā — 6 vak., piektdienās no pl. 10 rītā — 9 vakarā.
Līdz Lieldienām arī svētdienās no pl. 1 pēcp. — pl. 6 vakarā.
355 Roncesvalles Avenue, Toronto 3.
Tel. 535-7641

SPORTS

LATVIEŠU YMCAs JAUNATNES BASKETBOLISTU PANĀKUMI

Latviešu YMCA arvien sekmīgi cīnījusies Džīnas Meinarikas basketbola līgas jaunatnes grupā, spējusi kvalificēties finālam, bet nekad nav guvusi kāroto uzvaru.

Šogad vienība nav vēl zaudējusi nevienu spēli un uzskatāma par spēcīgāko jaunatnes vienību līgā. Finālam kvalificējušās divas vienības — latviešu YMCA un lietuviešu Aušra. Abām vienībām jāspēlē divas spēles, un uzvarētāja vienība būs tā, kas iegūs visvairāk punktu par abām spēlēm kopā. Pirmās finālspēles sākums bija ļoti uztraucošs nedaudziem latviešu skatītājiem, jo lietuvieši spēlēja lieliski un ikviens viņu metiens uz grozu deva punktus. Uz laiku mūsu vienība bija 10 punktus aizmugurē, bet pateicoties J. Skota lieliskai spēlei un precīziem metieniem, YMCA neļāva lietuviešiem punktu pārākumu palielināt. Ceturksnim beidzoties, lietuvieši veda ar 19:14, bet puslaiku beidzot latviešu jaunatne bija paspējusi iegūt pārsvaru ar 34:28. Otrā puslaikā YMCA spēlēja daudz labāk un bija pārāka kā saspēlē, tā arī individuāli. Pēkšņi atdzīvojies bija arī V. Pālens, pārņemot savā ziņā no groza atlēkušās bumbas un gūstot daudz jaukus grozus. YMCA uzvarēja ar 85:57 rezultātu. Šķiet, ka šogad vienībai meistartituls nodrošināts, jo 27 punktu pārsvaru Aušrai nav ne mazākās cerības atgūt, vēl jo vairāk tāpēc, ka nākošā spēlē latviešu sastāvā būs atkal pamatsastāva spēlētājs Atis Ozoliņš, kas bija savainots. Vienību lieliski vadīja Egons Pilskalnietis. Tajā spēlēja: J. Skots — 25, E. Jaunzariņš — 22, V. Pālens — 20, L. Tobi — 6, P. Tomass — 4 un I. Kārkliņš.

MEISTARSACĪKSTES BASKETBOLĀ

Basketbola meistarsacīkšu pirmais aplis senioru grupā noslēdzies un pirmā vietā ir ilggadējā meistarvienība DV, kas uzvarēja abās spēlēs.

TLSK pret spēcīgo DV vienību spēlēja bez sava centra I. Kopštāla, kas jūtami ietekmēja vienības spēli pie groziem, kur dominēja pēdējā laikā ļoti progresējošais un augumā garais Uldis Siksna, kas, spēlējot tikai vienu puslaiku, ieguva 30 punktus!

DV uzvarēja ar 104:70 (58:34). Vienībā spēlēja: U. Siksna — 30, A. Richters — 22, A. Siksna — 12, A. Ezers — 10, J. Daugavietis — 8, E. Petmanis — 4, J. Brikmanis — 6, A. Rītiņš — 2, J. Rītiņš, P. Misiķovičs — 2.

TLSK: J. Lūsis — 16, A. Lakstīgala — 15, V. Ozols — 14, R. Valdmanis — 11, J. Bruniņš — 8, G. Paukšens — 6.

Jaunatnes grupā pārsteigumu sagādāja strauji progresējošā Hamiltonas Sparta, kas ar katru spēli uzrāda progresu un visas vienības spēli raksturo milzīgs cīņas spars un straujums. Sparta spēlē pret TLSK dominēja no sākuma līdz beigām, kaut gan jāatzīmē, ka TLSK spēlēja bez trijiem pamatsastāva spēlētājiem. Reizē ar Spartas uzvaru pār TLSK, radies intrigējošs stāvoklis, jo trijām vienībām ir pa vienai zaudētai spēlei, un tikai otrās kārtas spēles dos iespēju zīlēt, kādas vienības kvalificēsies finālam. Sparta uzvarēja TLSK ar 130:42 (54:15).

Sparta: A. Lagzdiņš — 26, U. Lagzdiņš — 20, H. Amoliņš — 19, J. Dzelme — 18, A. Žulps — 15, J. Bērziņš — 11, V. Matisons — 10, D. Lapiņš — 6, G. Dāboliņš — 5.

TLSK: G. Paukšens — 20, R. Grants — 8, V. Skujiņš — 5, J. Bruniņš — 5, A. Kurzemnieks, A. Ozoliņš — 4, E. Skujiņš.

Latviešu YMCAs jaunatne uzvarēja otrās kārtas spēlē DV jaunatni ar 94:59 (48:28). DV bija atkal ieradies tikai 5 spēlētāju sastāvā, kas pirmās 10 minūtes spēlēja ļoti saskaņoti un bija uz laiku vadībā. Tālākā spēles laikā YMCA dominēja un laukumā ilgāku laiku spēlēja arī zēnu vienības spēlētājs Edgars Goba, kas nodemonstrēja jauku spēli, tikai pretinieka auguma priekšrocības neļāva Edgaram iegūt daudzus „drošus" grozus:

YMCA: A. Līdums — 26, M. Kārkliņš — 22, R. Kromanis — 13, I. Kārkliņš — 10, E. Kiršs — 4, E. Goba — 4. DV: A. Siksna — 35, R. Krūze — 13, V. Jaunkalns — 9, A. Paukšens — 2, R. Jaunkalns.

☆

Basketbola meistarsacīkšu pirmais spēļu aplis senioriem beidzies, un pirmajā vietā bez zaudējuma ir meistarvienība DV, otrā vietā ar vienu zaudējumu ir YMCA, bet trešā vietā TLSK. YMCA otrās kārtas spēlē pret TLSK guva uzvaru, un ir noskaidrojies, ka finālā tiksies „mūžīgā" otrā vienība YMCA ar DV. DV spēlē pret YMCA basketbolistiem parādīja pirmā puslaikā sīkstu pretestību, un YMCA nekādi nespēja atrauties. Puslaiks beidzās YMCA labā ar niecīgu 4 punktu pārsvaru. Otrā puslaikā YMCA dominēja, un beidzot spēli bija uzvarējusi ar 90:73. Pēc ilgāka pārtraukuma redzējām laukumā J. Zentiņu, kas neko nav zaudējis no savas agrākās formas, bet spēlējot tikai puslaiku, izmeta uz grozu tikai divas reizes, toties apgādāja ar piespēlēm pārējos spēlētājus. Vienībā arvien labāk sāk iejusties Skots. Pašreiz YMCAi ir techniski jauka vienība, un ikviens spēlētājs var būt arī veiksmīgs punktu guvējs, bet trūkst pārdomātas spēles sistēmas, it īpaši, ja laukumā nav kāds no „vecajiem" senioriem. Ja pretinieka aizsardzība ir spēcīga, jaunie YMCAs spēlētāji aizmirst, ka ar saspēli pretinieka groza tuvumā var labāk gūt punktus nekā ar individuālu pārcenšanos. Mērķtiecīgās nosvērtības trūkums deva iespēju TLSK spēlētājiem noturēt spēli līdzsvarā.

YMCA spēlēja: L. Tobi — 27, J. Skots — 20, V. Pālens — 15, A. Līdums — 18, E. Jaunzariņš — 6, J. Zentiņš — 2, I. Plampe — 2, I. Kārkliņš.

TLSK: J. Lūsis — 12, G. Paukšens — 12, A. Lakstīgala — 29, R. Valdmanis — 8, I. Kivlis — 8, J. Bruniņš — 4.

Ž. Zentiņš

Amerikas latviešu republikāņu apvienības valdes sēdē Klīvlandē, no kreisās: J. Ladusāns, M. Grīns, K. Avens, Dr. J. Bungs, V. Korsts, J. Stokes, D. Hazners, J. Bungs jr., F. Jansens, U. Roze un E. Krebs.

Sākama vēstuļu kampaņa

Latviešu republikāņu apvienesnīcā Klīvlandē republikāņu partijas etnisko grupu politiskās un rezolūcijas komisija priekšsēdis V. Korsts ziņojumā par radio raidījumiem uz Baltijas valstīm pasvītroja, ka Amerikas latviešu republikāņu apvienībai un ALAs valdei kopēji jāuzsāk vēstuļu rakstīšanas kampaņa raidījumu jautājumā, lai nākamajā budžeta gadā, kas sāksies 1. jūlijā, radio Liberty uzsāktu raidījumus uz Baltijas valstīm. Kaut gan ASV ārlietu ministrijai un valsts drošības padomei pret šādiem raidījumiem neesot iebildumu, tos nevarot īstenot, jo finanču ministrija līdzekļus taupības nolūkā nosvītrojusi budžetā paredzētās summas.

Amerikas latviešu republikāņu apvienības priekšsēdis D. Hazners ieskatīja, ka kopīgi ar igauņiem un lietuviešiem varētu iegūt ap 10.000 vēstuļu.

Šajā jautājumā viņš jau apspriedies ar ALAs valdes priekšsēdi I. Spilneru. Valde nekavējoties uzsāks vēstuļu rakstīšanas kampaņas priekšdarbus. Par apvienības darbu vēl ziņoja kasieris F. Jansens, K. Avens, Dr. J. Bungs u. c. Rakstveida ziņojumu bija sūtījuši prof. Dr. A. Berķis un T. Šulcs. Sēdē piedalījās arī ALAs Kultūras biroja vadītājs M. Grīns un 5. ASV vispārējo dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis E. Auzenbergs.

Nākošais republikāņu etnisko grupu kongress paredzēts maijā Vašingtonā.

J. E.

TORONTO PILSĒTAS ATKRITUMU SAVĀKŠANAS PLĀNS

LIELAJĀ PIEKTDIENĀ atkritumus neaizvāks.

Nākošā otrdienā būs kārtējā atkritumu aizvākšana.

OTRĀS LIELDIENĀS, pirmdienā, atkritumu savākšana notiks kā parasti.

H. F. ATYEO, P. Eng.
Commissioner of Streets

Jauniete pārsteidz Losandželosas latviešus

DV Dienvidkalifornijas apvienības 3. martā Holivudā rīkoto Kalpaka bataljonam un Latviešu leģionam veltīto atceres vakaru atklāja apvienības priekšnieks E. Leimanis. Runādams par abu šo latviešu kultūrālo spēku nozīmi, viņš norādīja, ka mūsu trimdas jaunatnes vidū ir daudz tādu latviešu, kuŗu sirdsdedze Latvijai un latviešu tautas brīvībai ir tikpat liela, kāda tā bija atbrīvošanas cīņu vadoņiem, kas arī nāca no svešām skolām.

Kad DV apvienības sarīkojumu nozares vadītājs O. Krādziņš viesus iepazīstināja ar atceres vakara galveno runātāju — nepilnus 17 g. veco Ilzi Sīli, un pierunātāju pults nostājās smaidīga tautu meita, zālē radās neapslēpta izbrīna. Šī izbrīna drīz vien pārvērtās pārsteigumā, kad jaunā referente, runājot par tematu „Latviskās identitātes meklējumos", prata tā saistīt klausītāju uzmanību, kā to Losandželosā reti spējuši pat viscienījamākie sabiedriskie darbinieki, runājot par visaktuālākajām latviešu problēmām.

Rūpīgi sagatavotā referātā jaunā runātāja iztirzāja jauniešu grūtības, ar kādām tiem jāsastopas Amerikas kontinentā, meklējot savu latvisko identitāti un cīnoties par savu piederību latviešu tautai pret dažādajiem novirzieniem, kas šos jauniešus grib ieraut Amerikas sajaukto tautu masā, — padarīt tos par „normāliem". Paklaušanās šim straumēm neprasa nekādas pūles, bet lai saglabātu latvietību svešumā un ieaugtu latviskā kultūrā, ir daudz jāmācās.

Referents uzsvēra, ka latvietības saglabāšanai jauniešiem ļoti svarīga ir latviska vide, latviešu valoda un latviskās izglītības pasākumi. Ilze Sīle pārliecināja klausītājus, ka ikvienam latviešu jaunietim, kas negrib glēvulīgi pazust masās, ir tikai viens pareizais ceļš — kopā ar latviešu tautu. Jaunā runātāja savas domas izteica skaidri un kodolīgi ļoti labā latviešu valodā. Viņa nenoārdīja neko, ko citi cēluši un veikuši pirms viņas, bet katrs viņas teikums pauda slāpes pēc latviskajām zinībām un jaunības ideālisma apgarotu vēlēšanos „kā latvietei kaut ko darīt Latvijas labā". Losandželosas latvieši līdzīgu jaunās paaudzes sniegumu nebija dzirdējuši jau daudz gadu, un Ilzes Sīles referāts ieguva vislielielāko klausītāju atzinību.

Mūzikālos priekšnesumus sniedza Losandželosas latviešu koklētāju ansamblis nenogurdināmās Dairas Cilnes vadībā, bet priekšnesumus pašas savā ierosmē bija sagatavojušas jaunietes A. Birzniece, D. Kārkliņa, S. Raistere un L. Sprūde. Daudzus sarīkojuma viesus pārsteidza J. Rimbeniece, kas, nebūdama latviešu izcelsmes, ir ne tikvien veiksmīga koklētāja, bet apguvusi arī pietiekami latviešu valodu, lai varētu dziedāt līdz pārējām ansambļa jaunietēm.

Pēc vakariņām, ko bija gatavojušas apvienības vanadzes savas priekšnieces V. Leimanes vadībā, sekoja balle un loterija ar bagātu laimestu klāstu, ieskaitot gleznotājas Z. Beltes - Garnatovskas dāvāto gleznu. Sarīkojums bija labi apmeklēts un I. Sīles referātu noklausījās kupls skaits jauniešu.

K. K.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

Latvian (Toronto) Credit Union Limited
491 College St., Toronto, Ont.

m a k s ā

5% par noguldījumiem,
5½% par ilgtermiņa noguld.

Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus. Reizē ar naudas noguldīšanu vai aizdevumu izsniegšanu, kreditsabiedrība izdara dzīvības apdrošināšanu līdz $2000.00 vai $5000.00.

Birojs atvērts darbdienās no pl 12—8 vak., sestd. no 9—1 pēcp.

TĀLRUNIS
924-2551
924-2552

Modernā vasaras dzīves vietā,
Perry Sound rajonā, vajadzīga
SAIMNIECIBAS VADITĀJA
Jāgatavo vieglas maltītes.
Vēlams bezbērnu pāris.
Visas iespējamās ērtības. Privāts dzīvoklis.
Lūdzu zvaniet: Mr. H. Hawkins, tel. 249-2755.

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI
- VIZĪTKARTĒS
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU GALVAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

vienā no lielākām latviešu akciju sabiedrībām Kanadā

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO 250, ONT.
(416) 466-1514

Kanadas lielākais un labākais speciāli
EIROPIEŠU DELIKATEŠU UN GAĻAS VEIKALS
Katru nedēļu kaut kas sevišķs

tip-top MEATS DELICATESSEN

1727 BLOOR ST. WEST
(pretim Keele pazemja stacijai)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
FAIRVIEW MALL
Sheppard Ave. / Don Valley Parkway
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS
(Queen Elizabeth un Highway 27)
HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE
Cooksville, Highway 10 & 5

A. Eglītis — TV RENTAL

17" — $ 8 mēnesī
21" — $ 9 mēnesī
23" — $10 mēnesī

161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Ar jaunu rosmi...

(pārnesums no 5. lp.)

ja gadījumu, ka kāds Latvija Amerikā numurs nokļuvis dzimtenē un no rokas rokā apceļojis vai visus Latvijas novadus, pēc tam saņemtajās vēstulēs izpaudusies viena kopēja doma: mūsu rokās ir patiesa liecība tam, ka arī svešumā jūs gribat būt latvieši un cīnīties par savu tēvuzemi; mēs to nedrīkstam. Delegātes atbalstīja V. Immuras ierosinājumu: lūgt vanadžu kopas un nodaļas nodot Latvija Amerikā kontā 5 proc. no sarīkojumu atlikuma un veicināt laikraksta izplatīšanu.

Vanadžu kopu delegātes ziņoja par nākotnes iecerēm. Britu Kolumbijas vanadžu delegāte V. Pelēna ziņoja par ieceri ieskaņot divus referātus skaņu lentēs nosūtīšanai neredzīgajiem Vācijā. Hamiltonas Vanadžu pārstāve A. Grīnberga informēja, ka vanadzes iecerējušas rīkot 4 patstāvīgus sarīkojumus, kuŗu izkārtošanā piedalīsies arī 10 kopas jaunās vanadzes. Londonas kopas priekšniece Ilga Bērziņa ziņoja, ka kopa iesaistījusies turienes Tautas mākslas padomē. Manitobas vanadžu priekšniece L. Smolinska norādīja, ka kopa galvenokārt atbalsta nodaļas sarīkojumu izkārtošanu un sarīkojumu loterijā iegūtos līdzekļus nosūta latviešu karavīru mātēm Vācijā, atbalstot arī vietējās. Montrealas vanadžu priekšniece E. Spura ziņoja, ka vanadzēm šī vasara būs ļoti aizņemta, gādājot par cienastu DV nod. īpašumā Ezerkalnu izbūves talciniekiem. Oficiālā atklāšana paredzēta septembrī.

Otavas kopas delegāte Ilga Pommersbacha stāstīja par labi izdevušos vanadžu karnevālu, kā arī par vanadžu turpmāko darbu baltiešu sarīkojumā un rudens bazārā. Sadberijas kopas pārstāve Aina Janitena informēja par paredzēto piedalīšanos Tautas mākslas padomes sarīkojumā, arī par jauniešu piedalīšanos TV raidījumā. Joprojām aktīvi darbojas jauniešu dziesmu ansamblis. Sv. Katrīnu kopas pr-ce N. Vītola norādīja, ka kopas vanadzes daudz darba veltī, reprezentējot Latviju kanadiešu sabiedrībā. Vanadžu paspārnē darbojas tautas deju grupa Jandāls un dziesmu ansamblis Senatne. Sūsenmarijas vanadzes pārstāvēja Kanadas vanadžu priekšniece M. Jonāne, viņa kopas pr-ces Ausmas Krūmiņas vārdā lūdza pārējo kopu atbalstu priekšnesumu sagādē rudenī paredzētajam 18. nov. sarīkojumam. Toronto kopas priekšniece A. Magone minēja, ka vanadzēm paredzēts reizi mēnesī pulcēties kopā, aicinot dalībnieces arī no citām organizācijām ar kultūrālu programmu, piemēram, laikmetīgo rakstnieku darbu analizi u. c.

M. Jonāne informēja, ka kopas atbalstījušas vanadžu valdes ierosinājumu nosūtīt bij. DV priekšniekam V. Hazneram A. Robežgruntnieces darināto adresi un aploksni, pateicībā par ilggadējo sadarbību. M. Jonāne izteica arī vanadžu pr-ces M. Ķeņģes lūgumu kopām — iesūtīt referātu un priekšnesumu norakstus kopējā krātuvē eventuālai izlietošanai. Delegātes vienojās arī Kanadā sakopot „vanadžu pūru", kur kopas iesūtītu materiālus, tos nododot M. Jonānes glabāšanā. Pieņēma zināšanai Annas Briedes ierosinājumu: vakarēšanās izmantot latviešu sirmo māmuļu bagātīgo tautas tradiciju un latviešu māku pūru. S. Treilona uzsvēra, ka vanadzēm būtu vēlams vairāk pievērsties arī ideoloģijai. Dažas delegātes aizstāvēja domu, ka vanadzēm vēlams uzņemties amatus DV nodaļu valdēs, arī kandidēt par delegātēm Kanadas DV sapulcēs un darboties DV Kanadas valdē. Minētos ierosinājumus atstāja kopu ziņā un iedzīvināšanai iespēju robežās.

Delegātes atbalstīja V. Pelēnas ierosinājumu, ka ik salidojumā ieteicams izvēlēties kādu projektu, kuŗa īstenošanai šai gada laikā mērķtiecīgi darbotos visas vanadžu kopas, minot, ka 21. salidojuma projekts varētu būt: vanadžu atbalsts laikrakstam Latvija Amerikā.

Salidojuma nobeigumā ASV vanadžu pr-ce A. Tīdemane aicināja vanadzes jo kuplā skaitā piedalīties ASV vanadžu 19. salidojumā 28. un 29. aprīlī.

T. G.

Ienākumu nodokļi,
GRĀMATVEDĪBA
A. Roze, telef. 535-2666

Pārtikas saiņi UZ LATVIJU

Samaksāti un brīva piegāde

40 m. kviešu milti	$58.00
40. m. cukurs	$60.00
40. m. rīsi	$66.00
Speciālsainis Nr. 1	**$68.20**
10. m. cūku tauki, 10 m. kviešu milti, 10 m. rīsi, 10 m. cukurs.	
Ekonomijas sainis	**$40.70**
7 m. kviešu milti, 4½ m. rīsi, 4½ m. cukurs, 2¼ m. makaroni, 1 m. žāvēti augļi.	
Speciālsainis Nr. 5	**$43.56**
5 m. cūku tauki, 5 m. rīsi, 5 m. cukurs, 5 m. kviešu milti.	
Speciālsainis Nr. 6	**$61.00**
20 m. kviešu milti, 10 m. rīsi, 10 m. cukurs.	
Speciālsainis Nr. 3	**$77.00**
20 m. cūku tauki, 10 m. cukurs, 10 m. rīsi.	

Vēl daudz citu dažādu pārtikas saiņu.

Pieprasiet mūsu katalogus.

PASŪTINIET TIKAI CAUR

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street,
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530

Mums ir 23 gadu pieredze šai uzņēmumā un daudzi tūkstoši apmierinātu klientu.

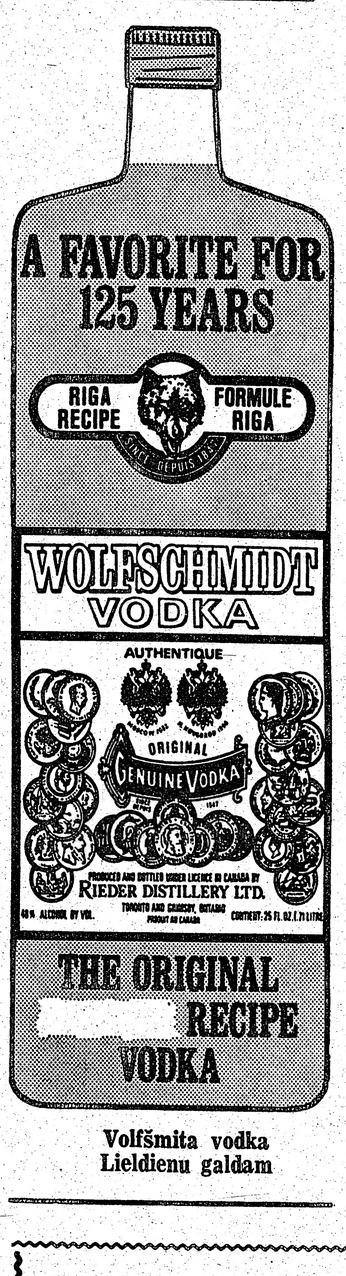

Volfšmita vodka Lieldienu galdam

DV stipendijas Minsteres ģimnazijai

DV Rietumvācijas delegātu sapulces dalībnieki ziedoja 850, Vircburgas nodaļa 100, bet Minchenes nodaļa 50 DM, kopā 1000 DM, ko nodeva Minsteres latviešu ģimnazijas stipendiju fondam, kā vienu stipendiju 1973./74. māc. gadā aizjūras skolēniem. Stipendija pieprasāma, rakstot: Lettisches Gymnasium, Wienburgstr. 52-54, 44 Münster / Westf. Germany.

The Peoples Denture Clinic

Ontario Zobu Tehniķu Savienības locekle
661 Greenwood Ave., (pie Danforth pazemja pieturas)

IZGATAVOJAM NO LABĀKĀ MATERIĀLA PILNAS UN DAĻĒJAS PROTĒZES, KĀ ARĪ PAPILDINĀJUMUS JŪSU PAŠREIZĒJĀM PROTEZĒM.
MŪSU DARBS IR GARANTĒTS.

Klinika atvērta no pl. 9—6 vak., sestdienās no pl. 9 rītā — pl. 1 pēcp. 7 minūtes no Don Mills Rd. un Eglinton Ave.

Tel. 461-0833

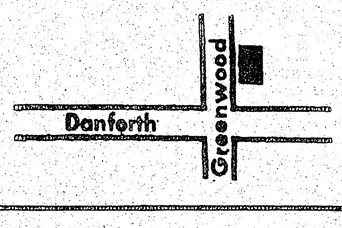

Nāciet un izmēģiniet jauno Kanadas mazauto — A S T R E. Būvēts Kanadā, Kanadas apstākļiem piemērots.

Cena zemāka nekā no ārzemēm importētiem.

Jums — BUICK'a cienītājiem, mazāks BUICK's — A P O L L O.

JĀNIS LĀMA

HOGAN PONTIAC BUICK CO. LTD.
348 Danforth Avenue, Toronto M4K 1N9
Telefons 461-3561

Pirmais nopietnais . . .

(Turpinājums no 4. lp.)

Varbūt tie kādreiz, pirms vēl visu nav pārņēmusi aizmirstība, varētu mūsu kultūras krātuvi bagātināt ar atmiņām vai nostāstiem par viņu.

Mīlenbachs dzimis 1863. gada 18. janvārī Kurzemē, Kandavas Škūtēs, mežsarga ģimenē. Jelgava beidzis ģimnaziju, studējis Tērbatā vecās valodas un salīdzināmo valodniecību. 1880. gadā beidzis universitāti ar ļoti labām sekmem. Literatūra un Māksla atzīmē, ka Tērbata Mīlenbachu aicinājusi palikt zinātniskā darbā pie universitātes, taču materiālo apstākļu dēļ viņš esot bijis spiests atteikt šo piedāvājumu. Tā Mīlenbachs kļūst par darba dienām par vācu valodas skolotāju ģimnazijā, bet pa savu brīvo laiku — par latviešu valodnieku.

No dažādiem attēliem grāmatas mums raugās pretī pusmūža vīra labsirdīgās acis Mīlenbachu dzimtai raksturīgajā iepapaļajā sejā ar usas pasliptu vieglu smaidiņu. Zem attēliem nelāko tiesu paraksts: Karlis Mulenbachs. Ja, tā viņš pats parakstījies — ar vācisko u-umlaut. Kapec tā? 1901. gadā publicētajā apcerējumā „Par svešvārdiem" viņš raksta: „Mūsu no vācu valodas smelme, vācu rakstībā rakstītie pavārdi mums uzspiež sekoso likumu: vācu pavārdu tā rakstām, kā vacu valoda, pieliekot, saprotams, tiem latviesu gaļoni."

Par Mīlenbachu skolotāju, cilvēku atrodam liecību Fēliksa Cielēna memuāros: „Atminoties Rīgas Aleksandra ģimnaziju, jāpiemin daži skolotāji, kuŗu tēli man palikuši tuvi. Pirmajā vietā man jāmin latviešu valodnieks Kārlis Mīlenbachs. Viņš gan nemācīja latviešu valodu, bet vācu. Viņš bija ne tikai labs sava priekšmeta pasniedzējs, bet arī ļoti iecienīts kā paidagogs: labs cilvēks, kuŗš mīlēja bērnus un prata iemantot viņu draudzību, kas nemaz tik bieži nenotiek. Mīlenbachs bija pirmais cilvēks, kas mani ievadīja latviešu valodniecībā. Vākdams no skolēniem latviešiem vārdu un izteicienu materiālus savam leksikonam, viņš paskaidroja dažu labu gramatisku vai fonētisku mūsu valodas īpatnību un radīja dzīvu interesi par mūsu mātes valodu. — Nevis ar bardzību, bet ar labsirdību Mīlenbachs prata uzturēt darba prieku un disciplīnu klasē."

SIMTS ZINĀTNISKU DARBU PAR LATVIEŠU VALODU

Par Mīlenbachu, valodnieku, mums liecina viņa apmēram simts zinātnisku darbu par latviešu valodas jautājumiem. Daļa no tiem ar pilnām tiesībām tiek dēvēti par kapitāldarbiem. Pirmo rakstu par latviešu valodu Mīlenbachs publicējis 1881. gadā „Pagalmā ar Līgciemnieka pseudonimu. Drīz pēc tam viņš sācis sarakstīties ar cittautu valodniekiem, kas interesējušies par baltu valodām — ar čechu Jozefu Zubatiju, somu Jozefu Mikolu, krievu Alekseju Šachmatovu. Līdz ar to, blakus publikācijām latviešu izdevumos, viņš sācis ar saviem apcerējumiem piedalīties arī vācu un krievu zinātnisko žurnālos. Mīlenbacha roka pielikta visiem valodas jautājumiem. Darbs „Par valodas dabu un sākumu", apcerējumi „Kāda tauta pirmā dzīvojusi Baltijas jūras piekrastē", „Kuŗa no latviešu izloksnēm ir visvecākā rakstu valoda?" ir, ja dzīkstētu teikt, ieskatīšanās vēsturē ar valodas palīdzību. Nākamais solis ir valodas pētīšana ar izlokšņu palīdzību. Lai savāktu pēc iespējas daudz materiālu par latviešu valodas izloksnēm, Mīlenbachs vasarās kopā ar Endzelīnu izceļojies pa visu Latviju. Ja iedomājamies toreizējo satiksmi, toreizējos ceļus, ja atceramies, ka toreiz nebija skaņu lenšu aparātu, kuŗos ierakstīt ikreizējā teicēja balsi, tad tikai īsti aptveram, kas tas bija par milzu darbu.

Milzu darbs bija arī latviešu valodas vārdnīcas veidošana. Lai šādu vārdnīcu izveidotu, Mīlenbachs sākumā ielīmējis papildinājumus kādā Ulmaņa vārdnīcas eksemplārā, līdz sējums savos apmēros dubultojies. Šis Ulmaņa vārdnīcas eksemplārs tagad glabājoties Latvijas universitātes zinātniskajā bibliotēkā. Viņš paspējis arī izskatīt visus līdz 1905. gadam latviešu valodā publicētos rakstus, izrakstot no tiem vārdus. Kā lasām Cielēna liecībā, vārdu medībās iesaistīti arī skolēni. Tā visbeidzot Mīlenbacham bija sakrājušās 15.000 lappuses ar apmēram 110.000 latviešu vārdiem, kas nu bija jāapstrādā, jāsakārto izdošanai latviešu valodas vārdnīcā.

Taču šis nebija viss Mīlenbacha darbs. Viņš bija bez tam RLB Zinību komisijas biedrs, priekšnieks, RLB valodniecības nodaļas priekšnieks, latviešu ortografijas izstrādāšanas komisijas loceklis, latviešu teikumu mācības nodibinātājs. Viņš debatēja ar rakstniekiem par valodas jautājumiem. No šīm debatēm laikam visprominentākā ir diskusija ar Raini par „Fausta" tulkojumu. Kad lasām šīs debates šodien, varbūt vietām pat jāpasmaida. Gadi pierādījuši, ka reizēm taisnība bijusi Mīlenbacham, reizēm Rainim. Ieguvēja bija latviešu valoda un paaudzes pēc pašiem debatētājiem. No debatēm nav jāvairās. Galu galā tikai brīvās pārrunās veidojas vēlamākais atrisinājums, nevis katēgoriskā savas gribas uzspiešanā citiem.

MŪŽĪGĀ LAIKRAKSTU VALODAS PROBLĒMA

„Par nezālēm latviešu valodas druvā" runājot (1909. gada krājumā „Daži jautājumi par latviešu valodu"), Mīlenbachs piemin arī laikrakstu valodu. Viņa vērojumi tik labi iederas arī mūsdienu situācijā, ka tos iepatīkas citēt:

„Mūsu laikrakstiem, bez šaubām, liels iespaids uz tautas dzīvi, liels iespaids arī uz lasītāju valodu. Tāpēc jāvēlas, ka laikrakstu valoda būtu tīra un jauka. Bet vai viņa tāda ir? Vai viņa tāda maz var būt? Ka viņa tāda nav, to saka visi vienā balsī; kā viņa tagadējos apstākļos tāda nemaz nevar būt, par to arī gan nav ko šaubīties. It visu tautu valodu pratēji tanī ziņā vienis prātis, ka dienas laikraksti vislielākie valodas bojātāji. Kāpēc avīzes tādā lomā parādās, viegli saprotams, jo nekam nav jāstrādā ar tādu skubu un steidzību kā avīžniekam, zināmas slejas ikvienam redakcijas loceklim, pa galvu, pa kaklu steidzoties, jāpiepilda; par valodas tīrību, gludenumu un vijību pārdomāt tādā darba virpulī neatliekas nemaz laika. It seviški grūti klājas mazu tautiņu redakcijām: avīžu lētums, abonentu un sludinājumu skaita ne visai ievērojamais lielums neatļauj mazu tautu avīzēm daudz krietnus spēkus redakcijās pulcināt; tāpēc redakcijas spēki, apkrauti ar darbiem, nevar tādus nogludinātus un noapaļotus darbus klajā laist, kā kad tiem būtu vairāk laika un mazāk darba.... Bet lasot ievadu rakstus neveiklā, kļūdainā valodā, arī vissaudzīgākais spriedējs iegriezīs robus redakcijas paviršības birkā.

NEKAS NAV PAVEICAMS AR PAVIRŠĪBU

Pretēji dažam labam citam karstām jaunam latviešu zinātniekam, Mīlenbachs saudzīgi spriež par vācu mācītājiem, kas strādājuši gar latviešu valodu. 1893. gadā viņš raksta: „Redzēdami, ka tagadējos laikos, kuŗos ikkatram Bilensteina- gramatikas pietamas un tik daudz tautas gara mantu sakrāts, iz kuŗām pat tāds, kas ar tautu pašu nesatiekas, var īstu, skaidru latviešu valodu smelt — redzēdami, saku, pat tagadējos laikos, kā dažs labs latvietis, vācu valodu nebūt ne labi neprazdams, tomēr labi prot savā rakstītā latviešu valodā vācu valodas garu iepūst un latviešu valodu samaitāt, vai gan tad vēl brīnēsimies, ja vācieši, bez latviešu gramatikām, bez latviešu vārdnīcām senējos laikos būdami, likās vadīties no savas valodas apziņas? Ja mūsu pirmie mācītāji būtu palaidnībā līdzīgi bijuši dažam labam šolaika latviešu rakstniekam, tad gan nevarētum neko citu sagaidīt, kā vienīgi to, ka visi viņu raksti būtu nesaprotama kļūda kļūdas galā."

Mīlenbachs nomira 1916. gada 26. martā bēgļu gaitās Veravā, Igaunijā. Viņš apglabāts Rīgā. Ko lai paturam prātā no viņa bagātā mūža mācībai?

Kad nu šodien dzīvojam svešās zemēs un citu tautu valodas mums bāztin bāžas virsū — ne vien ar saviem vārdiem, bet pat, kas varbūt vēl ļaunāk, kā Mīlenbachs būtu teicis, „svešas valodas izteicieni un teikumi" bieži tiek „verdziski pārkravāti latviešu valodā", Mīlenbachu pieminot un godinot, mēģināsim sekot viņa atgādinājumam, arvien no jauna mācīties savu valodu: „Daži domā, ka ikviens latvietis jau latviešu valodu protot; ko tur gan vēl mācīties un mocīties? Tiešām, grūti gan atrast citur kur tādu mūžīgu vientiesību kā latviešu valodas jautājumā. Pavaicās tikai izglītotus latviešus par valodas prašanu, un tu dabūsi no daudziem, pie tam jo prātīgiem, atbildi, ka viņi gan nekad nenodarbojoties nedz ar latviešu rakstniecību, nedz ar gramatiku, bet tomēr protot latviešu valodu. Tavas aplamas iedomas!"

Valija Runģe

Pēteris Rudzītis

Slates pag. Dūcāru māju saimnieks.

Dzimis 1891. g. 13. jūnijā Dzelzavas pagastā,
miris 1973. g. 5. aprīlī Toronto, Kanadā

Par viņu sēro

dzīvesbiedre, meitas Rasma un Ausma, znoti un mazbērni,
māsa Latvijā, radi un draugi plašā pasaulē

Nogurst kājas, sastindz domas.
Patiesību! kur atrast to?
Un tik tālu šūpļa vieta
Domas zina, tur bija tā.

Mūsu ilggadējais kluba biedrs

Pēteris Rudzītis

miris 1973. gada 5. aprīlī Toronto

Viņu piemiņā paturēs:

Latviešu Mednieku un Makšķernieku klubs Toronto

Mūsu bijušais valdes loceklis

Pēteris Rudzītis

aizgājis mūžībā 1973. gada 5. aprīlī.

LATVIEŠU NAMA TORONTO VALDE UN
DĀMU KOMITEJA

Mūsu sirsnīgais draugs

Pēteris Rudzītis

dzimis 1891. gada 13. jūnijā Latvijā, Dzelzavas pagastā, aizgājis mūžībā 1973. gada 5. aprīlī svešumā — Toronto

Uz tevi, Latvija, iet visas manas domas.

Viņu mīļā piemiņā paturēs:

ARNOLDS KVĒPS AR ĢIMENI

Kalvis Klīvlandē

Toronto vīru ansamblis Kalvis atveda Klīvlandē šīs ziemas niknāko sniegputeni ar 50 jūdžu vētru, 10 pēdu kupenām un satrakotā Erie ezera uzbrukumu pilsētai, tāpēc koncertā nokļuva tikai ap 100 drošsirdīgākie. Neskatoties uz šo dabas stichiju, koncerts izdevās lieliski. Žēl to, kas viņa nedzirdēja.

Nesen Kalvis piedzivoja pilngadību ar spožu koncertu Toronto. Par to lasītas cildinošas atsauksmes. Klīvlandē tika atskaņota tieši tā pati programma.

Atbildības un entuziasma zīmogotā sūrā darbā Juŗa Dzeguzes vadībā Kalvis sasniedzis koŗu kultūras kalngalus. Dzeguzes vīri nekad nav „atpūtušies", nekad nav snaudulojuši vienīgi pastāvošo mūzikas vērtību un tradiciju saldkaismē, bet arvien meklējuši jaunas pulsācijas gan priekšnesuma izstrādājumā, gan mūzikas izvēlē, bet vēl jo sevišķi — balsu izkopšanā, pašu Dzegusi līdzskaitot. Šinī ziņā daudz pozitīva devusi Marisa Vētras skola. Un priekšnesumā — Dzeguzes vadīšanai nav vairs sakaru ar veco šablonu mechanisko dresūru, tur arvien atplaukst kāda jauna iedrīkstēšanās, jauns atradums. Laikam gan Kalvis ir mūsu svešniecības laika vislabākā dziedoņu vienība. Mazās vienībās izšķiroša iezīme katra atsevišķa dziedoņa balss kvalitātei. Aas ir gluži ārkārtējs rets tembrs, ja otrie basi — Kraujiņš, Jekums un vienības priekšnieks — basa solists Kalns — visi trīs iesniedzas arī kontroktāvā: Kraujiņš pat līdz bemolam! Augstajiem, daiļskanīgiem tenoriem neviena „augša" nesagādā piepūli, bet otrie tenori un baritoni izceļas ar apskaužamu tīrību. Ikkurš no visiem 11 dziedoņiem varētu gūt panākumus arī solo dziedājumos. Par to pārliecinājāmies sniega vētras dēļ līdz rītam ieilgušajās vakariņās, ko rīkoja Koncertapvienības vadība un vietējais vīru dubultkvartets Tēvzeme.

Par koncerta programmas dziesmām varētu būt dalīti ieskati. Liekas, ka kādu blakus apstākļu dēļ Dzeguze būs nolicis blakus Jāņa Kalniņa šedevriem Jauna diena aust un Ķiršu zars un princis, arī dažu mazāk izdevušos citu autoru dziesmu, kur pazuduši ne vien tautasdziesmas senatnīguma smarža, bet arī pati melodija noslāpusi jauno laiku mūzikas kultūras pūderī. Tāpat — ja grib komponēt tādus prozas tekstus, kuŗus komponēt nemaz nav iespējams, kāpēc tad neuzkomponēt kādu lappusi, teiksim, no Toronto telefona grāmatas? Bet — tie ir iebildumi vienīgi pret pāris dziesmām, citādi programma svaiga, iespaidīga, sevišķi izceļas ar Jāņa Kalniņa meistardarbiem.

Lai augsti sumināts Kalvis un Juris Dzeguze par latviskās koŗa dziesmas uzcelšanu tik augstā pjedestālā!

J. Kalnietis

Saulaines pārvalde meklē

APKOPĒJU — PĀRZINI,

ģimenes cilvēku.

Atalgojums pēc vienošanās. Brīvs dzīvoklis.

Piedāvājumus sūtīt — A. Gaiķis,

50 Playter Blvd.,
Toronto 6, Ont.

Kristīne Kirša (Fike) un Mirdza Melkerte (Johanna Elizabete)) M. Zīverta lugā Minhauzena precības Amerikas latviešu teātŗa Bostonas ansambļa iestu dējumā.

Foto: Vitolds Vītols

Minhauzens brauc . . .

(Turpinājums no 8. lp.)

gada janvārī Minhauzens ar savu ķirasieru jātnieku nodaļu pavadījis Anhaltes - Cerbstas princesi, vēlāko Krievijas ķeizarieni Katrīnu II, viņas ceļojumā uz Pēterburgu, un tā paša gada 2. februārī Duntes muižā Vidzemē salaulājies ar baronesi Jakobini fon Dunten." Šis notikums tad arī izmantots lugā."

— Vai izrādē piedalās arī jaunieši?

„Mazajās krievu ulanu lomiņās nodarbināti trīs jauni puiši. Kristīnei Kiršei, kuŗa piedzīvoja savas 'ugunskristības' uz skatuves dēļiem iepriekšējā ALT Bostonas ansambļa iestudējumā, tagad uzticēts jau lielāks pienākums Anhaltes - Cerbstes princesītes loma. Atbildīgās lomās būs redzami arī, tā sauktās, vidējās paaudzes tēlotāji. Šai sakarībā interesanti atzīmēt, kā laiki manās. Atceros, ka toreiz, kad šie tēlotāji kā jaunieši sāka savas skatuves gaitas, kritikas nebūt nebija tik labvēlīgas kā šodien, kad katru jaunieti apsveic ar sajūsmu jau tāpēc vien, ka viņš ir ar mieru darboties latviešu sabiedrībā... Bet ja mēs toreiz būtu lieguši šiem cilvēkiem iespēju strādāt, nezinu, vai mūsu ansamblis vēl pastāvētu. Gadu skrējienu, diemžēl, nevaram apturēt, un lugas ar vienīgi 'veču' un 'veceņu' lomām atrodamas ļoti mazā skaitā. Protams, ir svarīgi, lai jaunie tēlotāji augtu un veidotos labās skatuves tradicijās, nevis 'darbotos tikai darbošanās pēc.'

— Lugas pēdējā cēlienā autors paredzējis maskerādi. Vai to bagātinās arī kādas dejas?

„Jā gan. Bet jāpiebilst, ka šoreiz ar nodomu mēģinājām iztikt bez formālā menueta. Galu galā, tas ir karnevālu laiks, un balle notiek mazā lauku muižiņā, kur ceļotāji galminieki grib mazliet 'patrakoties'. Šo sajūtu tad arī atspoguļo Iraidas Jansones deju iestudējumi, kas pirmizrādē Bostonā pat izpelnījās aplausus."

— Kāda ir jūsu vispārējā pieeja Minhauzena precību režijai un dekorātīvajam ietērpam?

Šoreiz esam centušies panākt 18. gadsimta gaisotni ar mazliet stilizētiem izteiksmes līdzekļiem gan spēlē, gan režijas paņēmienos. Vieglā stilizācijā, izceļot tikai laikmetam raksturīgāko, darināti arī kostīmi, dekorācijas un visa skatuves butaforija, t. i., sēdekļi, kamini, svečturi u. t. t., jo teātŗa mākslā vados no principa, ka, 'mākslas patiesība nav dzīves patiesība'," sarunu nobeidz Reinis Birzgalis.

—aa—

Daugavas Vanagu dienu Kanadā ieejas karšu pasūtinājums

Pasūtinātāja vārds un uzvārds .....

Adrese .....

Sarīkojums	Cena	Skaits	Summa $
AMORA VAKARS	$3.00 virs 30 g.		
piektdien, 25. maijā, pl. 20.30	$2.00 zem 30. g.		
DV namā, 125 Broadview Ave.	**		
FUTBOLA SACĪKSTES			
Broadview YMCA laukumā	**		
JAUNATNES VOKĀLO UN INSTRUMENTĀLO ANSAMBĻU SACENSĪBAS	Ziedojumi		
sestdien, 26. maijā, pl. 11	**		
Holiday Inn, Commonwealth Room			
89 Chestnut St.			
„NAMEJA GREDZENS" IZRĀDES	$5.00		
sestdien, 26. maijā,	$3.00		
dienas izrāde plkst. 14.30	*		
vakara izrāde plkst. 18.30	$5.00		
MacMillan Theatre	$3.00		
University of Toronto, Queens Park	*		
CABARET VAKARS UN BALLE			
sestdien, 26. maijā, pl. 20.30	$5.00		
Holiday Inn Studentiem	$3.00		
VARONU PIEMIŅA VANADŽU KOPKOŖA KONCERTS	$3.00		
svētdien, 27. maijā, pl. 13.30	$2.00		
Holiday Inn	*		
JAUNIEŠU LATVISKĀ SASAUKŠANĀS	$5.00		
svētdien, 27. maijā pl. 16:30	$3.00		
Holiday Inn.	*		
DAIĻAMATNIECĪBAS TIRDZIŅŠ			
St. Davids Room			
Holiday Inn.			
JAUNIEŠU TĒLOTĀJAS MĀKSLAS UN DAIĻAMATNIECĪBAS SKATE			
St. Patricks Room			
Holiday Inn.			

KOPĀ $ .....

PIEZĪMES:

* Pensionāriem un studējošai jaunatnei (uzrādot kartītes), kā arī bērniem paredzētas puscenas visās cenu grupās, ko lūdzam ievērot, izpildot pasūtinājumu.

** Biļetes pie ieejas. ASV dolars pielīdzināts Kanadas dolaram.

Iegādātās kartes Rīcības komiteja atpakaļ neņems, un naudu neatmaksās.

Samaksai pievienots čeks □, naudas pārvedums □, rakstāms uz DV Kanadā vārda un adresējams: J. Vandelis, 251 Springdale Blvd., Toronto, Ont., Canada M4C 1Z8.

Tel. (416) 425-8762

Varoņi nedzimst,
varoņi izaug!
Nameja pēcteča gars
turpina dzīvot!

Ticēsim, liecināsim,
sasauksimies

DAUGAVAS VANAGU DIENĀS
25., 26. un 27. maijā
Toronto

Informācija: B. Šmita-Kalēja, 623 Bayshore Blvd. Burlington, Ontario

MEKLĒ
divu istabu dzīvokli
AR VIRTUVI.
Vēlams ar garāžu vai auto novietošanas iespēju.
Zvanīt pēc pl. 6 vakarā, **tel. 225-3075, Toronto.**

Tīka mēbeles tieši no importētāja noliktavas. Dzīvojamo, ēdam- un guļamistabu iekārtas. Atvērts no pl. 9—9, svētd. no pl. 1—5. EINAR CLAUSEN Ltd., Hwy. 7., nedaudz austrumos no Bramālea. Tel. 459-0760.

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
Ātrās palīdzības mašīnas
Jūsu rīcībā 24 stundas
221-1159

Estd. 1874
Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave.
LE3-7954
YORK CHAPEL
2357 Bloor St. W.
Parkošana abās bēru mājās

LATVIEŠU KAPA AKMEŅI
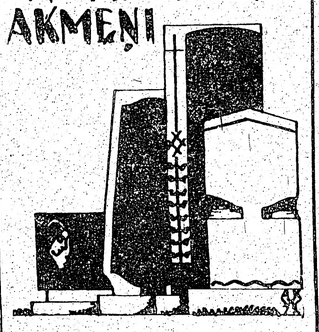
latvieša izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6.
Tālr. 466-5126

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem ● viesībām
● kāj viesību galdus ●
Tel. 922-2931

125 BROADVIEW AVE.
Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
Tel. 465-5225
Daugavas Vanagu klubs
atvērts biedriem un viesiem
no pirmd. līdz sestd. no pl. 12 dienā — 1 naktī,
svētdienās no pl. 12—9 vakarā
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRA IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

Ja esat nodomājuši iegādāties jaunu 1973. gada automašīnu,
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
Chevrolet - Chevelle - Camaro
Oldsmobile - Chevy II - Vega
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE **Tālr. HO 6-1131**
Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Av., Toronto 6.

DĀVANAS KATRAM GADIJUMAM —
KERAMIKA, ROTASLIETAS, ĀDAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ —
Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto 174
(atvērta katru dienu no pl. 12 dienā līdz 8 vak., sestdienās no pl. 9 — 1 dienā, svinamās dienās slēgta).
Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.
Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvaniet
921-7121

Fotografiski darbi ar izcilu kvalitāti!
Pieprasiet informāciju par veikaliem jūsu rajonā pasūtinājumu nodošanai
tālr. 863-1166
Benjamiņa filmu laboratorija

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televizijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas lūdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plašā izvēlē dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.
Ātra apkalpe ■ Slēgts trešdienās ■ Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9 — 5 pēcp.
BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont., tālr. LE 1-3098

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
ROPIGA UN SMALKJOTIGA APBEDIŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

kas? kur? ko?

Town & Country R. E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

377 Glengarry Ave., Toronto 12, Ontario
TĀLR. 782-7246
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai — 782-7246. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un izmaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

VALUDE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont. tālr. 533-2837

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
ALUMINUM SIDING
● JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
● LIETUS NOVADA CAURULES
● LOGI
● DURVIS
● MARĶĪZES (Awnings)
● JUMTU PĀRKARES (Soffit & fascia)

Īpašnieks Artūrs Mīme
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
248-9984 38 Noranda Drive Toronto 15, Ont.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9
Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $21.—
☐ 6 mēnešiem $11.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.—
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
.....
Čekus lūdzam rakstīt uz LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.
Datums .....

Rūpes par jauniem mācītājiem

MĀCĪTĀJU KONFERENCE TORONTO

LELDAA Kanadas apgabala mācītāju konferenci 27. martā Toronto uzņēma Toronto Austrumu draudze. Tajā piedalījās archibīskaps A. Lūsis, prāvesti V. Šēfers, B. Fedders un A. Skrodelis, mācītāji E. Pavasars, A. Briedis, E. Ķerģis, E. Lange, Ā. Čops un A. Voitkus.

Koferenci ar lūgšanu ievadīja apgabala vadītājs prāv. V. Šēfers. Pēc tās archibīskaps A. Lūsis runāja par aktuālitātēm mūsu baznīcas dzīvē, tajā norādot, ka lielas rūpes sagādā mācītāju trūkums, jo vecie paliek veci, aiziet pensijā, aiziet mūžībā un jaunie klāt nāk maz. Visā pasaulē, pēc archibīskapa ziņām, pašlaik teoloģiju studē tikai 5 studenti. Tādēļ nopietni jādomā par to, kā sagatavot jaunus mācītājus, kas aizstātu atpūtā aizejošos mācītājus. Pastāv doma mācītāja darbā atkal iesaistīt tos, kas vēl šodien strādā fizisku darbu, aicināt jaunos latviešu mācītājus no amerikāņu draudzēm kalpot latviešu draudzēs, dibināt teoloģisku institūtu pie Baznīcas virsvaldes evaņģelistu un mācītāju palīgu sagatavošanai. Archibīskaps aicināja rūpēties par to, lai draudzes atrastu jauniešus, kuri būtu ar mieru studēt teoloģiju, palīdzot tiem ar stipendijām. Lūdza arī draudzēm nodot ziedojumus Rītdienas fondam, kuŗa līdzekļi domāti jaunu teologu izglītošanai, grāmatu izdošanai, mazo draudžu aprūpei u.t.t. Padomā izdot divas grāmatas „Latvijas dievnami" un „Nopostītie dievnami Latvijā."

Pārrunāja arī evaņģelizācijas un misijas darbu šai gadā; vienojās, lai draudzes dara visu iespējamo kūtro un vienaldzīgo draudzes locekļu aktīvizēšanā un ārpus draudzēm stāvošo iesaistīšanai draudzēs. No apgabala vadītāja ziņojuma izrietēja, ka draudžu dzīve uzrāda slīdošu tendenci: bijuši mazāk dievkalpojumu, to apmeklētāju, kristīto, laulāto u.t.t. Visi apgabala mācītāji caurmērā ir veci un atrast viņu aizstājējus būs grūti.

Māc. Ā. Čops ziņoja, ka kristīgo jauniešu saiets 28 dcembrī izdevies labi. Ir nodoms tādus rīkot arī turpmāk. Māc. E. Pavasars ziņoja, ka tuvākā nākotnē izsūtīs aptauju visām dāmu komitejām ar jautājumiem par dāmu komitejas darbību, nodomiem un vēlmēm. Nākošo mācītāju un draudžu pārstāvju, kā arī dāmu komiteju konferenci, nolēma sasaukt 13. un 14. oktobrī Toronto.

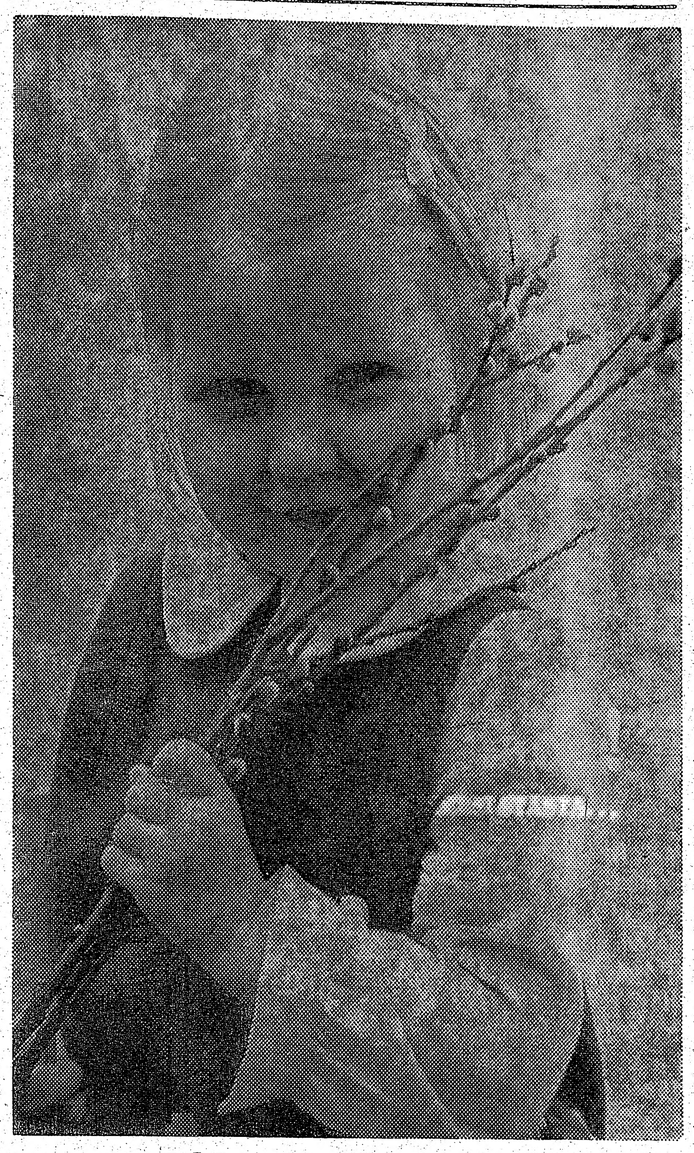

PŪPOLU SVĒTDIENĀ
Liģera uzņēmums

Maskava iespiežas Skandinavijā

Pad. savienības valdības galva Aleksejs Kosīgins ieradās Stokholmā 2. aprīlī, nedēļu ilgā oficiālā valsts apmeklējumā, kuŗā uzsvars ir „sirsnīgām kaimiņvalstu" attieksmēm. Tajā pašā laikā padomju prezidents Nikolajs Podgornijs apceļo Somiju, kas ir signāls padomju jaunajam virzienam sava diplomātiskā pārsvara nodibināšanā Skandinavijā.

Skandinavijas valstīs valda samulsums ar Dānijas iestāšanos Eiropas koptirgū, paliekot ārpus koptirgus Norvēģijai, Zviedrijai un Somijai, kas sašķēlis tradicionālo NORDIC savienību. Ir gandrīz drošs, ka Dānijas iestāšanās koptirgū nozīmēs arī tās atvilkšanos no Skandinavijas apvienības. Norvēģija vispārējā nobalsošanā pagājušā gada septembrī noraidīja savu līdzdalību Eiropas koptirgū un valsts tagad ir sašķēlusies, neapmierināta un nedroša. Skandinavijas saistībām ar Rietumiem vājinoties, Zviedrija un Somija pakļautas austrumu iespaidam, un šo situāciju tagad cenšas izmantot Pad. savienība.

Padomju ziņu aģentūras Novosti Zviedrijas birojs Kosīgina vizītes sagatavošanā vadījies no divām vadlīnijām: uzslavēt Zviedriju par tās naidīgo nostāju pret ASV Vietnamas konfliktā un sensacionāli iztulkot Dānijas tagadējās saimnieciskās grūtības ar iestāšanos koptirgū. Zviedrija var nostāties pret ASV Dienvidāzijas jautājumā, bet kamēr kaimiņvalstī Somijā risinās Eiropas drošības konferences sagatavošanas sarunas, zviedri runā par amerikāņu līnijas turēšanu.

Niksons pērk laiku...

(Turpinājums no 1. lp.)

dienās no Indoķīnas ziņo arī par divu citu starptautiskās miera pārraudzības komisijas satiksmes līdzekļu iznīcināšanu, pie kam vainīgi bijuši komūnisti.

Tanī pašā laikā drāmatiski notikumi risinājās Dienvidvietnamas kaimiņos — Kambodijā. Komūnistu militārās aktivitātes rezultātā tur briest notikumi, kas var no jauna iededzināt kaŗa liesmas, varbūt pat visā Indiķīnā.

Saigonas prezidenta Tjū Savienoto Valstu apmeklējuma laikā prezidents Niksons Vašingtonā no jauna apliecināja amerikāņu apņēmību nepamest Saigonu komūnistu žēlastībai. Niksona brīdinājumi nav tukšas frazes. Stāvoklis Indoķīnā komūnistu agresijas draudu dēļ ir tik nopietns, ka prezidents Niksons steigā uz Indoķīnu nosūtīja savu uzticības vīru un padomdevēju militāros jautājumos ģenerāli Aleksandru Hēgu. Ģenerālim Hēgam paredzētas apspriedes Phom Penā ar Kambodijas valdības galvu ģenerāli Lon Nolu. Apmēram 38.000 komūnistu atbalstīti partizāni un 4000 Ziemeļvietnamas rēgulārās armijas karavīru ir komūnistu agresijas spēku kodols, kas cenšas iegūt militāru un politisku uzvaru Kambodijā. Ģenerāļa Hēga misija skar arī Taizemi un Dienvidvietnamu. Domā, ka prezidents Niksons daudz sagaida no ģenerāļa Hēga Indoķīnas misijas un ir pārliecināts, ka kaut kādā veidā izdosies iegūt nepieciešamo laiku, lai saglābtu Pamiera līgumu no iziršanas. Gandrīz visās pasaules mētropolēs politiskie komentātori ir vienās domās — Niksons patlaban cenšas iegūt laiku nākamiem miera attīstības soļiem.

Pasaules valstsvīru ekskursiju kalendāra ietvaros nupat Zviedrijā ciemojās Padomju savienības ministru prezidents Kosīgins. Amerikāņiem naidīgais zviedru premjērs Olafs Palme „dārgo ciemiņu" uzņēma atplestām rokām. Zviedru nacionālisti ir nobažījušies, un Stokholmā runā, ka Palme var sagatavot ceļu Zviedrijai uz 16. Padomju republikas vietu. Olafa Palmes valdīšanas laikā Stokholma ir jau iebāzusi savas galvas lielāko daļu Kremļa viltīgi izliktajā cilpā. Tanī pašā laikā jāatzīmē, ka amerikāņu un zviedru attieksmes noslīdējušas līdz viszemākajam līmenim.

Niksona nākamais ciemiņš Vašingtonā būs Bonnas kanclers Brants. Branta Vašingtonas apciemojums notiek tieši nedēļu pirms Branta austrumu brāļa Leonida Brežņeva ciemošanās Rietumvācijā. Tātad maijā Brants Vašingtonā, bet mēneša otrā pusē Brežņevs Bonnā. Ļoti iespējams, ka jūnijā vai jūlijā Brežņevs būs Niksona viesis Baltajā namā.

Līdz tam laikam Niksonam iespējama tikšanās ar kādu citu nozīmīgu jaunatrastu „draugu". Domā, ka Apvienoto nāciju sesijas ietvaros Ņujorkā visai drīz ieradīsies Ķīnas valdības galva Čuenlajs. Nav šaubu, ka Amerikas apmeklējuma laikā Čuenlajs saņems ielūgumu pavadīt ne vienu vien stundu Baltajā namā.

Atgriežoties pie Indoķīnas nestabilā pamiera, citēsim divus ļoti zīmīgus un pretējus komentārus. Pravda nesen rakstīja, ka Savienoto Valstu iespaids Āzijā mazināšoties, jo Pekinga vēloties, lai amerikāņu militārie spēki nepamestu Āziju. Kādā radio raidījumā Maskava nesen apgalvoja: „Jau no paša pirmsākuma Savienoto Valstu agresija Vietnamā notika pēc pilnīgas un savstarpējas Vašingtonas un Pekingas saprašanās un vienošanās."

Tanī pašā laikā Pekingā, kaut arī amerikāņu un ķīniešu kaŗa cirvis aprakts, Ķīnas premjērs Čuenlajs ēģiptiešu laikraksta Al Achram redaktoram nesen izteicās: „Lielvara ir tāda vara, kas lieto varas politiku. Patlaban šādai politikai pievērsušās divas lielvaras — Savienotās Valstis un Padomju savienība, kopā tās kaļ plānus, kā dominēt pasaulē."

Kam lai īsti tic?

No gaidītās Tokijas - Pekingas medus mēneša saskaņas nekas prātīgs nav iznācis. Pekingas jūtas strauji atdzisa, pēc tam kad tā uzzināja, ka japāņi apsolījušies Padomju savienībai piegādāt nepieciešamos materiālus ejļas vada būvei no Urāliem līdz Klusajam okeanam. Japāņi gan atdeva Pekingai veco Ķīnas sūtniecības namu, abas valstis apmainījušās diplomātiskām pārstāvniecībām, bet gaidītās tirdzniecības koncesijas Pekinga japāņiem nedomā tik viegli piešķirt.

Aleksandrs Ķegumnieks

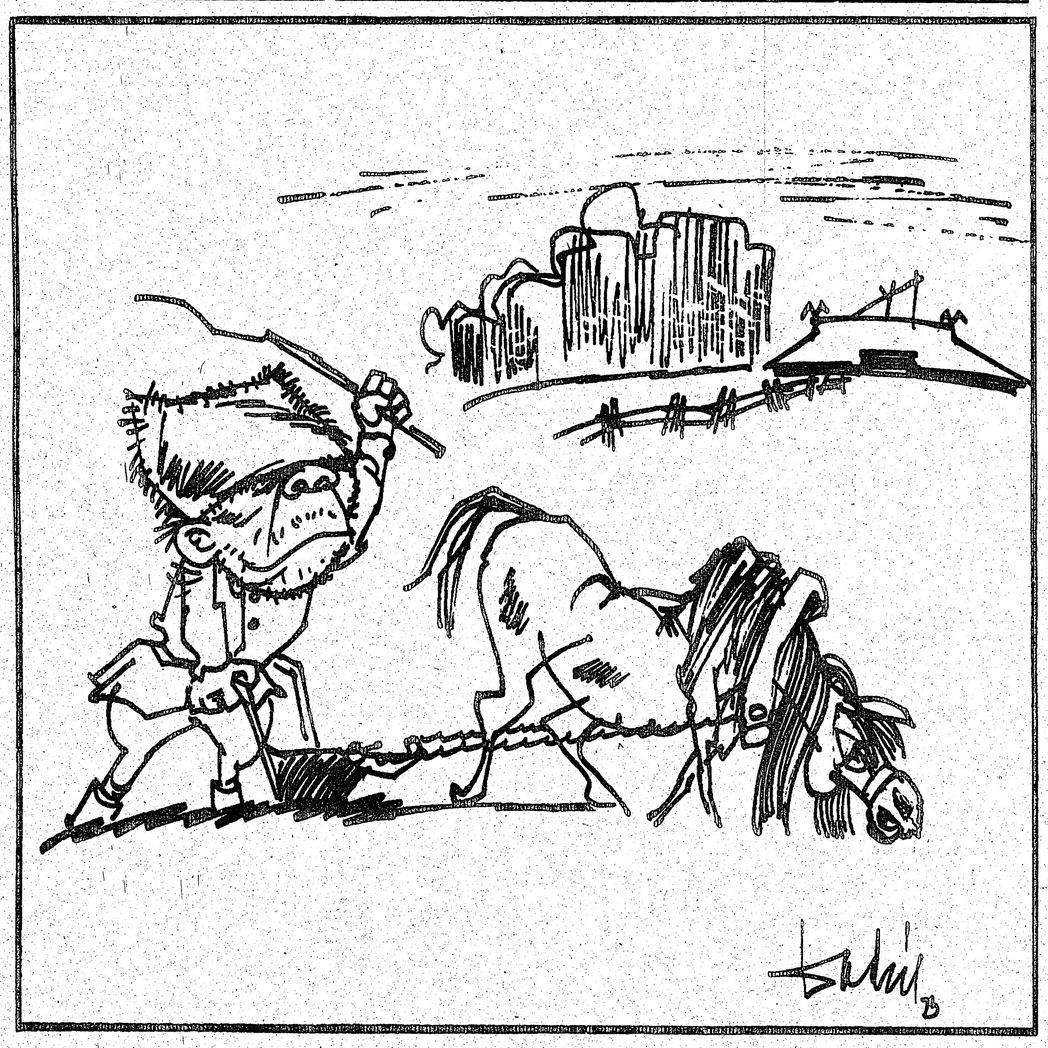

„EJ, BĀLIŅI, LŪKOTIESI, KAS AR TAVU TĒVU ZEMI" . . . Dadža zīmējums